

در نخستین سمپوزیوم بین المللی مدیریت ساخت ایران بررسی شد

۱۰ ریسک اصلی در فضای صنعت احداث

در قرارداد منصفانه هر دو طرف باید کارهایی انجام دهند

ولی وقتی یکی از طرفین با کلمه «باید» خطاب شد به نوعی ریسک

پروژه به او منتقل می‌شود. ۱۵

پیام آبا و اجداد

ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
PAYAMEABADGARAN

۴۱۲

Syndicate Of Iran Construction Companies Monthly Magazine

No.412 Mehr & Aban 1402 (November .2023)

سال ۴۱ | مهر و آبان ماه ۱۴۰۲ | شماره ۴۱۲ دوره جدید ۱۸۲ | قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال

عملکرد ساختمانها

در زلزله‌های

دوگانه ترکیه

در سمینار درس آموخته‌های زلزله قاضی آنتپ ترکیه بررسی شد

۲۹

انتشار جلد پنجم مجموعه پرسش و پاسخ با موضوع

شرایط عمومی پیمان

(بخش دوم)

جلد ۵

شرایط عمومی پیمان

(بخش دوم)

مجموعه پرسش و پاسخ در ارتباط با امور پیمانکاری

هر سوال با پاسخ کارشناسی و رسمی سازمان برنامه همراه بوده و شما می‌توانید با در اختیار داشتن تصاویر آن پاسخ، نسبت به استناد در دعاوی نیز اقدامات لازم را بعمل آورید. امکان مطالعه فهرست این جلد و اطمینان از موضوع ابهام مورد نظر درج شده در

هر جلد از این مجموعه برای تمامی فعالین حوزه صنعت احداث در وبسایت رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران (acco.ir) و همچنین سفارش و تهیه آن یا از طریق سایت یا با شماره‌های ۶۶۴۴۲۶۱ و ۶۶۴۰۲۰۳۷ داخلی ۱۰۰، ۱۴۰ و ۱۴۲ میسر است.

پس از سالها حضور فعال صنفی و به پشتوانه هزاران نفر/ساعت تجربه مهندسی و فعالیت عمرانی اعضا در کشور، سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران با توجه به مشکلات پیش روی شرکت‌ها بر آن شد تا با تدوین مجموعه ای کاربردی از ابهامات و مشکلات پیمانکاران در حوزه‌های مختلف که توسط سندیکا و با مکاتبات رسمی با سازمان برنامه و بودجه و نظام فنی و اجرایی حل و فصل شده است، سعی در رفع مشکلات مشابه و افزایش دانش فنی پیمانکاران در امور قراردادی و فنی باشد.

این مجموعه در جلد‌های مختلف منتشر می‌گردد که در هر جلد به موضوعی خاص با فهرستی تخصصی تنظیم شده است. پرسش اولیه، بررسی کارشناسی و پاسخ نهایی از سوی سازمان برنامه و بودجه و یا ارگانهای مرجع مرتبط با موضوع در اختیار متخصصین گرامی قرار دارد.

این مجموعه موضوعی با نام **”مجموعه پرسش و پاسخ در ارتباط با امور پیمانکاری“** همچون جعبه ابزاری برای شرکت‌های مهندسی پیمانکاری است و به مدیران و مهندسان امکان مطالعه دانش تجربی قوانین و مقررات را بدون حضور در مجامع صنفی تخصصی فراهم می‌نماید. قبل از آنکه گرفتار مشکلات گردید با مطالعه تجربیات رخ داده توسط پیمانکاران دیگر خود را از بروز مشکلات ایمن نمایید و در صورتی که دچار مشکل گشته اید با مطالعه آن از مسیر صحیح نسبت به حل آن اقدام نمایید. این یک پیشنهاد صنفی تخصصی است که سالها تجربه شده است.

جلد پنجم این مجموعه با موضوع **”شرایط عمومی پیمان (بخش دوم)“** تهیه و تدوین شده است و شامل مهمترین ابهامات و سوالات شرکت‌های پیمانکاری با موضوع **”مواد شرایط عمومی پیمان“** می‌باشد که توسط سندیکا در طی سالها فعالیت و ارتباط با سازمان برنامه و بودجه کشور تجمیع گشته است.

سامانه نرم افزاری
تتهاب تدگار
(تحت وب)

مشاور سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
در سامانه ملی فهرست بها و تعدیل

- + مدیریت و کنترل پروژه / سبد پروژه‌ها
- + داشبورد مدیریتی
- + گردش کار تهیه، ارسال و رسیدگی الکترونیکی به صورت وضعیت‌ها

SHAHABTADKAR
Construction Software Web Application

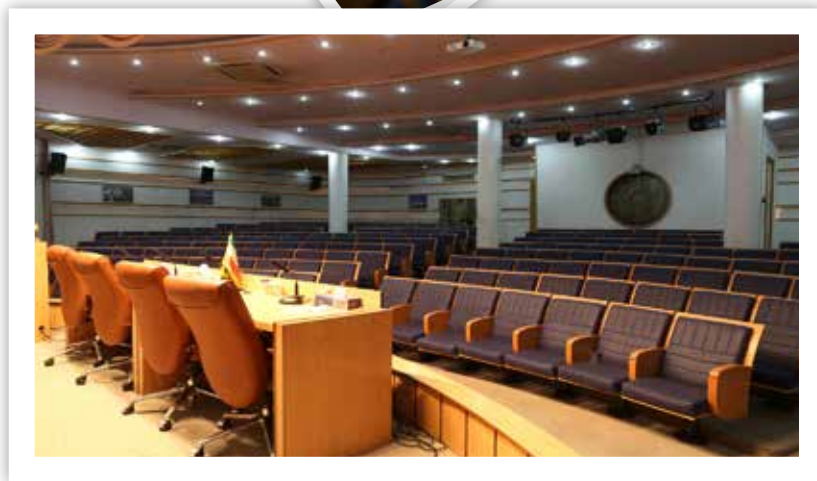

قابل توجه شرکتهای عمرانی

برگزاری مراسم در سالن سندیکا

سالن
همایش
سندیکا

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران آمادگی دارد

میزبان مجالس، مجامع و ... شرکتها در محل سالن همایش و لابی سندیکا باشد

info@acco.ir | www.acco.ir

تهران: خیابان طالقانی خیابان شهید برادران مظفر (صیای جنوبی) پلاک ۸۶
تلفن: ۶۶۴۶۰۱۹۵ ۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴

ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAMEBADGARAN

سال ۴۱ | مهر و آبان ماه ۱۴۰۲ | شماره ۴۱۲ دوره جدید ۱۸۲

Syndicate Of Iran Construction Companies
Monthly Magazine

- حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا
- خبرنگار: آرزو نوری
- عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
- مسئول تبلیغات و آگهی: سید مهدی برقی
- لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

- صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
- مدیرمسئول: جواد خوانساری
- شورای سیاست‌گذاری:
- منوچهر ملکینانی فرد (نماینده هیأت مدیره)
- جواد خوانساری (مدیرمسئول)
- بهمن دادمان (رئیس هیأت مدیره)
- ایرج گلابتونچی (دبیر سندیکا)
- سالار علیاری (خزانه‌دار سندیکا)
- محمود مصطفی‌زاده (سردبیر)
- رئیس کمیسیون انتشارات: منوچهر ملکینانی فرد
- سردبیر: محمود مصطفی‌زاده
- کمیسیون انتشارات و تحریریه:
- منوچهر ملکینانی فرد
- محمود مصطفی‌زاده
- محمدعلی پور شیرازی
- مجتبی ضرابی

ایرج گلابتونچی
مریم خوانساری

فهرست مطالب

۶	برنامه هفتم توسعه یا برنامه‌ای برای توسعه؟ / سرمقاله
۶	دیدار هیأت مدیره سندیکا با معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی / نشست
۱۱	دوره آموزشی آشنایی با بیمه‌های حوزه پیمانکاری / آموزش
۱۲	نگاهی به اولین سمپوزیوم مدیریت ساخت در ایران / سمپوزیوم
۱۵	۱۰ ریسک اصلی در فضای صنعت احداث / نخستین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت ایران
۱۸	محاسبه و وصول حق بیمه پیمان‌ها بر مبنای ضریب یا لیست نیروی انسانی / گزارش کمیسیون قوانین
۲۰	نگاهی به مسئله مسکن / دیدگاه
۲۲	کمیسیون قوانین و مقررات از قانون مشاغل سخت و زیان آور / گزارش
۲۳	پیمانکار خوب یکی از ارکان مهم برای موفقیت پروژه است / رئیس گروه مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت تهران
۲۴	اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند / رئیس شورای هماهنگی
۲۶	بلا تکلیفی قانون مشارکت عمومی - خصوصی / همایش راهبردهای اقتصاد مسکن
۲۹	عملکرد ساختمانها در زلزله‌های دوگانه ترکیه / سمینار درس آموخته‌های زلزله قاضی آنتپ ترکیه
۳۵	لزوم ارتباط صنعت و دانشگاه / دیدار دبیر سندیکا با هیأت رئیسه مرکز تحقیقات بتن
۳۷	ساختمان‌ها و مستحذات جدید الاحداث درجه‌بندی می‌شوند / اخبار صنعت
۳۸	اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند / نشست
۴۰	چگونگی تخریب ساختمانها در ژاپن / اخبار صنعت
۴۱	چرا دریاچه ارومیه خشک شد؟ / گفتگو
۴۲	رویکرد برخورد با ساخت و ساز غیرمجاز، از تخلف به جرم کیفری، تغییر پیدا کند / اخبار صنعت
۴۳	تشکل‌های بخش خصوصی برای مطالبه‌گری مشکلات تامین اجتماعی منسجم می‌شوند / اخبار صنعت
۴۴	پل راه آهن سارای سازه برتر بتنی در کنفرانس ملی بتن / اخبار صنعت

نوشته‌های نویسندگان، لزوما نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسال مختار است و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسال عودت داده نمی‌شود

تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)،

شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۲۶۱۶۶۹۷۱۳۹۹

فکس: ۶۶۴۶۴۰۸۴ | پست الکترونیکی:

payamabadgaran.ir@gmail.com

نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

www.payamabadgaran.ir

زلزله ترکیه

برنامه هفتم توسعه

یا برنامه‌ای برای توسعه؟

سرمقاله

را مصوب می‌کنیم، اخذ مالیات بر ارزش افزوده هر سال یک واحد درصد توسعه نیست بلکه قانون‌گذاری برای افزایش اخذ مالیات از مردم است وقتی از مجموع درآمد مالیات خانوار صحبت می‌کنید و قانون‌گذاری می‌کنید که همه مردم یک خانوار باید مالیات بدهند که البته می‌دهند دیگر برنامه توسعه نیست بلکه قانون‌گذاری است. این نوع برنامه‌نویسی اساساً اشتباه است چون قابلیت توسعه کشور را در خود ندارد فقط پیش‌بینی و تدوین حکمی برای وضع قانون در این پنج سال است که نقشی در توسعه کشور ندارد.

و یا در بخش دیگر برنامه هفتم ملاحظه می‌شود برنامه هفتم توسعه بیشتر از آنکه بازتاب برنامه‌ریزی برای اهداف در دسترس دولت باشد، به مرجعی برای بیان آرزوهای فرا واقعی دولت سیزدهم تبدیل شده است. چه آنکه عدم دستیابی به اهدافی که با واقعیت ظرفیت و امکانات کشور فاصله دارد، موج ناامیدی بیشتری را به نخبگان و حتی بدنه دولت تزریق خواهد کرد.

برنامه هفتم تورم ۹.۵ و رشد اشتغال ۳.۵ درصدی را بعد از پنج سال به عنوان هدف در نظر گرفته است. بنا به داده‌های مرکز آمار ایران، تورم نقطه‌ای به ثبت رسیده در فروردین ماه ۵۵/۵ درصد بوده که نسبت به اسفند سال گذشته افزایشی بوده است. نهادهایی همچون مرکز پژوهش‌های مجلس و اندیشکده کسب و کار دانشگاه شریف، نرخ تورم سال ۱۴۰۲ را بین ۵۰ تا ۵۵ درصد می‌دانند و چشم‌اندازی برای کاهش آن نمی‌بینند. همچنین تورم سالانه یا دوازده ماهه هم در نخستین ماه امسال نزدیک

از دید کارشناسی، بایستی برنامه توسعه با اهداف کمی و کیفی مطابق با چشم‌انداز کشور و فارغ از یک دوره چهار ساله دولت باشد، برنامه‌ای که در آن، منظر اقتصادی بالا بردن درآمد کشور، کاهش تورم، و بالا بردن سطح رفاه مردم و توسعه زیرساختها مدنظر باشد. از منظر سیاسی نیز بهبود روابط استراتژیک با کشورهای خارجی در اولویت باشد که بر مولفه‌های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی کشور اثرگذار است. از منظر اجتماعی نیز افزایش سطح آگاهی مردم با تسهیل آموزش همگانی رایگان و با کیفیت برای آحاد مردم جامعه و سایر نیازهای اجتماعی نظیر ورزش و هنر و... مورد توجه قرار گیرد که نهایتاً با اجرای این برنامه بتوان کشور را در مسیر پیشرفت و توسعه در همه ابعاد قرارداد.

باید در برنامه توسعه محور مباحث بر این اساس استوار باشد که در حوزه اقتصاد کلان چه برنامه‌ریزی صورت گیرد که با جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی، سرمایه‌گذاری انجام شود تا در نتیجه آن رشد اقتصادی محقق شود و در سایه رشد اقتصادی شاهد کاهش تورم، تولید بیشتر و اشتغال‌آفرینی باشیم. وقتی صحبت از برنامه می‌شود یعنی اینکه برای آینده کشور برنامه و ریل‌گذاری می‌کنیم نه قانون‌گذاری. قانون‌گذاری در جای دیگر در قوانین خود و قوانین بودجه سنواتی تدوین و وضع و قاعدتاً اجرا می‌شود. لذا یکی از ایرادهایی که به برنامه موجود وجود دارد این است این برنامه‌ها اشتباه است که در آن روی به قانون‌گذاری می‌آوریم، به طور مثال برای افزایش درآمد دولت و کاهش مصرف بحث افزایش مالیات مصرف

برنامه هفتم توسعه، برنامه پنج‌ساله (۱۴۰۲ تا ۱۴۰۶) توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران است. این برنامه شامل ۲۲ فصل و هفت بخش اقتصادی، زیربنایی، فرهنگی و اجتماعی، علمی، فناوری و آموزشی، سیاست خارجی، دفاعی و امنیتی، اداری، حقوقی و قضایی را شامل می‌شود.

بعد از انقلاب اسلامی، اجرای نخستین برنامه پنج‌ساله توسعه در سال ۱۳۶۸ و در فاصله کوتاهی بعد از پایان جنگ آغاز شد. برنامه اول از سال ۶۸ تا ۷۲، برنامه دوم از سال ۷۳ تا ۷۷، برنامه سوم از سال ۷۸ تا ۸۲، برنامه چهارم از سال ۸۳ تا ۸۷، برنامه پنجم از سال ۹۰ تا ۹۴، برنامه ششم از ۹۶ تا ۱۴۰۰ اجرا شدند. با این مقدمه نگاهی به برنامه هفتم توسعه می‌اندازیم.

وقتی صحبت از توسعه می‌شود، سوال‌های مهمی مطرح می‌گردد؛ اینکه اصولاً چه چیزی توسعه است؟ و اندیشه نوشتن برنامه برای توسعه از کجا نشأت می‌گیرد؟ چشم‌انداز برنامه توسعه چیست؟ آیا گسترش و همه‌گیری مالیات توسعه است که منجر به افزایش درآمد دولت می‌شود؟ یا افزایش درآمد مردم توسعه است؟ اساساً زیرساخت توسعه و برنامه‌ای که برای توسعه گذاشته می‌شود چیست؟ پاسخ به این مباحث کمک‌شایانی در تحلیل برنامه توسعه می‌کند. هر کس نگاه و ایده‌ای نسبت به برنامه دارد، دولت از نگاه خودش برنامه توسعه را می‌نویسد و اجرا می‌کند ولی آیا این برنامه‌ها منجر به توسعه می‌شوند یا خیر، سوالی است که می‌شود پاسخ آن را با بررسی و تحقیق در برنامه‌های قبلی جستجو کرد.

به ۴۸ درصد برآورد شده است، مهمترین عددی که مورد توجه قرار گرفته نرخ رشد اقتصادی ۸ درصدی، تورم ۹.۵ درصدی و رشد اشتغال ۳.۵ درصدی است. علت این توجه، متناسب نبودن هدف تعیین شده برای کاهش تورم و ظرفیت‌های موجود دولت در اقتصاد و سیاست خارجی است. مثلاً طبق این برنامه، برای رسیدن به نرخ رشد هشت درصدی نیاز به ۶۰ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی است که در برنامه توسعه به الزامات سرمایه‌گذاری توجهی نشده است وقتی در برنامه در باب مسائلی چون توسعه روابط و نحوه تعامل با کشورهای توسعه یافته و حل تحریم‌های ظالمانه و تسهیل روابط بانکی بین‌المللی و حفظ قدرت و ارزش پول ملی صحبت نمی‌شود کاهش تورم با این حجم از سرمایه‌گذاری غیر قابل دستیابی است ضمن اینکه صندوق بین‌المللی پول روند رشد اقتصادی ایران را منفی پیش‌بینی کرده و بر خلاف سال قبل که نرخ رشد ۲/۵ درصدی را برای ایران پیش‌بینی کرده بود، در جدیدترین گزارش، آن را به ۲ درصد کاهش داده است.

یکی دیگر از چالش‌برانگیزترین بخش‌های برنامه هفتم توسعه، موضوع بازنشستگی و صندوق‌های بازنشستگی است. بر اساس برنامه هفتم توسعه، قرار است که در یک دوره پنج ساله و به تدریج، سن بازنشستگی دو سال و نیم افزایش پیدا کند. علت این افزایش، کسری مالی صندوق‌های بازنشستگی برای پرداخت مستمری اعلام شده است که این هم نشان از عدم برنامه‌ریزی درست در برنامه‌های توسعه قبلی و که منجر به کاهش درآمد صندوق‌ها گردیده و نهایتاً جبران کسری از سوی تامین کنندگان منابع صندوق به عنوان راهکار در برنامه دیده شده است که به نظر می‌رسد برنامه توسعه بایستی به توسعه صندوق در سرمایه‌گذاری، پوشش بیمه‌ای مخاطبان، حفظ سرمایه‌ها و... عدم تحمیل هزینه‌های غیر حق به صندوق‌ها و سرمایه‌گذاری صندوق‌ها و نحوه باز پرداخت بدهی دولت اشاره نماید.

در بحث طرح‌های عمرانی و پیشی گرفتن همه ساله هزینه‌های جاری بر هزینه عمرانی در قوانین بودجه سنواتی لازم است در برنامه توسعه با نگاه واقع‌بینانه برای

طرح‌های توسعه‌ای کشور برنامه‌ریزی و برای بودجه آن پیش‌بینی شود و از راه‌های جایگزین در اجرای طرح‌ها استفاده گردد به طور مثال در خصوص مشارکت عمومی - خصوصی که اشاره‌ای به آن شده است همانند تبصره‌های بودجه‌های سنواتی چند سال اخیر بخشی‌نگری بوده و بهتر بود فقط احکام استفاده از مدل مشارکت عمومی خصوصی با گونه‌های مختلف با توصیه و درخواست تصویب قانون جامع مشارکت در برنامه اشاره می‌شد و از بندهای جزئی در خصوص تشویق به این مدل پرهیز می‌شد بلکه این مسائل در قانون خاص با رعایت اصول حاکم بر قوانین همانند ثبات، شفافیت، عادلانه و دائمی بودن وضع گردد.

در ماده ۳ قانون برنامه، وزارت امور اقتصادی مکلف شده است با همکاری سایر دستگاه‌ها منابع لازم را برای هدف رشد اقتصادی در سال‌های برنامه تامین کند. مواردی که در برنامه ذکر شده است که مورد توجه وزارت اقتصاد با همکاری سازمان‌های دیگر قرار گیرد، شامل بازار سرمایه، بانک‌ها، سرمایه‌گذاری و تامین مالی خارجی، مولدسازی اموال و صندوق توسعه ملی است. درباره سرمایه‌گذاری خارجی و تامین مالی خارجی تاکید شده است که حداقل ۱۰ میلیارد یورو در سال جذب شود. این در حالی است که تحقق هدف جذب سرمایه مستلزم ثبات اقتصادی، فضای کسب‌وکار مناسب و کاهش ریسک‌های سیاسی و اجتماعی و بالاخره داشتن روابط خارجی مناسب با اقتصادهای پیشرفته است.

طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ به علت فضای نامناسب کسب‌وکار و مخاطرات اقتصادی و سیاسی، خروج سرمایه (براساس آمارهای

در برنامه توسعه کم‌ترین توجه به

بخش انفورماتیک و رشد و توسعه

اقتصاد دیجیتال و استفاده از

هوش مصنوعی برای آینده کشور

شده است که با رشد جمعیت و

کمبود آب و تغییر مبادلات اقتصاد

جهانی به نظر ضرورت داشت که

بیشتر پرداخته می‌شد.

خالص حساب سرمایه منتشرشده از سوی بانک مرکزی) به ترتیب ۲۴۹،۹۹۳۵، ۶۳۱۸ و ۹۳۳۳ میلیون دلار بوده است. به عبارت دیگر در حالی که کشور برای رشد اقتصادی تشنه سرمایه‌گذاری است، در سال ۱۴۰۰ حدود ۹/۳ میلیارد دلار به جای سرمایه‌گذاری در کشور از کشور خارج شده است. با توجه به شرایط نامطلوب گذشته در روند سرمایه‌گذاری، فضای کسب‌وکار و خروج سرمایه از کشور، تامین منابع لازم برای رشد جهش‌گونه کاری بزرگ و شاید نشدنی باشد

در حوزه صنعت مهم‌ترین ضعف این سند را فقدان مدل نظری برای آن می‌توان یاد کرد، به عبارت دیگر فقدان تدوین و برخورداری از استراتژی توسعه صنعتی به عنوان پایه‌ای برای مواجهه با مسائل تولید و به ویژه بخش صنعت را می‌توان مهم‌ترین نقطه ضعف این برنامه اشاره نمود، «رویکرد توصیه‌ای و ارشادی احکام»، «عدم توجه به مسائل اصلی و موقوف کردن حل مسائل به آینده»، «هدف گذاری کمی در خصوص صنایع پایه بدون توجه به الزامات»، «بی‌توجهی به توسعه صنعتی مبتنی بر صنایع ساخت محور»، «عدم توجه به ظرفیت سازمان‌های توسعه‌ای متناسب با مأموریت محوری آنها» را می‌توان دیگر نقاط ضعف برنامه برشمرد.

در حالی که بزرگترین اقتصادهای دنیا در حال استفاده از اقتصاد دیجیتال، هوش مصنوعی و توسعه کسب و کارهای اینترنتی می‌باشند در برنامه توسعه کم‌ترین توجه به بخش انفورماتیک و رشد و توسعه اقتصاد دیجیتال و استفاده از هوش مصنوعی برای آینده کشور شده است که با رشد جمعیت و کمبود آب و تغییر مبادلات اقتصاد جهانی به نظر ضرورت داشت که بیشتر پرداخته می‌شد.

در پایان اعلام می‌دارد برنامه توسعه بایستی بر اساس معیارهای واقعی و اهداف تعیین شده قابل اجرا و بر اساس واقعیت‌های موجود به عنوان ریل توسعه کشور بنیان‌گذاری گردد تا در هر برنامه دولت‌های وقت بتوانند با تنظیم قوانین بودجه و سایر قوانین در راستای برنامه حرکت نمایند و ضمن دستیابی به توسعه مدنظر تدوام و استمرار توسعه نیز میسر گردد. برنامه با آرزو تفاوتی بسیار دارد.

دیدار هیات مدیره سندیکا با معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی

در دیدار هیات مدیره سندیکا با معاون محترم بیمه و معاون محترم اداره کل وصول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی مطرح شد: لزوم فرهنگ‌سازی در شعب و هیاتهای حل اختلاف تامین اجتماعی در رعایت کرامت انسانی این شرکای سازمان و توجه به نظرات آنها از ضروریات است. همسویی مدیران سازمان با سندیکا در رفع مشکلات ناشی از مشاغل سخت و زیان‌آور و جلوگیری از سوء استفاده از قانون مربوطه از واجبات می‌باشد.

ضمناً از آنجایی که تریبون بیرونی و نمادی که باید پاسخگوی شرکای تامین اجتماعی باشد، شعب سازمان می‌باشد در انتخاب مدیران این شعب و پایبندی آنها به قوانین سازمان تامین اجتماعی و داشتن رفتار فرهنگی لازم باید دقت عمل زیادی مبذول گردد. همچنین در انتخاب مسئولان سازمان در کمیته‌های حل اختلاف باید وسواس لازم به کار رود تا ضمن اشراف بر ضوابط و قوانین به مدارک و مستندات و نوشتار و گفتار مخاطبین خود توجه نمایند و با قضاوت‌های منطبق با موازین قانونی موجبات رضایت شرکای سازمان را فراهم سازند.

گفتگو می‌توان بخشی از آن را حل کرد. مستحضری شرایط اقتصادی و به طبع آن محیط کسب و کار صنعت احداث شرایط خوبی ندارد. هر چه بتوانیم از موانع و گرفتاری‌ها بکاهیم امکان این که جامعه پیمانکاران و سازندگان کشور را حفظ و ظرفیت بزرگ کشور را در این مورد پابرجا نگاه داریم بیشتر می‌شود.

در ادامه مهندس منوچهر ملکینی‌فرد، نائب رئیس هیات مدیره سندیکا نیز عنوان کرد: برای این که یک جامعه ارتقا یابد باید دو رکن اساسی را مدنظر قرار دهد که یکی از آنها آموزش و پرورش و دیگری رفع دغدغه نیروی آموزش دیده از طریق سازمان تامین اجتماعی قوی و قانونمند

و زیان‌آور، پیشنهاد ایجاد کارگروه مشترکی برای بررسی و رفع مشکلات پیمانکاران را دادند.

در آغاز این نشست مهندس بهمن دادمان رئیس هیات مدیره سندیکا، ضمن خیر مقدم به معاون بیمه‌ای و معاون اداره کل وصول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی عنوان کرد: سندیکای شرکتهای ساختمانی قدیمی‌ترین شکل مهندسی کشور است که شرکتهای بزرگ آن در زمینه احداث زیرساخت‌ها فعال هستند. به همین ترتیب یکی از مخاطبان اصلی سازمان تامین اجتماعی هستند و متناسب با این رابطه مشکلات و مسائل متعدد و مستمری وجود دارد که با

اعضای هیات مدیره سندیکا روز یکشنبه ۷ آبان ماه با آقای محمد محمدی معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی و حیدری معاون اداره کل وصول حق بیمه سازمان تامین اجتماعی دیدار کردند و به بررسی مسائل مبتلا به پیمانکاران در حوزه تامین اجتماعی پرداختند. در این دیدار اعضای هیات مدیره، عطف به ماسبق شدن قانون را در زمینه مشاغل سخت و زیان‌آور، رسیدگی مجدد به پرونده‌های دارای مفاصاحساب، و برخورد نامطلوب شعب سازمان با سازندگان کشور را از مشکلات اصلی پیمانکاران عنوان کردند. آقای محمدی، نیز با همسو دانستن سندیکا و تامین اجتماعی در زمینه مشاغل سخت

است. به عنوان فردی که ۱۳ سال عضو شورای عالی تامین اجتماعی بوده، و فراز و نشیب این سازمان را دیده، می‌توانم ادعا کنم از گرفتاری‌های سازمان تامین اجتماعی آگاهم. مدیریت در این سازمان به نوعی حرکت روی پل صراط است. بیشتر افراد فکر می‌کنند تامین اجتماعی سازمان پولداری است در حالی که معیشت ۴۰- ۴۵ میلیون نفر که تعداد آنها از جمعیت بسیاری از همسایه‌های ما بیشتر است به این سازمان وابسته است. این سازمان از گذشته تا کنون به دلیل شرایط رکودی با بحران‌هایی روبرو بوده است که با وجود کم شدن درآمد و افزایش بیمه بیکاری گسترده‌تر نیز شده است.

نائب رئیس سندیکا افزود: بعد از اقدام شایسته سازمان در تنقیح و تلخیص قوانین، آقای دکتر تقیانی مدیرکل امور فرهنگی و اجتماعی سازمان تامین اجتماعی برای تبیین بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای پیمانکاران به سندیکا آمدند. این کار فرهنگی مورد استقبال سندیکا قرار گرفت اما در همان جلسه از ایشان تقاضا کردیم همین کار فرهنگی را که با شرکای اجتماعی خود انجام می‌دهد در شعب سازمان اجرا کنند چرا که فرهنگ رفتاری در این شعب بسیار پایین است و مراجعان ناراضی و ناراحت برمی‌گردند.

وی تصریح کرد: استدعا دارم کار فرهنگی که با تشکلهای شروع کردید در شعب هم انجام دهید. مسئولان شعب باید بدانند ما شرکای سازمان تامین اجتماعی هستیم و در مقابل سازمان قرار نداریم.

وی با اشاره به پروژه کتابخانه ملی که پروژه‌ای ملی بود عنوان کرد: این پروژه از بزرگترین پروژه‌های فرهنگی - ملی در نظام جمهوری اسلامی است. کتابخانه ملی بزرگتر از کتابخانه فرانسه و انگلیس است و به دلیل فضاها و کیفیت ساخت حتی مورد تحسین رئیس کتابخانه سنای آمریکا هم قرار گرفت و ایشان از عظمت این طرح شگفت زده شد. این پروژه ۱۸ سال پیش تحویل شده است و حالا پس از این همه سال شعبه ۲۲ تامین اجتماعی چند سالی است که هفته‌ای یکی دو بار

نامه‌هایی برای ما می‌فرستد و درباره پیمانکاران فرعی درخواست مبلغی را می‌نماید مثلاً فردی که ۲۳ سال پیش در آن پروژه کار کرده و بعداً طی کار دیگری در شرکت دیگری فوت کرده است درخواست مطالبات می‌کند. ما ناچار شدیم در پاسخ نامه لیست همه پیمانکارهای دست دوم را با امضای دستگاه مجری برای شعبه بفرستیم و بارها پاسخ دهیم که طرح با بودجه عمرانی بوده و مفاصاحساب را ارائه دهیم و یادآور شویم به موجب قانون وجود مفاصاحساب با پیمانکار اصلی شامل همه پیمانکاران فرعی می‌شود، لیکن متأسفانه گوش شنوایی نیست.

ملکیانی فرد تاکید کرد: واقعیت این است که شرکتها نمی‌توانند تمام مدت پاسخ‌گوی نامه‌های خارج از حیطه قانونی باشند که سالها پس از اتمام پروژه‌های متعدد ارسال می‌شود. در همین بخشنامه تنقیح و تلخیص قوانین نیز عنوان شده که اگر پیمانکار اصلی تسویه حساب کند نیاز به تسویه حساب پیمانکار دست دوم نیست. اما به نظر می‌رسد مسئولان شعبه یا از این قانون خبر ندارند یا قصد اذیت و آزار پیمانکاران را دارند، البته در مورد پروژه کتابخانه ملی ما از طریق سندیکا به شما مراجعه کردیم و شما دستور رسیدگی به موضوع را دادید، لیکن شعبه مذکور در بی‌توجهی کامل به مکاتباتش ادامه می‌دهد!

وی در ادامه گفت: این اتفاقات در شرایطی رخ می‌دهد که سندیکا در جاهای مختلف از موجودیت و حیات سازمان دفاع کرده است. وقتی کنار گذاشتن لیست بیمه به صورت ضریب در دستور کار شورای گفتگو آمد من از همه تشکلهای دعوت کردم و گفتیم این به نفع ما و سازمان نیست و بهتر است سازمان به صورت ضریب با ما برخورد کند. با پیگیری ما این موضوع از دستور کار شورای گفتگو خارج شد. اگرچه بعدها وزیر صمت در بخشی از یک لایحه خواهان فسخ ماده ۴۱ شده بود، ماده‌ای که به استناد آن شورا می‌تواند ضرایب را تعیین کند. با پیگیری‌ها و دوندگی‌های مجدد تشکلهای بود که این لایحه به تصویب نرسید.

مهندس ملکینانی فرد در پایان با اشاره به ماده ۳۸ عنوان کرد: در این ماده هم پیمانکار و هم سازمان تامین اجتماعی متضرر هستند چرا که کارفرما ۵ درصد از پیمان را در طرح‌های غیر عمرانی نگه می‌دارد و در پایان کار آن هم با تاخیر می‌دهد. سازمان در پایان کار از پیمانکار می‌خواهد تمه پول را پرداخت کند در حالی که این پول نزد کارفرما است. زمانی که من در شورا بودم تلاش کردیم رویه را تغییر دهیم یعنی موضوع در شورای عالی مطرح شد و صورتجلسه‌ای را امضا کردیم و مصوبه نمودیم که در طرح‌های غیرعمرانی از هر صورت وضعیت ۷/۸ کسر و به سازمان تامین اجتماعی پرداخت گردد و بیش از یک سال این موضوع در طرح‌ها رایج شد تا اینکه بعضی دستگاه‌های اجرایی با مراجعه به دیوان عدالت خواستار لغو آن شدند با این استدلال که ماده ۳۸ قانون است و نمی‌توانند با مصوبه آن را نادیده گرفت. امروز لازم است شما اقدام کنید و با تغییر قانون منافع سازمان را تامین نمایید و از تنگناها بکاهید! البته بعداً بخشنامه‌ای شد که طبق آن پیمانکار می‌توانست پرداخت این مبلغ را در روز پایان کار از کارفرما بخواهد و اگر ظرف مدت ۲۰ روز کارفرما پرداخت نمی‌کرد، خود کارفرما طرف حساب سازمان قرار می‌گرفت لیکن زیان سازمان از نظر در اختیار نداشتن ۵ درصد در زمان طولانی و بدون منطق لازم، همچنان ادامه دارد!

پس از سخنان آقای ملکینانی فرد، جناب آقای محمدی خطاب به آقای حیدری لزوم اقدام در این زمینه را یادآور شدند و طرح این موضوع از طرف سندیکا را نشانه توجه سندیکا به بهبود وضعیت مالی سازمان دانستند و تشکر کردند.

دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران نیز با اشاره به تعامل سازنده سندیکا و امور بیمه‌ای تامین اجتماعی عنوان کرد: مسئله‌ای که در پیمانکاران و مشاوران در همه سطوح با تامین اجتماعی دارند مربوط به مسئله رسیدگی پرونده پروژه بعد از دریافت مفاصاحساب بیمه است. ارائه مفاصاحساب به معنای اتمام کار است

و بررسی مجدد و ایجاد بدهی بیمه‌ای برای پیمانکاران باعث ایجاد چالشهای جدی برای شرکتها می‌شود. علاوه بر این، بحث اعلام بدهی به شرکتها هم فرایند نادرستی دارد برای نمونه روز چهارشنبه با یک پیامک خبر می‌دهند که اگر تا شنبه موضوع حل نشود روز شنبه اجرائیه ارسال خواهد شد.

وی با اشاره به لزوم کم کردن فشار از دوش پیمانکاران عنوان کرد: مشکلاتی برای پیمانکاران در مورد ضرایب، خرید، مکانیکی - غیر مکانیکی و بیمه پروژه ارزی وجود دارد. با این همه بزرگترین چالش ما در زمینه مشاغل سخت و زیان‌آور است. شرکتها در قرارداد خود مسئله این مشاغل را پیش‌بینی نکرده بودند اما امروز با انبوهی از درخواستهای مربوط به آن مواجه شده‌اند.

وی افزود: لازم است ادارات کار که بحث‌های بیمه‌ای را دنبال می‌کنند توجه کنند که کارفرما در پرداخت بیمه و حقوق بیمه مشکلاتی دارد، که عواقب آن دامن پیمانکاران را می‌گیرد. با توجه به اینکه پیمانکاران با حدود ۲ و نیم میلیون بیمه شده از اصلی‌ترین شرکای تامین اجتماعی هستند، سازمان باید از شعب خود بخواهد تعامل کافی را در مورد لیست بیمه با آنها داشته باشد و در طی بازه‌های زمانی که مربوط به تاخیر کارفرما در پرداخت مطالبات پیمانکاران است انعطاف بیشتری در پذیرش لیست‌های بیمه نشان دهد.

در ادامه این نشست مهندس سیامک مسعودی عضو دیگر هیات مدیره سندیکا و مسئول کمیسیون قوانین عنوان کرد: در جلساتی که با آقای محمدی و همکاران

ایشان داشتیم، متوجه شدیم ایشان بر سبیل منطق و انصاف حرکت می‌کنند. ضمن سپاسگزاری از حسن نیت و نگاه ایشان، باید عنوان کنم فارغ از بحث مشاغل سخت و زیان‌آور که مسئله مشترک بین پیمانکاران و تامین اجتماعی است و درباره آن همسو هستند، پیمانکاران مسائل متعددی درباره تامین اجتماعی دارند. اصلی‌ترین گرفتاری پیمانکاران عطف به ماسبق شدن بعضی قوانین از جمله مشاغل سخت و زیان‌آور است. مسئله بعدی رسیدگی به پرونده‌ای است که مفصاحساب دریافت کرده اما مجدداً مکاتباتی در زمینه پیمانکاران فرعی آن صورت می‌گیرد. در حالی که دریافت مفصاحساب به معنی مختومه شدن پرونده است، قانون سالها قبل هم عنوان کرده بود گرفتن مفصا به نشانه این است که پیمانکاران فرعی هم مفصا گرفته‌اند.

وی عنوان کرد: شعب به استناد جاری بودن پروژه و رد شدن لیست، و غافل از این که کارفرما پول پیمانکار را نداده تا به طبع آن ۶/۶ پرداخت شود، ترازوی در نظر می‌گیرند و می‌گویند چون کمتر از آن شده باید پول بدهید.

وی در ادامه خواهان ارائه راه حلی شد که مسائل پیمانکاران را در حوزه تامین اجتماعی برطرف کند و گفت: آیا امکان دارد توافق‌نامه‌ای بین ما رد و بدل شود که از تکرار اشتباهات اظهارنظر شمس در شعب جلوگیری کند؟ آیا امکان دارد با یک استسفاریه موضوع روشن شود تا شعب برای گرفتن حق بیمه اضافه به ما فشار نیاورند.

وی در پایان گفت: اقدامات برخی شعب این تفکر را دامن می‌زند که گرفتن پول

اضافه از پیمانکاران برای برخی از مسئولان شعب به عنوان ارزش تعریف شده در حالی که ارزش اصلی حرکت بر مبنای قانون است. در ادامه این نشست مهندس بیژن سعیدآبادی عضو هیات مدیره سندیکا نیز عنوان کرد: ما جزو شرکای اجتماعی تامین اجتماعی هستیم. بر مبنای همین شراکت است که مایلیم مشکلات و توقعات سازمان را بدانیم. اگر مشکلات سازمان با ۵ درصد حل نمی‌شود و نیاز به ۵۰ درصد است می‌تواند به روشنی به ما بگوید. متأسفانه ما با ضریب بیمه‌ای مشخصی در مناقصه شرکت می‌کنیم اما در نهایت ناچار می‌شویم هزینه آشکار و پنهان زیادی را برای بیمه پرداخت می‌کنیم که این اتفاق در چهارچوب رفتار دو شریک با هم نمی‌گنجد، سازمان باید در بیان دیدگاههای خود صریح باشد. وی در پایان پیشنهاد داد بحث اختلاف شعب با پیمانکاران در یک مرجع بی‌طرف طرح و رسیدگی شود.

مهندس جعفر سبوحی، عضو دیگر هیات مدیره سندیکا نیز با اشاره به اینکه سازمان تامین اجتماعی برای کاری که ۱۲-۱۵ سال پیش تمام شده اعلام بدهی می‌کند، عنوان کرد: هر چند گاهی بدهی اعلام شده بسیار اندک است اما پیمانکار برای پرداخت آن ناچار است هزینه و زمان زیادی را صرف کند تا فیش به روزی برای پرداخت دریافت نماید.

مهندس عباس وفایی عضو دیگر هیات مدیره سندیکا نیز عنوان کرد: قرار بود بخشنامه تنقیح و تلخیص در سازمان فرهنگ‌سازی شود تا تمام افرادی که با پیمانکاران سر و کار دارند آشنایی کامل با آن داشته باشند. اما در مراجعه به این

سازمان با این جمله مواجه می‌شویم که در سیستم فلان کد یا ضریب برای ما تعریف شده است. خواهشمندم علاوه بر فرهنگ‌سازی بخشنامه، تلاش شود مواردی مانند نگرفتن لیست، بررسی مفاصاحساب پیمانکار فرعی بعد از صدور مفاصای اصلی، قبول نکردن پیمانکاران فرعی که کارخانه دارند و ... در سیستم یاد شده حل و فصل شود.

مهندس محمدعلی پورشریازی نیز در این نشست حاضر بود و عنوان کرد: واقعیت این است که بدعهدی دولت در پرداخت مطالبات ما است که باعث می‌شود ما در پرداختهای خود به سازمان مشکل داشته باشیم. برای رفع چنین مشکلاتی باید ساز و کار دائمی و توافقی صورت بگیرد که بیش

از این انرژی سازمان و زمان پیمانکاران تلف نگردد. پیشنهاد من این است که روسای شعب مخصوصا در شهرستانها اطلاعات خود را درباره بخشنامه‌ها به روز کنند و با روند کار و مشکلات پیمانکاران آشنا شوند.

مهندس توحید زورچنگ، عضو دیگر هیات مدیره سندیکا نیز که در این نشست حاضر بود تصریح کرد: کارفرما در زمان برگزاری مناقصه به دلایلی پروژه را عمرانی معرفی می‌کند. ما بر مبنای عمرانی بودن کار پیشنهاد قیمت می‌دهیم و بعد از عقد قرارداد، متوجه می‌شویم سازمان طرح را به عنوان عمرانی قبول ندارد که این امر تفاوت ۶ درصدی ایجاد می‌کند. متأسفانه در این باره سازمان تامین اجتماعی ما را

طرف حساب خود قرار می‌دهد در حالی که ایراد به کارفرما برمی‌گردد. در نهایت ما مدارک مناقصه را نشان می‌دهیم اما تاثیری در تصمیم سازمان ندارد.

دکتر گلابتونچی در همین زمینه عنوان کرد: سوالی که مطرح می‌شود این است که آنچه در اسناد مناقصه نوشته می‌شود مبنای قرار می‌گیرد یا آنچه اداره بیمه و مسئولان بیمه برداشت می‌کنند؟ وقتی در قرارداد نوشته شد پروژه عمرانی است پیمانکار سهم بیمه را عمرانی حساب می‌کند در حالی که پروژه ضوابط پروژه عمرانی را ندارد و باید پرداخت غیرعمرانی انجام دهد. باید مشخص شود در صورت بروز این اتفاق، مسئولیت خروج از موازین قانونی یا عدم توجیه بودن کارفرما درباره عمرانی یا

ابلاغیه مصوبه شورای عالی حفاظت فنی کشور مبنی بر تکلیف کارفرمایان

(واگذارندگان کار) به پرداخت ۴ درصد حق بیمه سخت و زیان آور

یک روز پس از جلسه هیات مدیره سندیکا با معاونت بیمه‌ای تامین اجتماعی، در یکصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی حفاظت فنی مصوبات شماره ۲۰۱ و ۳ شورا در خصوص کارهای سخت و زیان آور ابلاغ گردید بر مبنای مصوبه شورای عالی حفاظت فنی کشور کارفرمایان (واگذارندگان کار) ملکف به پرداخت ۴ درصد حق بیمه سخت و زیان آور شده‌اند.

پیرو مشکلات ایجاد شده ناشی از اجرای قانون سخت و زیان آور برای اعضای محترم سندیکا پس از پیگیری‌های متوالی و متعدد سندیکای شرکتهای ساختمانی و اعتراض نسبت به تکلیف ایجاد شده برای پیمانکاران شورای حفاظت فنی وزارت کار مصوب نمود.

یکصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی حفاظت فنی ۸ آبان برگزار و مصوبات شماره ۲۰۱ و ۳ شورا در خصوص کارهای سخت و زیان آور ابلاغ گردید:

مصوبه شماره ۱:

“ پیشنهاد قرارگیری شغل نجات

غریق در گروه (ب) مشاغل سخت و زیان آور“ به واسطه عدم مواجهه مستمر با شرایط خطرناک نظیر: ایجاد تنش‌های روحی، شوک‌های روانی و هیجانی، استرس بیش از اندازه در لحظه مواجهه با انواع غریق، مخاطرات منجیان در حین عملیات نجات و ... در طول ساعت کار قانونی روزانه در گروه مشاغل بند (ب) قرار نداشته و مستلزم طرح موضوع در کمیته‌های بدوی و تجدید نظر استانی بوده و تصمیم قطعی در کمیته‌های فوق‌الذکر منوط به ارائه گزارش کارشناسان موضوع ماده ۲ آیین‌نامه و تبصره آن می‌باشد.

مصوبه شماره ۲:

با عنایت به مفاد مواد ۱۳ و ۱۴۸ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، چنانچه هزینه‌های مورد نیاز در خصوص پرداخت مبالغ ۴ درصد حق بیمه کارهای سخت و زیان آور در قرارداد پیمانکار لحاظ نگردیده باشد، پرداخت مبالغ مقرر در جزءهای ۴ و ۶ بند (ب) ماده واحده

قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶) قانون اصلاح مواد (۷۲) و (۷۷) و تبصره ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۶- مصوب ۱۳۸۰ بر عهده واگذارنده کار (مقاطععه دهنده) خواهد بود.

مصوبه شماره ۳:

به استناد ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور که سیاستگذاری کشوری سخت و زیان آور موضوع این آیین‌نامه و رسیدگی به درخواست کمیته‌های بدوی و تجدید نظر استانی موضوع ماده ۸ و همچنین نظارت و هماهنگی بر فعالیت کمیته‌های مذکور در آیین‌نامه به عهده شورای عالی حفاظت فنی می‌باشد، لذا صدور بخشنامه در این خصوص باید از طریق شورای مذکور و به صورت مصوبه قانونی به کمیته‌های استانی سراسر کشور ابلاغ گردد.

غیرعمرانی بودن طرح بر عهده کیست. مهندس دادمان نیز درباره همین موضوع عنوان کرد: در شورای عالی فنی چند پرونده با همین موضوع مطرح شد. البته تامین اجتماعی در این زمینه بی‌تقصیر است و مشکل به کارفرما بازمی‌گردد که ردیف‌های پیمان را عوض کرده یا تعریف پروژه را به هم ریخته است.

در ادامه این نشست آقای محمد محمدی معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی عنوان کرد: سندیکا تشکلی است با تخصص بالا و درخواست‌های آن همواره در چهارچوب قوانین و مقررات بوده است. مسائلی که مطرح فرمودید قابل حل هستند مخصوصاً اعمال سلیقه در شعب. برخی از این اعمال سلیقه ناشی از عدم ارتباط مستمر میان ما و شماسست، البته با ایجاد یک کارگروه مشترک در جریان این مسائل قرار می‌گیریم و در صورت لزوم با شعب متخلف برخورد می‌کنیم. بحث‌هایی مانند بدهی مربوط به کاری که در گذشته انجام شده و امروزه مشمول بدهی شده نیز می‌تواند ظرف چند ماه و در گفتگو با شعب حل شود.

وی افزود: هدف ما شفاف‌سازی و اجرای مقررات است. مشکلاتی که در شعب وجود دارد با اجرای هوشمندسازی ضریب حق بیمه حل خواهد شد اما تا آن زمان می‌توانیم در کارگروه مشترکی به طرح و رفع مشکلات اقدام کنیم. هوشمندسازی ضریب به این معنا که قبل از انعقاد قرارداد بیمانکار و واگذار کننده کار بدانند ضریب چقدر است.

وی گفت: در مورد مشاغل سخت و زیان‌آور هم ما با تشکلهای همسو هستیم. ما از ۴ سال پیش دنبال اصلاح این قانون هستیم چرا که معتقدیم نباید بعد از ۲۰ سال همچنان صحبت از مشاغل سخت و زیان‌آور باشد و کارفرمایان اقدامی برای استانداردسازی و ایمن‌سازی نکرده باشند.

وی گفت: بعد از بیست سال هنوز هم کمیته‌های عریض و طویل مشاغل گروه الف را گستره‌تر می‌کردند تا این که اصلاح آئین‌نامه با درخواست سندیکا و اتاق بازرگانی کلید خورد. زمانی که این آئین‌نامه

با مقاومت‌هایی روبرو شد و به وزارتخانه بازگشت ما خدمت آقای رعیت فر رسیدیم و گفتیم ادامه چنین روندی خطرات زیادی در زمینه اشتغال ایجاد خواهد کرد. درست در زمانی که شاغلان با خطا و آزمون، تجربه لازم را در شغل خود پیدا کرده‌اند درخواست سخت و زیان‌آور می‌دهند و کمیته‌ها نیز بلافاصله آن را می‌پذیرند. با ادامه این روند هم کارفرما و هم سازمان تامین اجتماعی متضرر خواهند شد.

وی افزود: در مورد اصلاح آئین‌نامه مشاغل سخت و زیان‌آور سندیکا همفکری و کمک زیادی با ما داشت. ما به دنبال محدود کردن شمول این قانون هستیم و از شما هم خواهشمندیم این مسئله را از طریق معاونت اداره کار پیگیری کنید چون این امر در حال

معاون بیمه‌ای سازمان

تامین اجتماعی:

در مورد اصلاح آئین‌نامه مشاغل

سخت و زیان‌آور سندیکا

همفکری و کمک زیادی با ما

داشت. ما به دنبال محدود

کردن شمول این قانون هستیم

و از شما هم خواهشمندیم این

مسئله را از طریق معاونت اداره

کار پیگیری کنید چون این امر

در حال ایجاد یک بحران بزرگ

است.

ایجاد یک بحران بزرگ است. بعضی از صنایع در فقدان نیروی متخصص به دنبال نیروی کار خارجی هستند. گزارشهای کارنویس عالی کارفرمایی، اتاق اصناف و اتاق بازرگانی هم خبر از گسترش ابعاد این مشکل دارد. درباره این مسئله باید به فهم مشترک برسیم و از آقای وزیر بخواهیم جلوی آن را بگیرد چون در حال تحلیل بردن تخصص نیروی کار است.

وی عنوان کرد: ما برای اصلاح مقررات تلاش کرده‌ایم و همین مقررات هستند که باید مبنای کار شعب باشد. بخشنامه با همکاری شما نوشته شده و فعلاً همین بخشنامه مبنای کار ما است. کارفرما و بیمه‌شدگان شریک ما هستند و ما اجازه برخورد سلیقه‌ای را به شعب نخواهیم داد. البته قرار نیست بخشنامه همیشه همین باشد و با اصلاح مقررات اصلاحاتی در آن صورت خواهد گرفت. جاهایی که شفافیت لازم وجود نداشته باشد چه در زمینه بازرسی دفاتر یا اعمال ضریب بخشنامه تلخیص مقاطعه‌کاران در شورای مقررات‌زایی مطرح و اقدام می‌کنیم.

وی گفت: البته بحث هوشمندسازی و اصلاح ضرایب و یکسان‌سازی ضریب حق بیمه را پیش رو داریم. هفته گذشته طی سمیناری که در قم برگزار شد یکسان‌سازی ضریب حق بیمه به عنوان مصوبات همایش در دستور کار قرار گرفت تا وحدت رویه در مورد ضریب حق بیمه ایجاد شود. البته تا زمان تحقق این اهداف، تشکیل یک کارگروه مشترک را در دستور کار قرار می‌دهیم.

در پایان این جلسه مهندس بهمن دادمان با اشاره به تعامل سازنده سندیکا و معاونت بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی عنوان کرد: با کمال اشتیاق از تشکیل کارگروه مشترک برای تشریح مساعی بیشتر استقبال می‌کنیم و آن را به عنوان یک ظرفیت خوب برای حل مسائل موجود می‌دانیم.

دوره آموزشی آشنایی با بیمه‌های حوزه پیمانکاری

کارگاه آموزشی «آشنایی با بیمه مسئولیت مدنی و تمام خطر پیمانکاران» روز چهارشنبه ۱۷ آبان ماه در سندیکاى شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد.

خود و اشخاص ثالث از این بیمه استفاده کنند. بیمه تمام خطر ماشین آلات نیز مربوط به ماشین آلات سازندگی است چرا که این ماشین آلات با توجه به ارزش بالا و هزینه نگهداری آنها اهمیت بالایی دارند و خسارات وارده به آنها می‌تواند اجرای پروژه را عقب بیاورد.

آقای سعدی در ادامه این کارگاه آموزشی که نزدیک به ۳ ساعت طول کشید، ضمن ارائه توضیحات لازم در زمینه سرفصلهای کارگاه، پاسخگوی سوال حاضران در زمینه مسائل مبتلابه شرکتهای در حوزه بیمه شد.

محمد تگلی:

یکی از مسائل موجود در حوزه کار پیمانکاری بی‌توجهی به ریسکهای موجود و بیمه این ریسکها است، کارگاه حاضر با توجه به درخواست متعدد اعضای سندیکا برگزار شده است که امیدواریم با اترگذاری لازم بر میزان اطلاعات اعضای سندیکا در حوزه بیمه بیافزاید.

درخواست متعدد اعضای سندیکا برگزار شده است که امیدواریم با اترگذاری لازم بر میزان اطلاعات اعضای سندیکا در حوزه بیمه بیافزاید. موضوع بعدی که سندیکا در نظر دارد طی یک کارگاه آموزشی به آن بپردازد «مسائل حقوقی ثبت شرکتهای» است که درباره آن اطلاع‌رسانی خواهد شد.

در ادامه محسن سعدی، کارشناس و متخصص امور بیمه‌ای نیز عنوان کرد: صنعت بیمه در کشورهای مختلف پشت سر صنایع قرار می‌گیرد و در قبال سود ناشی از این حمایت، به صاحبان صنایع باری می‌رساند تا کالا و خدمات خود را در برابر ریسکهای موجود پوشش دهند اما در کشور ما صنعت بیمه عقب مانده و فرهنگ سازی لازم در زمینه بیمه صورت نگرفته است.

وی افزود: در حوزه پیمانکاری مبنای صدور بیمه‌نامه، قرارداد منعقد شده بین کارفرما و پیمانکار است. یکی از بیمه‌های حوزه پیمانکاری، بیمه تمام خطر پیمانکاران است. این بیمه، سرمایه کارفرما را که برای اجرای پروژه در اختیار پیمانکاران قرار گرفته تحت پوشش قرار می‌دهد.

وی در زمینه بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در مقابل کارکنان نیز عنوان کرد: طبق قوانین جاری کشور کارفرمایان در برابر حوادث احتمالی که ممکن است در حین کار برای کارکنان رخ دهد مسئول هستند. پیمانکاران می‌توانند در قبال کارکنان

در این کارگاه آموزشی که با حضور مدیران اداری و مالی شرکتهای عضو سندیکا برگزار شد، محسن سعدی، کارشناس و متخصص امور بیمه‌ای در زمینه قانون بیمه، بیمه تمام خطر پیمانکاران (CAR)، بیمه تمام خطر ماشین آلات پیمانکاری (CPM)، و بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما در مقابل کارکنان توضیحاتی ارائه داد.

محمد تکلی، کارشناس حقوقی سندیکا در آغاز این کارگاه آموزشی عنوان کرد: یکی از مسائل موجود در حوزه کار پیمانکاری بی‌توجهی به ریسکهای موجود و بیمه این ریسکها است، کارگاه حاضر با توجه به

محسن سعدی:

در حوزه پیمانکاری مبنای صدور بیمه‌نامه، قرارداد منعقد شده بین کارفرما و پیمانکار است. یکی از بیمه‌های حوزه پیمانکاری، بیمه تمام خطر پیمانکاران است. این بیمه، سرمایه کارفرما را که برای اجرای پروژه در اختیار پیمانکاران قرار گرفته تحت پوشش قرار می‌دهد.

مدیریت ساخت در ایران

نخستین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت ایران با رویکرد انتقال دانش پیشرفته مدیریتی در حوزه ساخت طی روزهای نهم و دهم شهریورماه در دانشگاه شهید بهشتی تهران برگزار شد.

نظام مهندسی نیز برطرف شده و قرار شده است تا توسط مجامع عمومی انتخاب شوند. وی در ادامه همچنین گفت: مجموعه ای از تشویقات را نیز برای بازآفرینی بافت فرسوده در نظر گرفته‌ایم و علاوه بر دستوری که شورای عالی معماری و شهرسازی اعلام کرده است، مزایای بسیار خوبی از جمله مجوز افزایش تعداد طبقات تا پنج واحد نیز در نظر گرفته شده است.

پانل اول

اولین سخنرانی روز اول توسط Raymond Lemming در زمینه استراتژی مدیریت ساخت در صنعت ساخت و ساز صورت گرفت. سخنران بعدی دکتر امیر زویچی بود که در زمینه ساختار و خدمات شرکت‌های CM در آمریکا سخن گفت. مدیر پروژه port of losangeles در آمریکا گفت: بهره‌وری در صنعت ساخت بسیار پایین است که به مدیریت ضعیف در این صنعت برمی‌گردد و از آنجایی که فقط یک درصد از درآمد این صنعت صرف تکنولوژی می‌شود، به فناوری روز دسترسی ندارد.

امیر زویچی که به صورت آنلاین در نخستین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت حضور داشت، اظهار کرد: به دلیل سختی کار، دستمزد پایین، قشر تحصیل کرده برای ورود به صنعت ساخت انگیزه ای ندارد. حدود ۷ درصد نیروی فعال در دنیا به این صنعت ربط پیدا می‌کند. علاوه بر این محیط کار نایمن برایشان در نظر گرفته شده که آمار مصدومان ۵ برابر

استانداردهای تخصصی برخوردار هستند. علوی پور گفت: ما در حال حاضر بیش از هر چیزی نیاز داریم تا یک اکوسیستم تخصصی برای مدیریت ساخت ایجاد کنیم تا در کنار هم به فرهنگ سازی بیشتر کمک کنیم و یکی از اصلی ترین اهداف سمپوزیوم نیز این است که یک شبکه سازی از افرادی که در این زمینه تخصص دارند ایجاد کنیم تا به هم افزایی در این حوزه کمک کنند. هم افزایی که در نهایت بتواند منجر به تولید اسناد تخصصی مدیریت ساخت در کشور شود.

به دنبال ارتقای شرایط فعالان صنعت ساخت هستیم

در این مراسم، عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه تلاش کرده‌ایم تا شرایط خوبی برای فعالان صنعت ساخت و ساز در برنامه هفتم توسعه فراهم آوریم، گفت: در حال حاضر قانون نظام مهندسی از کمیسیون عمران خارج و وارد صحن شده است و در مراحل رسیدگی قرار دارد، ما با مشورت‌های صورت گرفته با نظام مهندسی به دنبال استفاده از برنامه هفتم توسعه بودیم و چند موضوع اصلی آن را حل کردیم. اقبال شاکری ادامه داد: خوشبختانه تلاش‌ها برای حل این موضوعات نتیجه داده است و توانستیم بیمه مهندسی را به عنوان یک حکم در برنامه هفتم اضافه کرده و بیمه مهندسی دائم برای مهندسانی که فاقد بیمه هستند به تصویب رسید. همچنین بحث تعارض منافع انتخاب مهندسان و اعضای شورای انتظامی مرکزی

دبیر نخستین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت در مراسم افتتاحیه اولین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت گفت: صنعت ساخت تنها محدود به پروژه‌های ساختمانی نبوده، بلکه احداث پروژه‌های ساختمانی (مسکونی و تجاری)، مهندسی، زیرساختی و صنعتی همگی زیرمجموعه صنعت ساخت قرار می‌گیرند. سیدمحمد رضا علوی پور گفت: گستردگی و پیچیدگی صنعت ساخت باعث شده تا این صنعت نسبت به تمامی صنایع دیگر نرخ شکست بالاتری داشته باشد، به همین دلیل کشورهایی مانند آمریکا و انگلستان فلسفه جدیدی به نام مدیریت ساخت را در کنار فلسفه مدیریت پروژه ایجاد کرده و سال‌های متمادی برای توسعه آن سرمایه گذاری داشته‌اند.

وی همچنین گفت: دانش مدیریت ساخت تنها به دانش مدیریت عمومی پروژه محدود نشده و این مبانی از موضوعات ارائه شده توسط موسسات و انجمن‌های مدیریت پروژه عمومی چون موسسه مدیریت پروژه آمریکا و انجمن بین‌المللی مدیریت پروژه فراتر است که هر کدام از منظر متفاوت به تدوین استانداردها و دستورالعمل‌ها و توسعه این دانش پرداخته‌اند.

علوی پور ادامه داد: اما متأسفانه در ایران به علت عدم آگاهی از این مبانی و عدم دسترسی به این منابع، این ساختار به صورت مناسبی رشد و توسعه داده نشده است، در واقع دانش مدیریت پروژه و مدیریت کسب و کار تنها به مبانی عمومی ختم نشده و از راهنماها و

بیشتر از بخشهای دیگر است. بر اساس آمار منتشرشده در آمریکا به علت محیط کار نایبمن حدود ۸۰۰ هزار نفر جان خود را از دست دادند.

وی گفت: وظایف مدیر ساخت فقط مربوط به ساخت نیست، بلکه قبل از آغاز پروژه به عنوان عامل کارفرما در پروژه ورود پیدا می‌کند و مدیریت را به عهده می‌گیرد. با بهره گیری از مدیریت ساخت در پروژه از اتلافات جلوگیری می‌شود. از سوی دیگر با کمبود نقدینگی مواجه نخواهیم بود. وی با بیان اینکه از مرحله طراحی تا پایان پروژه به عهده مدیر ساخت است، گفت: استفاده از ابزارها و پیشبینی رویدادها برای تحویل به موقع پروژه از دیگر وظایف مدیر ساخت به شمار می‌رود.

وی ادامه داد: در جامعه ایده‌آل به مدیریت ساخت نیاز است. زیرا علاوه بر اینکه برآورد هزینه می‌کند، با نیروی متخصص وارد عمل می‌شود و ضمن به عهده گرفتن تمام ریسکها، پروژه را به موقع تحویل خواهد داد. مورد بعدی برنامه ریزی برای ایمنی در محیط کار است. در مدیریت ساخت بررسی می‌شود که آیا در مکانی که قرار است ساخت و ساز انجام شود، مواد آلاینده وجود دارد؟ آیا تخریب آن آسیبی به محیط اطراف نمی‌زند؟ وی افزود: همچنین مدیر ساخت وظیفه دارد تا از طریق قوانین، ایمنی کار را تضمین کند و باید نظارت کافی برای اجرای دستورالعمل‌ها داشته باشد و در صورت بروز هرگونه تخلف به کارفرما اطلاع دهد. در مدیریت ساخت باید بررسی شود که طراحی، ساخت و مدیریت یک پروژه پس از بهره برداری، خطری برای نسل آینده نداشته باشد. مدیریت ساخت کار یک نفر نیست، بلکه از یک تیم بزرگ تشکیل می‌شود که افراد متخصص با رزومه قوی وارد این گروه می‌شوند.

پانل تخصصی اول

پانل تخصصی اول با عنوان چالشها و راهکارهای سازماندهی و ایجاد کسب و کار در صنعت ساخت با حضور سید فرزاد شریعت پناهی متخصص راه اندازی کسب و کار، دکتر محمدرضا انببائی دبیر کل انجمن کسب و کار ایران، و دکتر مهدی روانشادنی عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی تهران برگزار شد.

فرزاد شریعت پناهی، قائم مقام شرکت نارگان از فرار مغزها در پی مدیریت نادرست نیروی

انسانی سخن گفت. وی عنوان کرد در ۵۰ سال گذشته با فراز و فرود بسیاری مواجه بوده ایم که این مسئله به تصمیمات اشتباه در بدنه کارفرمایان برمی‌گردد. آمار نشان می‌دهد در ۱۰ سال گذشته رشد بالایی در تعدد شرکتها داشتیم، اما ملزومات یک پروژه در نظر گرفته نشده تا در زمان مناسب به نتیجه برسد. به این معنا که بدنه کارفرما با تعدد پروژهها مواجه است؛ بدون اینکه نقدینگی کافی وجود داشته باشد. ساخت یک پروژه با حضور شرکتهای مشاوره، ساخت و مهندسان آغاز می‌شود، اما متأسفانه پس از مدتی متوقف می‌شود که تاثیر منفی بر مهندسان خواهد داشت؛ چرا که موجب خستگی نیروی کار می‌شود. طبیعتاً این رویکرد اشتباه به مهاجرت نیروی انسانی دامن می‌زند، بنابراین بزرگترین چالشی که با آن مواجه هستیم، نحوه مدیریت نیروی انسانی است. از سویی دیگر طولانی مدت شدن پروژهها موجب پایین آمدن بهره‌وری ماشین آلات خواهد شد.

وی افزود: متأسفانه پروژهها در جایی تعریف می‌شود بدون اینکه آمایش سرزمین را در نظر بگیرند. این موجب می‌شود به محیط زیست آسیب برسد و مشکلات دیگری به وجود بیاید. بدنه کارفرمایی را باید قانع کرد که به جای تعریف کردن صدها پروژه موازی که هر کدام با چندین برابر هزینه اولیه به اتمام می‌رسد، روی پروژه‌های تمرکز کند که نقدینگی لازم را دارد. تجربه نشان داده که اگر نقدینگی فراهم باشد، امکان به سرانجام رساندن پروژهها با کیفیت بالا در زمان مناسب و هزینه منطقی وجود دارد.

محمدرضا انببائی، دبیرکل انجمن مدیریت کسب و کار ایران نیز در این پانل حاضر بود و با بیان اینکه مدیریت پروژه استراتژی می‌خواهد تصریح کرد: اساساً استراتژی در دنیا در برابر برنامه ریزی ایجاد شده است. بیشترین لغتی که در ادبیات مدیران استفاده می‌شود، استراتژی است. استراتژی وقتی به وجود می‌آید که بازار دچار تلاطم شود. هیچ صنعتی در جهان به اندازه صنعت ساختمان در ایران تلاطم ندارد؛ چرا که تقاضا غیرقابل پیش بینی است. میزان تولید نهاده‌های ساختمان ثابت نیست، بنابراین باید با استراتژی مدیریت کرد. در کشوری نظیر ایران و کشورهای توسعه یافته آینده مهندسان عمران و صنعت ساخت بسیار روشن است؛ به علت این که جای کار بسیار دارد. فقط باید به سیستم داخلی اعتماد

کرد و مدل مدیریت در پروژه‌های عمرانی را تغییر داد. اگر این مدل تغییر نکند پروژه‌ها همچنان نیمه تمام خواهند ماند.

در ادامه مهدی روانشادنی عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان تهران نیز از دورریز سالانه سه میلیارد دلار نخاله ساختمانی سخن گفت. وی افزود: در کشوری که سالانه ۲۵۰ هزار میلیارد تومان (معادل ۵ میلیارد دلار) بودجه عمرانی کشور است، ارزش نخاله‌های ساختمانی که سالانه دور ریخته می‌شود، سه میلیارد دلار است که کمتر کسی به آن توجه کرده است. ۲۷ درصد بودجه کشور در برنامه سوم توسعه برای بودجه عمرانی استفاده شده است، در حالی که این عدد در حال حاضر کمتر از ۵ درصد است؛ بنابراین روش‌های گذشته برای انجام کارها جواب نخواهد داد. باید در نظر گرفت از لحاظ موقعیتی و مکانی ۶۷۰ کیلومتر ظرفیت ساحل مکران را داریم.

چالشهای بازده اقتصادی

در تولید مسکن

بعد از پانل اول دکتر روزبه ظهیری هاشمی در زمینه چالشهای بازده اقتصادی در تولید مسکن سخن گفت. مدیرعامل گروه توسعه ابنیه حافظ عنوان کرد: به علت اینکه بازده اقتصادی برای سرمایه‌گذاران در بخش مسکن کاهش پیدا کرده، ساخت و ساز و صدور پروانه روند نزولی دارد. از سوی دیگر در طول این چند سال متوسط تورم بالای ۳۵ درصد بوده و انتظارات تورمی بالاست، لذا نمی‌توان انتظار داشت در این بازار فردی در بخش تولید سرمایه گذاری کند. همچنین سرمایه‌گذار به علت اختصاص بودجه ناچیز به بخش عمران، روی پروژه‌های دولتی نمی‌تواند حساب باز کند.

وی با اشاره به کم شدن آمار معاملات واحدهای مسکونی عنوان کرد: باید بازارهای جدید برای سرمایه گذاری ایجاد کرد و نیازهای آیندگان را باید شناخت.

به علت این که مسکن گران شده و جمعیت خانواده‌ها کم شده قاعدتاً در آینده همه به سراغ واحدهای کوچک متراژ خواهند رفت، بنابراین می‌توان واحدهای مسکونی کوچک متراژ با امکانات هتلینگ ساخت. ایده دیگر این است که تغییرات اقلیمی آنقدر شدید شده که برخی شهرها یا آب ندارند، یا به خاطر بحران زیست محیطی قابل سکونت نیست، از طرفی میل به خانه دوم هم زیاد شده است، این سه نیاز یک بازار جدید

است که سرمایه‌گذار خودش را هم خواهد داشت.

وی افزود: مدیریت ساخت در کشور ما یک حرف جدید است. اگر به شرایط کسب و کار واقعی بازار توجه نکنیم، این حرف جدید یا خریداری ندارد، یا همان بدو تولدش به بلوغ نمی‌رسد. اگر قرار نباشد در حوزه مسکن سرمایه‌گذاری انجام شود، به مدیر ساخت هم نیاز نیست. مدیر ساخت در ایران باید از سطح ساخت فراتر برود و به سمت کسب و کار حرکت کند. تمام

پانل تخصصی دوم

پانل تخصصی دوم با عنوان «چالش‌ها و راهکارهای مدیریت کسب و کار در صنعت ساخت» در روز اول سمپوزیوم مدیریت ساخت با حضور دکتر جواد حداد پژوهشگر حقوق بین‌الملل، دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران، مهندس امید ریاحی دبیر هیات مدیره سازمان نظام مهندسی تهران، و دکتر کوشکی جهرمی دانشیار دانشگاه علامه برگزار شد.

دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران در زمینه مدیریت ریسک در صنعت ساخت و ساز به ایراد سخنرانی پرداخت. پس از سخنرانی دکتر ایرج گلابتونچی که مشروح آن در ماهنامه آمده است، علیرضا کوشکی جهرمی، دانشیار مدیریت منابع انسانی دانشگاه علامه طباطبایی تاکید کرد که رشد صنعت ساخت درگرو ثروتی به نام نیروی انسانی است. وی افزود: ۸۰ درصد ثروت دنیا در اختیار ۲۰ درصد کشورها قرار دارد و دلیل این است که این کشورها از سرمایه انسانی برای ثروتمند شدن بهره‌برده‌اند. این امر نشان می‌دهد که حضور نیروی انسانی در هر صنعتی و اکوسیستمی چقدر می‌تواند ارزشمند باشد. ارزش اکوسیستم و صنعت ساخت و ساز به ارزش نیروهایی برمی‌گردد که در آنجا مشغول به کار هستند. اگر قرار باشد این صنعت رشد کند، باید افراد متخصص در آن حضور داشته باشند که در این صنعت بمانند و رشد کنند. امیدرضا ریاحی، دبیر هیات مدیره سازمان نظام مهندسی تهران نیز در این نشست حاضر بود و عنوان کرد: یکی از دلایلی که صنعت ساخت رشد نکرده، به این علت است که بیش از ۳۰۰ انجمن، تشکل و اتحادیه در تهران وجود دارد؛ اما به صورت جزیره‌ای کار می‌کنند و نتوانسته‌اند ارتباط

برقرار کنند. این بخش‌ها حتی از حضور یکدیگر بی‌خبر هستند. ما اگر به دنبال رشد هستیم، باید زنجیره‌ها به هم وصل شوند و ارتباطات باید فراسازمانی باشد. با شبکه‌سازی علاوه بر آشنایی با ایده‌های مختلف، می‌توان از تجربیات دیگران هم استفاده کرد؛ به این ترتیب کسب و کار در صنعت ساخت توسعه پیدا خواهد کرد.

سخنران پایانی روز اول دکتر محمد مهدی ابریشم کار بود که در زمینه طراحی و گسترش کسب و کار گزارشی ارائه داد.

روز دوم سمپوزیوم

مباحث روز دوم سمپوزیوم که شامل دو بخش کسب و کار و چالش‌های اجرا بود، با سخنرانی پروفیسور Schaufelberger آغاز شد. سخنرانی وی در خصوص کاهش ریسک صنعت ساخت و ساز در بخش هزینه بود. بر اساس سخنان وی به هر میزان که بتوان ریسک‌های ساخت را مدیریت کرد و از تکنولوژی بالقوه در این بخش بهره‌برداری می‌توان ساخت و ساز کم‌هزینه‌تری ایجاد کرد. وی در میان صحبت‌هایش راهکارهایی برای عدم ورشکستگی شرکت‌های بزرگ در صنعت ساخت ارائه کرد.

پانل تخصصی «چالش‌ها و راهکارهای اصول مدیریت پروژه در صنعت ساخت» در روز دوم سمپوزیوم با حضور دکتر حمیدرضا عباسیان جهرمی هیات علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، دکتر محمد مهدی فرشچیان مدیر PMO و قراردادهای شرکت کیسون، دکتر سید محمدرضا علوی پور و با مدیریت دکتر مهدی روانشاد نیا برگزار شد.

پس از سخنرانی دکتر احسان اثنی عشری، و دکتر سید وحید فقیهی، پانل تخصصی چالش‌ها و راهکارهای مدیریت عملیاتی در

پروژه‌های صنعت ساخت با حضور دکتر جواد حداد، مهندس مسعود امینی و دکتر سینا محمدی و با مدیریت مهندس امیدرضا ریاحی برگزار شد.

پانل سوم روز دوم با عنوان بررسی حرفه مدیریت ساخت در ایران؛ فرصتها، مزایا، چالش‌ها و آینده این حرفه با حضور مهندس یاشار پاکدامن، مهندس سید شاهین ابراهیمی، مهندس بهاره مرادی و با مدیریت دکتر سید محمدرضا علوی پور برگزار شد.

پس از سخنرانی مهندس امیر محمدپور در زمینه تجارب مدیریت ساخت، و دکتر علی کیوانلو و مهندس جواد طباطبایی در زمینه استقرار و توسعه کارکردهای PMO تاکتیکی در سازمانهای صنعت ساخت، بیانیه پایانی سمپوزیوم قرائت شد و از مهندس بهمن دادمان و مهندس مرتضی بانک به عنوان دو چهره ماندگار صنعت احداث تقدیر شد.

لازم به ذکر است در طول برگزاری این سمپوزیوم در سالن شیخ بهایی نیز مباحثی مانند برندسازی شخصی در مسیر توسعه کسب و کار (مهندس بیژن خطیبی)، مدیریت یک کسب و کار به مثابه مدیریت یک پروژه (مهندس علی ادیبی)، برنامه‌ریزی کسب و کار با استفاده از بوم کسب و کار (دکتر زین العابدین قدیم)، مدل سازی اطلاعات ساخت - BIM و ساخت مجازی - VDC (مهندس قاسم آریانی)، چالش‌ها و راهکارهای مدیریت هزینه در صنعت ساخت (داوود کشاورز)، و دعاوی ناشی از شرایط عمومی پیمانهای ساخت (دکتر مسعود منشدی) ارائه شد.

در روز دوم سمپوزیوم از مهندس بهمن دادمان رئیس هیات مدیره سندیکا به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار صنعت احداث تقدیر شد.

۱۰ ریسک اصلی در فضای صنعت احداث

نخستین سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت ساخت ایران با
رویکرد انتقال دانش مدیریت در حوزه ساخت طی روزهای
نهم و دهم شهریورماه در دانشگاه شهید بهشتی تهران
برگزار شد. در روز اول این سمپوزیوم دکتر ایرج گلابتونچی
دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی از ۱۰ ریسک اصلی در
فضای صنعت احداث سخن گفت.

این آمار نشان می‌دهد ما مهندس تولید می‌کنیم تا وارد فضای کسب و کار شوند بدون این که الگو و برنامه‌ای برای حضور آنها در بازار داشته باشیم. اولین قدم برای مدیریت چنین چالشی پاسخ دادن به این سوال است که برای اشتغال این مهندسان جوان باید چه اقداماتی انجام دهیم. اگر به این سوال پاسخ ندهیم فرایند تشکیل شرکتهای توسط فارغ‌التحصیلان مهندسی ادامه می‌یابد بدون اینکه در فضای کسب و کار جایگاه مناسبی بیابند و در نهایت ناچار به مهاجرت می‌شوند.

ایرج گلابتونچی در زمینه چالش‌هایی که در قراردادهای ساخت و ساز ایجاد می‌شود عنوان کرد: قراردادهای پیمانکاری حوزه ساخت و ساز، قراردادهایی هستند که سطح تعهد بالای مالی و کاری دارند و آمیخته‌ای از مسائل فنی، مالی، حقوقی، اقتصادی و مدیریتی هستند. هر کدام از این موارد اگر با دانش لازم تفسیر و اجرا نشوند چالش و خسارت ایجاد می‌کنند از جمله تنظیم این منابع مالی اگر به موقع، درست و طبق برنامه نباشد ریسک به وجود می‌آورد. کسانی که در حوزه مدیریت ساخت کار می‌کنند باید به مواردی مانند مسائل اقتصادی، حقوقی، فنی و ... آشنا

... عواملی هستند که محیط کسب و کار را شکل می‌دهند.

وی افزود: برای بررسی چالش‌های صنعت ساخت لازم است به ظرفیت‌های این صنعت در بخش خصوصی توجه شود. آمار مستند سازمان برنامه از وجود ۵۵ هزار شرکت پیمانکاری و ۳۶۰۰ شرکت مهندس مشاور ثبت شده خبر دارد. به عبارتی ما در محیط کسب و کاری قرار گرفته‌ایم که حدود ۶۰ هزار شرکت مهندسی در فضای آن کار می‌کنند و به طور پیوسته با چالش‌های موجود از جمله رقابت با شرکتهای دولتی و نهادهای غیر دولتی روبرو می‌شوند تا در میدان ساخت و ساز باقی بمانند.

دبیر سندیکا گفت: اگر قرار باشد به همه شرکتهای مهندسی ایران کار ارجاع شود حدود ۵ هزار و ۳۰۰ همت (معادل ۲۰۰ میلیارد دلار) پول لازم است که هیچ دولتی توان تخصیص آن را ندارد، به عبارتی فضای کسب و کاری ایجاد شده که توان پاسخگویی به آن در داخل کشور وجود ندارد. روند افزایش شرکتهای پیمانکاری از سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، این تعداد از ۴۰ هزار شرکت به ۵۴ هزار شرکت رسیده یعنی در عرض ۵ سال حدود ۱۴ هزار شرکت پیمانکاری تشکیل شده‌اند.

به گزارش خبرنگار ماهنامه پیام آبادگران در پنل تخصصی «چالش‌ها و راهکارهای مدیریت کسب و کار در صنعت ساخت» که روز اول سمپوزیوم مدیریت ساخت با حضور دکتر جواد حداد پژوهشگر حقوق بین‌الملل، دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران، مهندس امید ریاحی دبیر هیات مدیره سازمان نظام مهندسی تهران، و دکتر علیرضا کوشکی جهرمی دانشیار دانشگاه علامه برگزار شد، دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران در زمینه مدیریت ریسک در صنعت ساخت و ساز به ایراد سخنرانی پرداخت.

وی عنوان کرد: برای بررسی چالش‌های محیط کسب و کار ارائه تعریفی از محیط کسب و کار که مقبولیت عمومی داشته باشد ضروری است. در ماده ۱ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار - که قانون بسیار خوبی است اما مورد توجه کافی قرار نگرفته - عنوان شده که محیط کسب و کار عبارت است از مجموعه عوامل موثر در عملکرد یا اداره بنگاه تولیدی که خارج از کنترل مدیران آن باشد. با توجه به این تعریف مواردی مانند تأمین مالی برای پروژه، اخذ مجوز، تأثیر قوانین پیرامونی و

دکتر گلابتونچی:

**با حذف ضمانت نامه حضور عده‌ای
در بازار تسهیل می‌شود و حضور
پیمانکار با ریسک و هزینه بیشتری
همراه است.**

باید در چهارچوب قرارداد تعریف و اجرا شود. ریسک دیگر مربوط به هزینه‌های مالی است. وقتی جریان مالی به هم بریزد ریسک ایجاد شود و فقط با ترمیم جریان مالی است که این ریسک از بین می‌رود.

دبیر سندیکا افزود: ریسک دیگر مربوط به داشتن ابزار لازم است. پیمانکاری کشور در مقطع فعلی در زمینه داشتن ماشین و ابزار مناسب دچار مشکل هستند. قطعات نامرغوب وارد شده ماشین‌آلات، هزینه پیمانکار را بالا می‌برد و بر دامنه ریسک می‌افزاید. ریسک بعدی مربوط به عدم توانایی در انجام تعهدات است. باید کارفرما، پیمانکار و مشاوره انتخاب شوند که هر سه آنها توانایی اجرای کار را داشته باشند. ناتوانی هر کدام از این ارکان ریسک ایجاد می‌کند.

دکتر گلابتونچی با اشاره به ریسک کمبود منابع عنوان کرد: این ریسک نه فقط مربوط منابع مالی بلکه مربوط به مصالح و منابع انجام کار است. وقتی دولت صحبت از ساخت ۴ میلیون مسکن می‌کند اما منابع و امکانات این کار را ندارد، به شکل‌گیری ریسک در فضای کسب و کار دامن می‌زند. وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به موضوع رقابت عنوان کرد: در حقوق مربوط به رقابت باید تضمین آزادی اقتصادی، تضمین انگیزه‌ها، تضمین و افزایش توانایی عاملان اقتصادی برای نمایندگی و دفاع از منافع خود، و تضمین گسترش نوآوری وجود داشته باشد. وقتی رقابت از بین می‌رود این عوامل از بین می‌رود و بخش خصوصی نمی‌تواند فعالیت کند چون ریسک بالا می‌رود.

دبیر سندیکا گفت: مهم‌ترین رویه‌های ضد رقابتی ناشی از شرایط تبعیض آمیز است

رقابت نداریم، بلکه از رقابت منصفانه هم خودداری می‌کنیم. در شرایطی که یک عده از دادن تضامین معاف می‌شوند پیمانکار باید تضامینی ارائه کند که همین رویه حضور پیمانکار را با ریسک بیشتری همراه می‌کند. به عبارتی با حذف ضمانت نامه حضور عده‌ای در بازار تسهیل می‌شود و حضور پیمانکار با ریسک و هزینه بیشتری همراه است.

گلابتونچی گفت: تا زمانی که در متون قراردادی پیمانکار «باید» و کارفرما «می‌تواند» است، می‌توان گفت این متون هم به ریسک‌های موجود در فضای صنعت احداث دامن می‌زنند. بنابراین لازم است مانند قراردادهای فیدیک، حقوق طرفین در قرارداد رعایت شود و به قول حقوقی‌ها عوضین قرارداد درست تنظیم شود. وقتی عنصر رضایت در یک قرارداد وجود ندارد ریسک بالا می‌رود.

وی افزود: ریسک بعدی مربوط به عدم توجه به قوانین بالادستی است. وقتی در زمان تدوین قرارداد به قوانین بالادستی توجه نشود ریسک ایجاد می‌شود. ریسک بعدی عدم توجه به انجام تعهدات است. قرار بر این بوده کارفرما طبق قانون مناقصات و در قدم اول از تامین منابع مالی مطمئن باشد. اگر کارفرما از تامین منابع مطمئن نباشد و پروژه را آغاز کند ریسک زیادی به محیط کسب و کار وارد می‌کند.

گلابتونچی تصریح کرد: کارفرما، پیمانکار و مشاور در طول کار وظایفی دارند که جایجایی و خلط این وظایف، ریسک به همراه دارد. در حالت طبیعی کارفرما باید به فکر تامین منابع مالی باشد، پیمانکار کار را انجام دهد و مشاور تایید کند. ریسک بعدی در زمینه ارتباط است، ارتباطات

باشد یعنی ما مهندسی هستیم که باید چند وجهی فکر کنیم چرا که با تفکر تک وجهی در این حرفه چالش‌ها آغاز می‌شود. وی گفت: قراردادهای پیمانکاری ارکان مشخص، موضوع معین، و چهارچوبی کلی و توافق شده برای اجرای پروژه دارند. هر وقت توافقی شکل اولیه خود را از دست داد یا تفسیری غیر از آن چیزی که مدنظر بوده بر آن اضافه شد، ریسک ظاهر می‌شود که برای برطرف کردن آن تنها راه چاره بازگشت به مفاد پیمان است. جزیره‌ای کار کردن ارکان پیمان یعنی کارفرما، مشاور، پیمانکار و بهره‌بردار نیز به ایجاد ریسک منتهی می‌شود.

دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی در ادامه گفت: موضوع پیمان و جزئیات آن باید معین باشد. کم شدن شفافیت در مورد موضوعاتی مانند خرید کالا، عملیات مشخص، و بهره‌برداری، افزایش ریسک را به همراه دارد. باید در چهارچوب کلی کار شود یعنی زمان، هزینه و شرایط اجرا و مشخصات کار نیز باید دقیق باشد. اگر تعهدات درست اجرا نشود هر دو طرف قرارداد در معرض ریسک قرار می‌گیرند. اگر تعهدات مالی طبق برنامه انجام نشود جریان پروژه دچار چالش می‌شود و این چالش طرفین پروژه را دچار ریسک می‌کند. وی با اشاره به ریسک‌های اصلی صنعت احداث گفت: یکی از این ریسک‌ها ناشی از شناسایی اهداف و شرایط اجرای طرح است. وقتی کارفرما، مشاور و پیمانکار، اهداف طرح را به هر دلیل تغییر می‌دهند و از حالت اولیه خارج می‌کنند ریسک ایجاد می‌شود. ریسک بعدی مربوط به رقابت منصفانه است که در فضای کسب و کار ما کاهش یافته است. ما نه تنها قوانین حقوق

از جمله وقتی در متن قراردادها کارفرما «می‌تواند» است و پیمانکار «باید». در قرارداد منصفانه هر دو طرف باید کارهایی انجام دهند ولی وقتی یکی از طرفین با کلمه «باید» خطاب شد به نوعی ریسک پروژه به او منتقل می‌شود. وقتی ریسک ایجاد شد یکی از نتایج آن هزاران پروژه ناتمام است. تبعیض در ثمن معامله، تبعیض در شرایط پرداخت و تبعیض در شرایط قرارداد برای گروههای مختلف نیز ضد رقابت است. مناقصات باید شفاف و عادلانه باشد. تحمیل شرایط ناعادلانه در مناقصات و عدم دقت در برآوردها نیز ضد رقابت است.

وی گفت: با وجود این حجم از شرکتهای مهندسی ضروری است فضا باز شود تا شرکتها بتوانند بیرون از کشور کار کنند اما در این مسیر موانعی مانند ضمانت نامه وجود دارد. برای رفع این موانع لازم است همه عوامل دست به دست هم دهند تا ظرفیت ۵۵ هزار شرکتی پیمانکاری فعال شود وگرنه مهندسان چاره‌ای جز مهاجرت نخواهند یافت. آن هم مهندسان نراز بالایی که برای تربیت آنها هزینه و نیرویی زیادی صرف شده است. این جوانان با جسارتی ستودنی اقدام به تاسیس شرکت می‌کنند اما وقتی ما نتوانیم برای آنها کار ایجاد کنیم مجبور می‌شویم از کشور بروند که این اتفاق، خسران بزرگ و ریسک بالایی برای کشور ماست چرا که کشورهای دیگر بدون اینکه هزینه‌ای کرده باشند از تخصص این نیروی انسانی بهره می‌برد.

گلابتونچی تصریح کرد: اگر قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار اجرا می‌شد تا حد زیادی از ریسک‌های ۱۰گانه صنعت احداث کاسته می‌شد. در ماده ۲ این قانون عنوان شده دولت موظف است در مواردی مانند بررسی اصلاح و تدوین قوانین مربوط به کسب و کار نظر کتبی اتاقها و آن دسته از تشکل‌های ذی ربطی که عضو اتاق نیستند را درخواست و بررسی کند. اگرچه این قانون وجود دارد ولی باید دید مسئولان تا چه اندازه نظر فعالان صنعت احداث را درباره امور و قوانین ساخت و ساز می‌گیرند. در ماده ۹ این قانون عنوان شده وزارت خارجه موظف است ظرفیت‌های روابط خارجی و نمایندگی‌های سیاسی کشور در خارج از کشور را در خدمت تولیدکنندگان

داخلی، سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان کالا و خدمات قرار دهد. اما باید دید آیا وزارت خارجه به این وظیفه خود عمل می‌کند؟ وی گفت: در ماده ۱۵ این قانون نیز کلیه دستگاههای اجرایی مرتبط با کسب و کار و سازمانها و دستگاههای مرتبط با آن در مراکز استان موظفند به سوالات نمایندگان پاسخ دهند ولی خیلی از آنها حتی فعالان اقتصادی را به دفتر خود راه نمی‌دهند. در ماده ۲۲ عنوان شده کلیه دستگاههای اجرایی موظف هستند در معاملات خود از جمله در زمینه پیمانکاری و...، چنانچه شرایط و ضوابط برابر برقرار باشد اشخاص خصوصی و تعاونی را به بخش عمومی دولتی و غیر دولتی ترجیح دهند. در ماده ۲۴ همین قانون دولت و دستگاههای اجرایی مکلف به شفاف‌سازی سیاست و برنامه اقتصادی حتی شفاف‌سازی در مورد اجرای پروژه با طرف قرارداد هستند. اگر این شفاف‌سازی نباشد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایجاد نمی‌شود. طبق همین ماده کارفرما نمی‌تواند یک قسمت از پروژه را تغییر دهد و به پیمانکار اطلاع ندهد.

وی افزود: چالشها و ریسک‌ها در صنعت احداث را می‌توان با شناسایی دقیق عواملی که بر محیط کسب و کار تاثیر می‌گذارند کنترل و مدیریت کرد. این کنترل با هم‌افزایی و ارتباطی است که همه می‌توانند بر اساس شناخت از شرایط قرارداد و اجرا داشته باشند.

دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: فعالان اقتصادی باید برای مدیریت ریسک عوامل موثر در فضای کسب و کار حرفه خود را که در کنترل آنها نیست کم کنند. در واقع این بحث دووجه دارد که یکی از آنها حاکمیتی است و شامل مواردی مانند تسهیل در صدور مجوزها، از بین بردن قواعد زائد و شرایط غیر منصفانه، ایجاد بستری برای رقابت منصفانه، به‌کارگیری ارکان صاحب صلاحیت در پروژه، عدم اجرای پروژه‌ای با منابع مالی مبهم و... است. در دنیا بسیاری از پروژه‌ها به روش مشارکت عمومی خصوصی انجام می‌شود اما در کشور ما بستر قوانین منصفانه‌ای برای ورود سرمایه‌گذار به این حوزه وجود ندارد. وی افزود: هر میزان مدیر یک شرکت بتواند

عوامل فضای کسب و کار را کنترل کند ریسک کار در صنعت احداث کم خواهد شد. در این حالت نیاز به سازمانهایی در زمینه مدیریت ساخت لازم است که به پیمانکاران در زمینه ریسک‌ها و نحوه مدیریت آن اطلاعاتی ارائه بدهند. اگرچه بسیاری از ریسکها مربوط به بیرون از سازمان است اما ریسک‌هایی در درون سازمان هم وجود دارد که واحد CM شرکت می‌تواند برای شناسایی و از بین بردن آن موثر باشد.

دبیر سندیکا در ادامه عنوان کرد: یک قرارداد مجموعه‌ای از چند دانش است و مدیر شرکت به تنهایی نمی‌تواند مسائل حقوقی، مالی اقتصادی و... مربوط به پروژه را به تنهایی مدیریت کند و باید از افراد و سازمانهای متخصص استفاده کند. مجله ENR هر سال رده‌بندی ۲۵۰ پیمانکار برتر جهان را اعلام می‌کند که متأسفانه ما با وجود ظرفیت پیمانکاری موجود جزو آن نیستیم در حالی که ۸۰ پیمانکار چینی و ۴۷ پیمانکار ترک در آخرین رتبه‌بندی این مجله وجود داشتند. ما نمی‌توانیم شرکتهای پیمانکاری در تراز جهانی داشته باشیم بدون اینکه در شرکتهای خود واحدهایی مانند CM، مدیریت ساخت یا حقوق ساخت داشته باشیم. داشتن چنین واحدهایی جزو الزامات لازم برای رقابت است.

ایرج گلابتونچی در بخش پایانی سخنان خود افزود: با اجرای برنامه جهانی سازی بود که ۵ پیمانکار هندی موفق شدند به رتبه‌بندی جهانی وارد شوند. ترکها با ۴۷ پیمانکار بین‌المللی تا پایان سال ۲۰۲۳ حدود ۴۴۷ میلیارد دلار کار کرده‌اند که ۲۰ درصد آن صادرات خدمات فنی و مهندسی به روسیه است. در عراق نیز حدود ۲۷ میلیارد دلار کار گرفته‌اند در حالی که سهم ما از این بازار تنها ۲ میلیارد دلار بوده است. برای حضور در بازار بین‌المللی پیش از هر چیز باید ابزارهای لازم برای رقابت ایجاد شود. من به بضاعت خود در سازمان‌های ایرانی مانند CM را ایجاد کرده‌ام اما اگر این مقدار کافی بود، نام سازمان من نیز در بین ۲۵۰ شرکت برتر جهان قرار می‌گرفت.

محاسبه و وصول حق بیمه پیمان‌ها بر مبنای ضریب یا لیست نیروی انسانی

کمیسیون قوانین و مقررات در گزارش خود به هیات مدیره سندیکا به بررسی محاسبه و وصول حق بیمه پیمان‌ها بر مبنای ضریب یا لیست نیروی انسانی پرداخت. اعضای کمیسیون در این باره بر اینکه حق بیمه پیمان‌ها بر اساس ضریب باشد یا بر اساس لیست بیمه نیروی انسانی و اینکه کدام روش برای صنف بهتر است اعلام نظر نمودند. در این گزارش آمده است:

انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلق را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید."

۲- تحلیل موضوع و نگاه صنفی

از آنجایی که قانونگذار در سال ۱۳۵۴ در تصویب قانون تامین اجتماعی برای دریافت حق بیمه نیروی انسانی پیش‌بینی نموده است چنانچه نوع کار به گونه‌ای باشد که تشخیص و تعیین حق بیمه بر اساس تعداد نیروی انسانی برای سازمان میسر نباشد نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین نمایند و حق بیمه متعلقه را وصول نمایند.

لذا بر این اساس برای کارگاه‌های غیر ثابت و "پروژه‌ای" به استناد این ماده دستورالعمل‌هایی در سازمان تامین اجتماعی صادر و حق بیمه به نسبت کل کار تعیین و وصول می‌گردد که آخرین مصوبات مربوط به سال ۱۳۷۰ می‌باشد که با دسته-بندی نوع پیمان‌ها به لحاظ مزد بری، ضرایب تعیین شده است و تاکنون مبنای وصول حق بیمه در پیمان‌های مختلف قرار گرفته و بر این اساس وصول می‌گردد.

بحث پرداخت حق بیمه پیمان‌ها بر اساس لیست بیمه و یا بر اساس تعیین ضریب از سال‌های دور محل اختلاف و بحث بین فعالان اقتصادی از یک طرف و از سوی دیگر با سازمان بوده که طرفداران پرداخت حق بیمه بر اساس لیست معتقدند که دلیلی بر پرداخت حق بیمه برای کل کار وجود نداشته و حق بیمه مختص نیروی انسانی

پیشنهاد می‌گردد سندیکادر جلسات و مکاتبات با مراجع تصمیم‌گیر بر قانونی بودن روش درصدی به عنوان حق بیمه پیمان و تعیین ضریب تاکید نماید

رونوشت تهیه و برای کسب اطلاعات به هریک از کارمندان و کارگران مراجعه و... " با توجه به این بند همه کارفرمایان مکلفند لیست حقوق و مزد نیروی انسانی خود را به سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند و سازمان جهت راستی‌آزمایی حق بازرسی از دفاتر کارفرما را دارد و برای بررسی دفاتر علاوه بر لیست حقوق نیروی انسانی همه هزینه‌هایی که در کارگاه انجام شده و دستمزد در آن باشد مشمول بیمه تامین اجتماعی قلمداد نموده و حق بیمه آن را در صورت عدم پرداخت وصول می‌نماید.

بند ۱-۲-۱- اخذ حق بیمه بر مبنای ضریب یا درصدی از پیمان

به استناد ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی "در مواردی که نوع کار ایجاب نماید سازمان می‌تواند به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب شورای عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار

" حسب دستور هیات مدیره محترم مبنی بر بررسی نحوه محاسبه و وصول حق بیمه پیمان‌ها بر مبنای ضریب ثابت حق بیمه یا هزینه لیست بیمه نیروی انسانی، موضوع در بیست و دومین جلسه کمیسیون قوانین و مقررات مورد بحث و بررسی قرار گرفت و اعضای کمیسیون درباره اینکه حق بیمه پیمان‌ها بر اساس ضریب باشد یا بر اساس لیست بیمه نیروی انسانی و اینکه کدام روش برای صنف بهتر است اعلام نظر نمودند که نظر کمیسیون در سه بخش مبنای قانونی، تحلیل موضوع و نگاه صنفی، نتیجه‌گیری و پیشنهاد به حضور تقدیم می‌گردد:

۱- مبنای قانونی

۱-۱- اخذ حق بیمه بر اساس لیست و صورت مزد و حقوق بر مبنای ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی است
۱-۲- اخذ حق بیمه بر اساس ضریب یا درصدی از پیمان حق بیمه بر مبنای ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی.

بند ۱-۱- اخذ حق بیمه بر اساس لیست بیمه نیروی انسانی

به استناد ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی "کارفرمایان مکلفند صورت مزد و حقوق و مزایای بیمه‌شدگان و همچنین دفاتر و مدارک لازم را در موقع مراجعه بازرسی سازمان در اختیار او بگذارند سازمان می‌تواند از تمام یا قسمتی از مدارک مذکور

است لذا باید فقط بر اساس لیست پرداخت شود که میزان حق بیمه پرداختی کمتر از ضریب می باشد.

در طرف مقابل طرفداران پرداخت بر اساس ضریب اعتقاد دارند تعیین و وصول حق بیمه بر اساس ضریب مزیت‌هایی دارد:

اولاً در طرح‌های عمرانی از حق بیمه ۶/۶ درصد بر مبنای ضریب، ۵ درصد حق بیمه بر عهده کارفرماست و در طرح‌های غیر عمرانی با توجه به مشخص بودن میزان حق بیمه در بالاسری پیمان به عنوان هزینه قابل پیش‌بینی محسوب می‌شود و اگر بر مبنای لیست باشد در مناقصات هزینه بیمه معمولاً کمتر محاسبه می‌گردد و بعدها به دلایل مختلف از جمله تطویل مدت پیمان لیست بیشتر می‌شود و عملاً به آئینی برای تخفیف بیش از حد در قیمت‌های پیشنهادی شرکت‌های پیمانکار و رقابت ناسالم و خودزنی تبدیل می‌شود و در این صورت هزینه زیادی به پیمانکاران تحمیل می‌گردد و موجب غیر قابل پیش‌بینی بودن حق بیمه پیمان در این روش می‌گردد. و در نهایت با پرداخت بر مبنای ضریب ضمن اخذ مفاصاحساب از تبعات بازرسی از دفاتر از سوی سازمان تامین اجتماعی بابت هزینه‌های بیمه‌ای معاف می‌شویم. تامین اجتماعی در صورت لیستی بودن محاسبه حق بیمه در مواقع لزوم و درخواست صدور مفاصاحساب درخواست بازرسی از دفاتر را می‌نماید که این موضوع آسیب و هزینه‌های زیادی دارد. با توجه به این مشکلات و پیگیری‌های بخش خصوصی از دولت و مجلس نهایتاً در سال ۱۳۹۱ در قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و در سال ۱۳۹۴ در قانون رفع موانع تولید و همچنین در سال ۱۳۹۸ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی جدید در جهت حمایت از تولید و کسب و کار برای پرداخت حق بیمه موادی تصویب شد که با تفکیک کارگاه‌های ثابت و غیر ثابت ماده ۴۷ را ناظر به کارگاه‌های ثابت نمود و ماده ۴۱ را ناظر به کارگاه‌های غیر ثابت نمود که نهایتاً در بخشنامه تنقیح و تلخیص مقاطعه کاری مصوب ۱۳۹۹ این موارد به عنوان بخشنامه اجرایی سازمان تامین اجتماعی به تصویب رسید و موضوع عملاً تعیین تکلیف شده است.

نهایتاً مقرر شد بحث وصول حق بیمه بر مبنای ضریب برای کارگاه‌های غیر ثابت

عالی سازمان رسیده و در ادوار مختلف اصلاح و نهایتاً در بخشنامه تنقیح و تلخیص جمع بندی و خلاصه گردیده است. ضمناً خاطر نشان می‌نماید که در دو حالت ضریب و لیست در بخش اجرای بخشنامه و مصوبات با سازمان تامین اجتماعی با چالش‌های اساسی مواجه هستیم که در اجرای ماده ۴۱ اساساً نحوه تعیین ضریب و میزان آن مشکلاتی برای صنف داشته است لیکن این چالش بر لیستی بودن وصول حق بیمه و بازرسی بعدی آن ارجحیت داشته و مضافاً در روش ضریب صندوق تامین اجتماعی که تامین کننده آینده حقوق کارگران و بازنشستگان کشور می‌باشد با مخاطره کمتری مواجه می‌گردد.

پیشنهاد کمیسیون :

پیشنهاد می‌گردد سندیکا در گزارشات و جلسات و مکاتبات با مراجع تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با اعلام مشکلات و چالش‌های اجرایی بخشنامه‌ها و مصوبات سازمان، بر قانونی بودن روش درصدی به عنوان حق بیمه پیمان و تعیین ضریب، تاکید نماید و درخواست نماید از اعمال تغییراتی که بدون کارشناسی و بخشی‌نگری است پرهیز گردد و عیناً ضابطه تعیین شده در بخشنامه تنقیح و تلخیص مورد پذیرش قرار گرفته و عمل شود.

و بحث وصول حق بیمه برای کارگاه‌های دائمی و ثابت بر مبنای لیست و بازرسی از دفاتر باشد و به موجب مصوبه ستاد اقتصاد مقاومتی و مصوبات بعدی بازرسی از کارگاه‌ها صرفاً برای آخرین سال مالی بوده و مفاصاحساب این نوع شرکتها بر اساس تعهد صادر و بعداً بازرسی می‌گردد.

از همه مهمتر در روش پرداخت بر مبنای لیست در پروژه‌های پیمانکاری (کارگاه‌های غیر ثابت) حتی اگر چنانچه منجر به پرداخت حق بیمه کمتر شود که نمی‌شود، در مقابل با پیشنهاد قیمت پایین‌تر، حق بیمه کمتری پرداخت می‌شود که عملاً سودی برای پیمانکار ندارد ولی صندوق تامین اجتماعی که حقوق بازنشستگان و درمان بیمه‌شدگان را پوشش می‌دهد، تضعیف شده و عملاً به ورشکستگی صندوق و تبعات منفی بعد از آن کمک می‌شود.

۳- نتیجه گیری و پیشنهاد

با توجه به مستندات قانونی و توضیحات تحلیلی فوق و با توجه به نوع کار شرکت‌های عضو سندیکا کمی‌اف‌اس‌ا‌ی‌ال‌سابق نظر کمیسیون قوانین و مقررات بر اجرای ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی و بخشنامه‌های ناظر بر این ماده که بر اساس روش درصدی تقریباً ثابت از مبلغ پیمان به عنوان حق بیمه پیمان و تعیین ضریب می‌باشد که به تصویب شورای

نگاهی به مسئله مسکن

مهندس مجتبیٰ ضربابی

بدون تردید مسکن یکی از اولویتهای اولیه زندگی بشر است. از زمانی که انسان شیوه کشاورزی را برای امرار معاش کشف کرد و از غارها بیرون آمد، تا کنون مسکن از مهمترین نیازهای او بوده است. از همان زمان برای حفاظت از خود و کشتزارش ناچار به ترک کوچ گردی و انتخاب یکجانشینی شد، لذا ساخت سرپناه را امری ضروری دید.

مسائل اجتماعی بزرگتری شود که کل ملت و مملکت را تحت تاثیر قرار دهد. از طرفی اقدام اخیر اهدای زمین رایگان و یا با قیمت کم به قشر کم درآمد توسط دولت هم بدون وجود امکانات ساخت و عدم توجه به ملزومات زیستی و زیست محیطی راه به جایی نمی برد و ادامه همان سیاست پول پراکنی بی بازده به طبقات فرودست است که توسط یکی از دولت‌های قبل به جرا درآمد و دیدیم که نتیجه‌ای جز تورم بدون تولید ملی به بار نیاورد.

به نظرم چاره اساسی و میان مدت معضل مسکن، مطالعه و برنامه ریزی برای انبوه سازی در قالب شرکتهای اقماری به صورت کلان و گسترده در گستره شهرهایی است که دارای امکانات کافی و یا در کنار شهرکهای صنعتی باشد. با تاکید بر این که این پروژه‌ها نباید به صورت تصمیمی احساسی و آنی و یا اصطلاحاً جهادی عملی شود بلکه باید با مطالعه موارد آمایش سرزمین و پهنه بندی مناسب سکونت و با برنامه ریزی جامع و اساسی دولت همراه و با استفاده از متخصصان بخش خصوصی و اختصاص بودجه خاص و ایمان به این واقعیت که مسکن از ضروری ترین و مهم ترین اولویتهای زندگی افراد به ویژه نسل جوان و بالنده امروز و نسلهای آینده کشور است و خود به خود موجب ایجاد امید و نشاط در جامعه و بروز خلاقیتها و احساس تعلق به زادبوم خواهد شد. همچنین مسئله مهاجرت را تا حدودی مهار کرده و انگیزه ماندن و ساختن و آبادانی سرزمین پدری، جایگزین خدمت به سایر کشورها می شود.

تجربه خوبی که برخی از کشورها برای خانه دار کردن اقشار مختلف و بخصوص جوانان مبتکر و مولد به اجرا در آورده اند،

استراحت کافی می تواند موجب بروز خلاقیت و افزایش راندمان فکری و کاری افراد شود. بدین جهت کشورهای توسعه یافته با توجه به این رویکرد سعی کرده اند که با ساخت شهرکها و خانه های سازمانی، تهیه مسکن را برای طبقات مختلف اجتماعی به ویژه مولدین فکری (دانشگاهیان و آموزگاران) و اقتصادی (کارگران، کارمندان و ...) هموارتر کرده و بر مشکل کمبود مسکن غلبه کنند.

اما در کشورهای در حال توسعه متأسفانه اکثر دولتها از این مسئله مهم غافل مانده اند و یا توجه چندانی به آن نشان نداده اند. ممکن است در اینگونه کشورها به خاطر انباشت مشکلات متعدد و یا نداشتن دانش کافی و مدیران کارآمد، مسئله مهم نیاز به مسکن به عنوان دومین ضرورت و نیاز انسان پس از غذا، دائماً به عهده تعویق افتاده است. از جمله در کشور ما تهیه مسکن برای دهک های پایین و متوسط و حتی بالاتر از متوسط به صورت یک بحران درآمد است به طوری که در چند سال گذشته شاهد پدیده هایی مانند کارتن خوابی، اتوبوس خوابی و حتی گورخوابی هم بوده ایم.

هم اکنون ملاحظه می شود که متأسفانه طبقه متوسط جامعه هم به سمت این پدیده ناهنجار سوق داده می شود، طبقه ای که افراد شریف و زحمت کشی همچون آموزگاران و کارگران متخصص هم به آن تعلق دارند.

به نظر می رسد که ساخت و سازهای پراکنده و گهگاهی دولت و مردم، چاره ساز نیست و جوابگوی قشر عظیم نیازمند مسکن نمی باشد. در نتیجه مسکن به صورت کالای سرمایه ای درآمد و دلالت سود جو هم با استفاده از این نیاز مبرم قیمتها را روز به روز بالاتر می برند تا خانه دارها توانمندتر و بی خانمان ها ناتوان تر گردند. بدیهی است ادامه این وضع ممکن است تبدیل به

شاید اولین کسانی که ساخت مسکن را ابداع کردند کشاورزان ساحل رود نیل در مصر بوده باشند که با استفاده از نی نیزارهای ساحلی، سرپناه هایی برای خود و بستگان نزدیک خود پدید آوردند. اما به تدریج که مورد آزار حیوانات وحشی و نیز غارت و تجاوز هم نوعان کوچ گرد خود قرار گرفتند، زندگی نیمه مستقلی به صورت قومی یا قبیله ای تشکیل دادند.

در فلات ایران قلعه های سنگی و گلی دیده می شود که گروهی از انسانهای همبسته، هر یک در اتاقی مجزا اما به اشتراک در یک قلعه می زیسته اند و مثلاً برای تامین آب شرب خود، حلقه چاه مشترکی در میان صحن قلعه حفر می کرده اند. این پدیده مربوط به هزاران سال پیش از میلاد مسیح است و نشان می دهد که وجود یک سرپناه در کنار وابستگی برای کمک به یکدیگر از اهمیت زیادی برخوردار بوده است و مسکن انبوه به صورت مجموعه ای از اتاقها یا خانه های مستقل نزدیک یا متصل به هم را می توان به عنوان دومین نیاز انسان پس از غذا تلقی کرد.

مسکن در جامعه امروز

امروزه انسانها با انتخاب شهر و شهرنشینی دغدغه های زیادتری نسبت به گذشته دارند. مسئله ماشین زندگی زندگی به ویژه در کشورهای پیشرفته و ازدحام بیش از حد که به ناچار برخوردهای بیشتری را سبب می شود موجب شده که نیاز به استراحتگاهی نسبتاً آرام و مستقل برای چند ساعتی خواب و استراحت بیشتر خودنمایی کند و بدین ترتیب کماکان مسکن به عنوان یکی از اولویتهای و ضرورتهای زندگی محسوب می شود.

سالهاست که پژوهشگران به این نتیجه رسیده اند که زندگی توأم با آرامش و

احداث خانه‌های دولتی و اجازه آن به شرط تملیک است. بدین ترتیب که خانه‌های (آپارتمان‌های) ساخته شده توسط دولت را با قیمت مناسب اجاره می‌دهند تا پس از چند سال به مالکیت مستاجر درآید. این شیوه علاوه بر بازگشت سرمایه دولت، موجب امیدواری و تشویق جوانان به کار و تولید می‌گردد و چون پیشرفت و توسعه هر کشور وابسته به کار احاد ملت است در نتیجه کل اقتصاد کشور شکوفا شده و توسعه اقتصادی را به دنبال خواهد داشت. توسعه اقتصادی پیش قراول توسعه اجتماعی و فرهنگی خواهد بود. متاسفانه در کشور ما حتی به این مسئله ساده توجه چندانی نشده و جوانان علاوه بر محرومیت‌های اجتماعی، در اثر وعده‌های بی پایه و عمل نشده، اعتمادشان به حکومت و حتی به خود کاهش یافته و شاهد هستیم که نخبه و غیرنخبه عزم مهاجرت دارند. به طوری که مشاهده کردیم حتی برگزیدگان کنکور امسال یعنی نفرات اول در مصاحبه‌ای با تلویزیون ایران برنامه مهاجرت خود را آشکارا بیان کردند چرا که آینده روشنی در اینجا برای خود نمی‌بینند. البته تنها جوانان نیستند که به فکر مهاجرت افتاده‌اند. متاسفانه کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و متخصصان رده‌های متوسط مانند پرستاران و کارگران ماهر نیز برای رسیدن به زندگی بهتر گروه گروه به فکر مهاجرت‌اند. این وظیفه دولت است که با ایجاد جاذبه‌های کار و سرمایه‌گذاری و تشویق کارآفرینان در همه زمینه‌ها و حمایت از آنها، موج مهاجرت و اشتیاق به ترک وطن را مهار نماید و یکی از مشوق‌ها و مهم‌ترین آنها می‌تواند داشتن مسکن باشد. نکته مهم در ساخت شهرکها و مجتمع‌های مسکونی در مقیاس وسیع احداث زیرساخت‌های مورد نیاز قبل یا همزمان با ساخت خانه‌ها است. امکاناتی مانند آب، برق، گاز، فضاهای آموزشی، فضاهای تفریحی و مراکز خرید، مراکز حمل و نقل و سایر نیازهای ساکنان آینده است که در این مورد استانداردهای تجربه شده بین‌المللی باید رعایت گردد همچنین با توجه به معضل جهانی آب و خشکسالی، امروزه باید حتما سیستم تصفیه و برگشت آب سالم به شبکه مخصوص آبیاری، آتش نشانی و شستشو در نظر گرفته شود. همچنین در کشور ما با داشتن نعمت ۳۰۰

روز آفتابی در سال، به استفاده از انرژی پاک آفتابی (Solar energy) توجهی نکرده‌ایم. سیستم‌های سولار بخصوص در مورد شهرکهای مسکونی و حتی صنعتی در دنیا به کار گرفته شده و به تدریج در بسیاری از موارد جایگزین انرژی‌های فسیلی آلوده کننده شده است. ملاحظه می‌شود که بسیاری از مسائل مهم در دنیای امروز از دید ما مغفول مانده که البته علل متعددی هم دارد از جمله تحریمها و قطع رابطه تجاری و اقتصادی با بسیاری از کشورهای مهم پیشرو و شاید هم ماندن در اوهم قرون وسطایی که در بعضی موارد سبب بیگانگی و عدم تلاش برای همگامی با علم و جهان‌های دیگر باشد. امروزه امر توسعه وابسته به ایجاد ارتباط فنی - تجاری - صنعتی و علمی با سایر کشورهاست زیرا طبعاً می‌تواند نیازهای متقابل کشورها را برآورده کند تا پایه‌های صلح و پیشرفت در جهان مستحکم گردد در غیر این صورت وقت و سرمایه کشور به هدر خواهد رفت و نتیجه آن فرار نخبگان، کارآفرینان و نیروهای متخصص و جوانان خواهد بود. ساخت مسکن برای افراد کارآمد جامعه به عنوان دومین ضرورت زندگی می‌تواند عامل خوبی برای ماندگاری افراد گردد. وظیفه دولت‌هاست که با دادن مشوق‌های لازم از جمله مسکن به گروههای مفید و مولد جامعه موجب ماندگاری در میهن و عشق ورزیدن به سرزمین پدیری شوند تا بمانند و دست در دست یکدیگر به آبادانی میهن بپردازند. نقل است در زمانی که طوفان مهیبی کشور هلند را در نوردید بسیاری از سدها شکسته شد و دریای خشمگین زمین‌های همجوار را در خود بلعید. مردم هلند که به سرزمین خود عشق می‌ورزیدند از پاننشسته و با آوردن کشتی‌های سنگ و خاک از کشور انگلستان و پر کردن دریا با تلاشی طاقت‌فرسا زمینهای بلعیده شده را از دریا پس گرفتند. روی همان زمین گل‌های لاله کاشتند و با صادرات گل، دوباره کشور خود را ساختند. امروزه چنین همت و تلاشی بر مردم کشورمان لازم و بلکه واجب است. باید با تلاش و کوشش خستگی‌ناپذیر میهن خود را دوباره بسازیم. هلندی‌ها یک ضرب‌المثل دارند که می‌گویند: «خدایند عالم، جهان را آفرید و هلندی‌ها، کشور هلند را». بسیار عبرت آموز است.

خلاصه مطالب و نتیجه‌گیری:

- ۱- حق داشتن مسکن از اولویتهای زندگی بشر است و پس از غذا دومین نیاز انسان محسوب می‌شود
- ۲- مسکن محل آرامش و تجدید قوا است و نباید به معضلی برای افراد جامعه تبدیل شود زیرا آرامش روانی برای پیشرفت و توسعه کشور بسیار ضروری است
- ۳- امروزه پیچیدگی‌های زندگی روزمره ماشینی، آرامش و استراحت مردمان را در کشورهای توسعه نیافته تحت الشعاع قرار داده و انباشت مشکلات در این کشورها فرصت تفکر و چاره‌جویی را سلب کرده است.
- ۴- متاسفانه طبقه متوسط، متفکر و زحمتکش جامعه ایران نیز در مضیقه مسکن قرار گرفته و ناچار از حاشیه‌نشینی شده است.
- ۵- یک راه حل مسکن مسکن، انبوه‌سازی در سطح کلان از طریق برنامه‌ریزی جامع شهرسازی توسط متخصصین و حمایت دائمی و صددرصدی دولت و هیات حاکمه است.
- ۶- برای ساخت شهرکها، ابتدا باید به نیازهای اولیه ذینفعان پرداخت تا احتیاجات اولیه مانند آب، برق، گاز، فضای سبز، سیستم‌های رفاهی، بهداشت، تفریح و سرگرمی، و... قبل از سکونت آنان آماده شده باشد.
- ۷- با توجه به خشکسالی‌های پیاپی و افزوده شدن نیاز به آب، برای شهرکها باید تصفیه‌خانه‌هایی جهت تصفیه پساب‌ها و فاضلاب پیش‌بینی شود و سیستم آب شرب از آب مصرفی فضاهای سبز و شستشو و غیره از سیستم لوله‌کشی آب شرب تفکیک گردد.
- ۸- در طراحی شهرها و شهرکها به مسائل زیست محیطی، فرونشست‌ها، گسل‌ها، سیل‌ها و غیره توجه شود.
- ۹- دولت‌ها باید با ایجاد مسکن‌های استیجاری به شرط تملیک و بدون در نظر انتفاعی، خانه‌هایی را در اختیار نیازمندان مولد و جوانان قرار دهند تا پس از گذشت زمان مقرر در قانون مالک خانه‌های خود شوند.
- ۱۰- برای جلوگیری از مهاجرت گسترده اقشار مختلف و حرفه‌مندان جوان اعم از کارگران و مهندسان و معلمان و غیره که طبقه سازنده مملکت‌اند و ایجاد انگیزه برای ماندن و ساختن میهن، انبوه‌سازی در سطح کلان و با استفاده از تکنیک‌های مدرن سریع‌سازی ساختمان با برنامه از پیش تصویب و تعیین شده و بودجه پایدار، توسط متخصصان ساختمان و شهرسازی و حمایت دائمی دولت انجام شود.

گزارش کمیسیون قوانین و مقررات از قانون مشاغل سخت و زیان آور

کمیسیون قوانین و مقررات سندیکا در پی درخواست هیات مدیره به بررسی قانون و آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور پرداخت و گزارش آن را به هیات مدیره ارائه داد، که به علت اهمیت مباحث مطرح شده در این گزارش مشروع آن در ماهنامه پیام آبادگران منتشر می شود.

الف: متن قانون و ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی

قانون بازنشستگی پیش از موعد در مشاغل سخت و زیان آور موضوع ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۶ الحاقی قانون تأمین اجتماعی در سال ۱۳۸۰ و آیین نامه مشاغل سخت و زیان آور در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۸۶ برای مشاغل سخت و زیان آور ابلاغ گردیده است.

با توجه به قانون و آیین نامه مذکور کارگرانی که در مشاغل سخت و زیان آور سابقه کار داشته باشند با مراجعه به ادارات کار و طرح در کمیته های ویژه در صورت احراز شرایط بازنشستگی، مشمول آیین نامه فوق الذکر گردیده و پس از آن برای اجرای رای اداره کار به تأمین اجتماعی ارجاع می گردد و مطابق ماده ۱۴ آیین نامه، کارفرمای کارگر مذکور مکلف است مبلغی را به عنوان حق بیمه بازنشستگی پیش از موعد کارگر مشاغل سخت و زیان آور به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید. (به ازاء مدت کار کارگر در نزد کارفرما)

لازم به ذکر است در ۲۶ مرداد ۱۳۹۳ هیات وزیران مصوبه ای ابلاغ نمود و ماده ۱۴ فوق الاشاره را با توجه به جزء ۶ بند «ب» قانون بدین شرح اصلاح نمود؛ «ماده ۱۴ جدید اصلاح شده " کارفرما مکلف است پس از تقاضای بیمه شده و با احراز شرایط بازنشستگی وی، حسب مورد مبالغ مقرر در جزء های ۴ و ۶ بند ب ماده واحده قانون یاد شده را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.»

عنایت فرمایند سازمان تأمین اجتماعی در حال حاضر صرفاً ۴ درصد حق بیمه بازنشستگی پیش از موعد پرسنل بابت ایام کارکرد را وصول می نماید و اگر مطابق با قانون و آیین نامه اصلاحی ۴ درصد حق

بیمه و مستمری برقراری تا احراز شرایط را وصول نماید مبلغ بسیار سنگینی می گردد (۴ درصد حق بیمه ۱۰ سال زودتر بعلاوه ۴ درصد مستمری ده سال) که به دلیل فشار مضاعف به کارفرمایان و واکنش های احتمالی این بخش اجرا نشده است.

متن قانون جهت استحضار

" جزء ۶ بند ب قانون: " بیمه شدگانی که دارای سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان آور به تاریخ قبل از تاریخ تصویب این قانون باشند می توانند با استفاده از مزایای این قانون درخواست بازنشستگی نمایند. در این صورت با احراز شرایط توسط بیمه شده، کارفرمایان مربوطه مکلف اند حق بیمه مربوطه و میزان مستمری برقراری را تا احراز شرایط مندرج در تبصره ۲ و همچنین چهار درصد (۴٪) میزان مستمری برقراری نسبت به سنوات قبل از تصویب این قانون را یکجا به سازمان پرداخت نمایند."

ب: سابقه پیگیری موضوع:

با عنایت به مشکلاتی که حادث شده اند در اجرای این قانون از سال ۱۳۸۰، سندیکا دو مسیر اصلاح قانون و اصلاح آیین نامه اجرایی را پیگیری نمود.

در باب اصلاح آیین نامه اجرایی، سندیکا ۲۲ شهریور ۱۳۹۳ طی نامه شماره ۵۳۷-۹۳ درخواست اصلاح آیین نامه مشاغل سخت و زیان آور را به استناد ماده ۱۲ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و با توجه به ظرفیت قانونی و جایگاه شورای گفتگو به دبیرخانه شورا ارسال و درخواست طرح موضوع در شورا نمود و در تاریخ ۲ آذر ۱۳۹۴ در صحن اصلی شورای گفتگو مطرح

و بررسی کارشناسی آن به تصویب رسید. مجدداً بعد از جلسات کارشناسی در صحن اصلی شورا در تاریخ ۱۰ آبان ۱۴۰۰ مطرح شد و به دلیل مخالفت نماینده وزارت بهداشت مقرر گردید مجدداً جلسات کارشناسی با حضور نمایندگان وزارت کار؛ وزارت بهداشت، سازمان تأمین اجتماعی و بخش خصوصی با دقت تمام بررسی و برای تصویب نهایی به صحن اصلی شورا برگردد که این اقدام با حضور نمایندگان مذکور با رفع موارد اختلافی بین اعضای حاضر به غیر از "انتقال دبیرخانه از وزارت کار به سازمان تأمین اجتماعی" و "اصلاح ترکیب هیات ها" به توافق نهایی رسید و در نهایت ۲۳ آبان ۱۴۰۱ در صحن اصلی شورا مطرح گردید و پس از تصویب شورا به هیات دولت ارسال گردید.

پس از ارسال به هیات دولت با مخالفت وزارت کار، پیش نویس آیین نامه پیشنهادی شورای گفتگو با عنوان پیشنهاد دولت به شورای حفاظت فنی وزارت کار ارسال گردید که پس از برگزاری ۵ جلسه و عدم رضایت بخش خصوصی و مخالفت شورای گفتگو با اصلاحات اعمال شده وانعکاس به دولت، موضوع به کمیسیون مدیریت عمومی و منابع انسانی دولت ارجاع گردید که چهار جلسه تشکیل شده و ادامه جلسات در حال برگزاری است.

نتیجه اصلاحات آیین نامه:

چنانچه اصلاحات مد نظر سندیکا در متن پیش نویس آیین نامه اجرایی به تصویب برسد نتایج ذیل حاصل می گردد:

- اعلام و ابلاغ تاریخ تشکیل کمیته ها به کارفرما
- اطلاع کارفرما از درخواست کارگر
- عدم رسیدگی به مشاغل گروه الف برای

کارگاههای تعطیل

- عدم رسیدگی سلیقه‌ای کمیته‌ها
 - تعیین و تحدید شغل‌های زیر گروه مشاغل گروه "ب"
 - تغییر و اصلاح ترکیب کمیته‌ها
 - جایجایی دبیرخانه کمیته‌ها از محل وزارت کار به تامین اجتماعی
 - وصول ۴ درصد سخت و زیان‌آور همزمان با لیست در مشاغل پیمانکاری
 - عدم همسان‌سازی و هم‌تراز سازی مشاغل در کارگاهها
- (لازم به ذکر است اصلاحات آیین‌نامه در چارچوب قانون قابل اصلاح و تغییر می‌باشند.)

ب: اصلاح قانون

۱- طرح اصلاح موادی از قانون تامین اجتماعی موسوم به اصلاح «پارامتریک قانون تامین اجتماعی» و طرح توانمند سازی تامین اجتماعی که از طریق

کمیسیون اجتماعی مجلس تهیه شده و در سازمان تامین اجتماعی تحت بررسی است:

یکی از موارد این طرح، اصلاح قانون مشاغل سخت و زیان‌آور است. جلسات بررسی طرح در محل سازمان تامین اجتماعی برگزار می‌گردد و جناب آقای تکللی به عنوان نماینده از طریق کانون عالی کارفرمایی ایران در جلسات حاضر و برای اصلاح قانون نظرات این سندیکا را اعلام و پیگیری می‌نمایند.

۲- برنامه هفتم توسعه که در موادی از آن به اصلاحات قانون بازنشستگی پیش از موعد، اشاره دارد:

می‌توان با پیشنهادهای در خصوص عطف به ماسبق شدن قانون، بحث نسبت سن و سابقه و مشاغل مختلف افراد در بازنشستگی پیش از موعد و سالم سازی محیط، حذف گروه "الف" از رسیدگی در

کمیته‌ها را مطالبه نموده و از جمله مواردی است که می‌شود در این برنامه در قالب اصلاح قانون انجام شود.

ج: پیشنهاد کمیسیون:

با توجه به مشکلات اعضای صنف از قانون مذکور و نحوه اجرای آن، پیشنهاد می‌گردد اصلاح آیین‌نامه با توجه به پیگیری‌های انجام شده ادامه داشته باشد.

ولی از آنجایی که این آیین‌نامه، اجرای قانونی می‌باشد که دارای ایرادات فراوانی است پیشنهاد می‌گردد اصلاحات قانون نیز از مجاری مختلف پیگیری و نظرات اصلاحی سندیکا پیشنهاد گردد و در صورت امکان در جلساتی با نمایندگان مجلس و کمیسیونهای مربوطه چالش‌های ایجاد شده ناشی از اجرای این قانون برای پیمانکاران و سازمان تامین اجتماعی که حفظ آنها به عنوان منافع ملی است اعلام گردد.

رئیس گروه مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت تهران:

پیمانکار خوب یکی از ارکان مهم برای موفقیت پروژه است

که فرایند تشخیص صلاحیت پیمانکاران را انجام دهد. البته در همه کشورها ایفای این نقش بر عهده دولت نیست.

وی افزود: در ماده ۲۲ قانون برنامه و بودجه تشخیص صلاحیت پیمانکاران و مشاوران به سازمان برنامه و بودجه واگذار شده است. در اینباره آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های متعددی منتشر شده است که آخرین آنها در سال ۱۳۹۹

و با عنوان بخشنامه ۴۰۴۲۴۵ منتشر شده که آشنایی با آن برای پیمانکاران ضروری است.

وی در ادامه با تشریح شرایط عمومی تشخیص صلاحیت، مراحل اداری و نحوه بارگذاری پرونده شرکتها در سامانه ساجات عنوان کرد: هزینه‌های تشخیص صلاحیت مطابق قانون بودجه و تنها از طریق درگاه الکترونیک

سامانه صورت می‌گیرد و پیمانکاران نباید هزینه‌ای به افراد ثالث و سودجو پرداخت کنند. لازم به ذکر است این دوره آموزشی طی ۵ روز از سه‌شنبه ۴ مهر ماه تا دوشنبه ۱۷ مهرماه در سندیکای شرکتها ساختمانی ایران برگزار شد و سندیکای شرکتها ساختمانی، میزبان کارشناسانی از سندیکای شرکتها تاسیساتی و صنعتی ایران، سازمان همیاری شهرداری‌های استان تهران، انجمن صنفی شرکتها ساختمانی، تاسیساتی و تجهیزاتی استان تهران بود.

اولین جلسه از دوره آموزشی ۵ روزه تشخیص صلاحیت برای کارشناسان و رابطان تشکلهای صنفی روز سه‌شنبه ۴ مهرماه با حضور مهندس پرویز قوامی نژاد مدیر نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران و مهندس مجتبی زمانیان رئیس گروه مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران در سندیکای

شرکتها ساختمانی ایران برگزار شد.

مهندس زمانیان هدف از برگزاری این دوره را آشنایی کارشناسان و رابطان تشکلهای با آخرین قوانین، آئین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های کمیته وحدت رویه در حوزه تشخیص صلاحیت پیمانکاران عنوان کرد.

وی در بخشی از سخنان خود با بیان اینکه در روند تشخیص صلاحیت آشنایی

با فرایند تشکیل شرکتها و نحوه اداره آنها اهمیت دارد تصریح کرد: برای حضور در فرایند تشخیص صلاحیت، شرکتها باید سهامی خاص باشند و بیش از ۵۰ درصد از سهام آنها با نام باشد. البته تشخیص صلاحیت در مورد شرکتهایی با مسئولیت محدود هم صورت می‌گیرد.

وی در ادامه به جایگاه قانونی، فواید، فرایند اداری، و ضوابط تشخیص صلاحیت اشاره کرد و گفت: یکی از ارکان مهم برای موفقیت پروژه پیمانکار خوب است. در کشور ما تامین اعتبار پروژه‌ها توسط دولت صورت می‌گیرد و دولت این حق را برای خود قائل شده است

اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند

نشست هیات رئیسه اتاق ایران بازرگانی ایران با رئیس و برخی از اعضای شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای دوشنبه ۳ مهر برگزار شد. در این نشست دکتر علیرضا مقدس زاده دبیر شورای هماهنگی با اشاره به ظرفیت بسیار زیاد این تشکل، خواهان استفاده اتاق بازرگانی از ظرفیت این شورا در حوزه‌های مختلف شد.

نیز در این نشست، گفت: بخش خصوصی با ظرفیت بالای شورای هماهنگی می‌تواند سهم خوبی در اقتصاد داشته باشد. باید مطالبه‌گری داشت. سیاست هیات رئیسه استفاده مطلوب از ظرفیت تشکل‌هاست و به دنبال برون‌سپاری برخی مأموریت‌ها به تشکل‌ها هستیم.

او افزود: ما با تقویت و انسجام تشکل‌های معدنی توانستیم آن قدر قوی شویم که امروز دولت بدون حضور بخش خصوصی در حوزه معدن نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. این تجربه در صنعت احداث نیز می‌تواند به کار گرفته شود. باید در کنار هم باشیم. باید از ظرفیت کمیسیون‌های مجلس برای بهبود شرایط بخش خصوصی استفاده کنیم و از هیچ فرصتی عبور نکنیم.

به دنبال واگذاری مأموریت‌ها

به تشکل‌های تخصصی هستیم

پیام باقری، نایب‌رئیس اتاق ایران با بیان اینکه صنعت احداث و انرژی یکی از صنایع پیش‌بران کشور است، گفت: شورای هماهنگی مرجع و بازوی مشورتی بسیار خوبی برای اتاق در حوزه احداث است. اتاق در این دوره به دنبال واگذاری مأموریت‌ها

بهبود ۱۲ سال بعد از تصویب آن انجام شده، مشخص شد که کمتر از ۵۰ درصد قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار اجرا شده؛ درحالی‌که این قانون مؤثری بوده است. سلاح ورزی اصلی‌ترین مشکل اقتصاد کشور را مسئله رقابت دانست و افزود: تولید ما رقابت‌پذیر نیست. در صنعت و به‌ویژه در صنعت احداث به دلیل مداخلات نابرابر همین شرایط حاکم است. بنابراین نه تنها سهمی که برای بخش خصوصی و تعاون در اقتصاد دیده شده بود و باید بزرگ‌تر می‌شد محقق نشده که امروز بخش‌های خصوصی و غیردولتی نیز به‌عنوان رقیب بخش خصوصی متولد شده‌اند. او با بیان اینکه اپراتور زنجیره ارزش صنعت ساختمان باید شکل بگیرد، گفت: هر روز بودجه پروژه‌های عمرانی کوچک‌تر می‌شود. بنابراین باید با همکاری اتاق، فدراسیون صنعت احداث و مرکز پژوهش‌های اتاق به دنبال طراحی ابزارهای تامین مالی جدید باشیم تا مانع از بین رفتن شرکت‌های بخش خصوصی شویم.

نباید از هیچ فرصتی برای بهبود شرایط بخش خصوصی عبور کنیم

محمدرضا بهرامن، نایب‌رئیس اتاق ایران

حسین سلاح ورزی رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در آغاز این نشست تصریح کرد: اتاق وقتی می‌تواند مأموریت‌های اصلی خود را ایفا کند که تشکل‌ها به‌عنوان بازوی اجرایی و کمیسیون‌ها به‌عنوان بازوی مشورتی آن به حرکت دربیایند. ما معتقدیم بدنه اتاق باید تا جای ممکن چابک‌تر و دبیرخانه تشکل‌ها تقویت شود.

وی با ابراز امیدواری درباره اینکه امکان پیگیری موضوعات تخصصی از سوی تشکل‌ها با هدایت اتاق ایران فراهم شود، افزود: یکی از مأموریت‌های اصلی اتاق می‌تواند این موضوع باشد که در پایان ۴ سال در رقابت‌پذیری و سهولت فضای کسب‌وکار از نقطه الف به نقطه ب برسیم.

رئیس اتاق ایران با بیان اینکه یکی از دلایل عدم دست‌یابی به رشد مستمر اقتصادی شکست سیاست‌های اصل ۴۴ است، اظهار کرد: خصوصی‌سازی و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد و سهولت کسب‌وکار، دوره رشد پایدار است. اما متأسفانه شرایط به‌گونه‌ای است که سقف خواسته‌های بخش خصوصی ایران اجرای قوانین شده است. او ادامه داد: در پایشی که درباره قانون

آیا گزارش‌های اصلاحی صادره از شعب شوراهای حل اختلاف بدون صدور اجرائیه، اجرا می‌شود؟

ضوابط مالی و قوانین حقوقی از مسائل مهمی است که پیمانکاران عمرانی در روند روزانه اجرای پروژه‌ها با آن روبرو هستند. بعضاً این ضوابط و قوانین ماهیتی سیال و متغیر دارند که آگاهی از تغییرات آنها ضروری به نظر می‌رسد. از این رو کارشناسان سندیکا ضمن رصد این قوانین و ضوابط پاسخ‌گویی سوالات اعضای خود هستند. یکی از سوالات رایج این روزها در مورد اجرای گزارش‌های اصلاحی صادره از شعب شوراهای حل اختلاف است.

سوال:

• خواهشمند است اعلام فرمائید آیا گزارش‌های اصلاحی صادره از شعب شوراهای حل اختلاف بدون صدور اجرائیه، اجرا می‌شود و یا به مانند احکام دادگاه‌ها اجرای آنها مستلزم صدور اجرائیه است؟

پاسخ:

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه (شماره نظریه: ۷/۱۴۰۲/۴۶۸): در تبصره ماده ۲۹ قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴ در خصوص شیوه اجرای گزارش‌های اصلاحی تنظیم شده در این شوراها مقرر خاصی پیش‌بینی نشده است؛ بنابراین شیوه اجرای این گزارش‌ها تابع عموماً است و با توجه به حکم مقرر در ماده ۱۸۴ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ و ماده ۴ قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶، به درخواست هر یک از طرفین اجراییه صادر می‌شود.

انجمن ما ۲۹۰ عضو دارد و عراق نیست اگر بگویم صنعت نفت و پتروشیمی در دست این پیمانکاران است. اما با متولد شدن بخش‌های خصولتی و غیردولتی فضا برای فعالیت بخش خصوصی تنگ‌تر شده است و کم‌کم ما را از اقتصاد بیرون می‌کنند.

سرمایه‌گذاری برای فعالان بخش خصوصی احداث در هاله‌ای از ابهام است

جمشید شیخ اکبری، نایب‌رئیس انجمن مدیران شرکت‌های فنی و اجرایی کشور هم با بیان اینکه فرصت‌های حضور بخش خصوصی در صنعت احداث به شدت محدود شده است، ادامه داد: سرمایه‌گذاری برای فعالان بخش خصوصی احداث در هاله‌ای از ابهام است. همه پول‌ها به سمت خرید خودرو سرازیر شده و نه بانک‌ها و نه بخش خصوصی و نه مردم حاضر نیستند در این بخش سرمایه‌گذاری کنند. بنابراین انتظارمان حمایت اتاق از این صنعت است.

فلاحی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و فناوران صنعتی ساختمان هم با اشاره به اینکه امروز دولت در ضعیف‌ترین دوره خود به سر می‌برد و این بهترین فرصت برای فعال‌تر شدن بخش خصوصی است، گفت: متأسفانه اما بخش خصوصی هم آن قدر قدرتمند نیست که نقش‌آفرینی کند و لذا نقش اتاق می‌تواند پررنگ باشد. صنعت احداث می‌تواند بازوی کمکی اتاق باشد؛ بنابراین آلان وقت موازی کاری نیست و باید همدیگر را تقویت کنیم.

حسن شیروانی، عضو هیات مدیره انجمن شرکت‌های بازرسی فنی هم معتقد بود: نگاه بخش دولتی این است که اساساً کاری به بخش خصوصی ندارد و به دنبال بزرگ‌تر کردن فضای بخش دولتی است و این خطر همه ما را تهدید می‌کند.

سهیل آل رسول، عضو هیات مدیره انجمن صدور خدمات فنی و مهندسی نیز در این نشست، گفت: باید ظرفیت‌های جدیدی خارج از شورای گفت‌وگو پیدا کنیم که بتوان خواسته‌های شورای هماهنگی و جامعه احداث کشور را از آن طریق پیش ببریم. ما می‌خواهیم از ظرفیت مرکز پژوهش‌های اتاق نیز استفاده کنیم.

به تشکل‌های تخصصی است. در بخش خصوصی مقداری پراکنده عمل کردیم در حالی که باید موضوعات را متمرکز دنبال کنیم.

اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند

علیرضا مقدس زاده، رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور با اشاره به قدمت ۲۰ ساله این شورا به‌عنوان یک نهاد فراتشکلی، گفت: شورای هماهنگی از سوی سازمان‌های مختلفی از جمله سازمان برنامه و بودجه به رسمیت شناخته شده و در تصمیم‌سازی‌ها نقش مؤثری دارد. بنابراین شورای هماهنگی ظرفیت بسیار زیادی دارد و می‌تواند در حوزه‌های مختلف به اتاق کمک کند.

مهرداد اشتری، دبیر شورای هماهنگی نیز با بیان اینکه اتاق ایران ظرفیت‌های زیادی در حوزه شرکت‌های بخش خصوصی پروژه محور دارد، ادامه داد: از ۱۸ تشکل عضو این شورا ۱۱ تشکل عضو اتاق نیز هستند و تا آخر امسال این تعداد به ۱۴ تشکل خواهد رسید. خواسته شورای هماهنگی این است که اتاق ایران از این ظرفیت بتوان استفاده کند تا با همراهی شورای هماهنگی و کمیسیون‌های تخصصی اتاق مسائل بخش خصوصی پیش برود.

فروزان عبداللہی، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و ساخت، با تأکید بر اینکه بیش از ۹۵ درصد شرکت‌های عضو این شورا بخش خصوصی واقعی هستند، گفت: بنابراین همکاری اتاق و شورا به هم‌افزایی بخش خصوصی می‌انجامد. شرکت‌های پروژه محور با وجود شرکت‌های دولتی و خصولتی با مشکلات زیادی از جمله نابرابری در مناقصه‌ها و ارجاع کار به این شرکت مواجه‌اند که باعث شده بسیاری از آنها در معرض تعطیلی قرار بگیرند. امیدواریم با همراهی اتاق راه‌حلی برای این موضوع با هدف تقویت بخش خصوصی پیدا کنیم.

محمد رضا طبیب زاده، عضو هیات مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی ایران با اشاره به تصویب قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، گفت: اتاق قوه چهارم است و انتظار داریم حامی بخش خصوصی باشد.

همایش راهبردهای اقتصاد مسکن مطرح شد

بلا تکلیفی قانون مشارکت عمومی - خصوصی

برگزاری همایش راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار که روز شنبه ۲۲ مهرماه برگزار شد فرصتی بود تا بار دیگر مسئله مسکن از منظر کارشناسان مستقل مورد بررسی قرار گیرد. در این همایش دکتر علیرضا مقدس‌زاده، رئیس شورای هماهنگی تشکلهای فنی مهندسی کشور روند نزولی سرمایه‌گذاری در بخش مسکن، عدم تصویب قوانین محرک توسعه‌گری از جمله بلا تکلیفی قانون مشارکت عمومی - خصوصی را از دلایل مشکلات بخش مسکن دانست.

آیین افتتاح «کنفرانس ملی راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار» با حضور، رؤسای کمیسیون‌های راهبردی و عمران مجلس شورای اسلامی، سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، مشاور وزیر راه و شهرسازی، مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، رئیس پژوهشکده سوانح طبیعی، نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعدادی از انبوه‌سازان، فناوران، انجمن‌ها و تشکلهای حرفه‌ای حوزه ساختمان و مسکن و تعدادی از تولیدکنندگان مبرز مصالح و تأسیسات ساختمانی کشور در محل مرکز بین‌المللی همایش‌های سازمان صدا و سیما برگزار شد.

پیام آبادگران
مهر و آبان ۱۴۰۲
شماره ۴۱۲

کاهش هزینه‌های ساخت براساس منطقی نمودن قیمت مصالح و فراورده‌های ساختمانی

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی ضمن قدردانی از برگزارکنندگان این کنفرانس راهبردی به‌ویژه رؤسای کمیسیون‌های راهبردی و عمران مجلس شورای اسلامی همچنین دبیر انجمن تولیدکنندگان و فن‌آوران صنعتی ساختمان، بررسی تأمین مالی کارآمد پروژه‌های مسکونی ملی به‌ویژه پروژه‌های تعریف‌شده در «نهضت ملی زمین و مسکن» را، امری اجتناب‌ناپذیر ارزیابی کرد. حیدری با اشاره به برنامه‌های وزارت راه و شهرسازی همچنین تلاش‌های مؤثر وزیر راه و شهرسازی مبنی بر صفرشدن هزینه زمین به‌عنوان بزرگ‌ترین مؤلفه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های «نهضت ملی

زمین و مسکن»، کاهش هزینه‌های ساخت براساس منطقی نمودن قیمت مصالح و فراورده‌های ساختمانی به‌ویژه فولاد و سیمان را خواستار شد. وی مشارکت ذی‌نفعان، انبوه‌سازان و تولیدکنندگان عمده و مبرز کالاهای ساختمانی را از دیگر راهکارهای راهبردی کاهش قیمت در شکل

دکتر مقدس‌زاده:

**شورای هماهنگی ظرفیت بسیار
زیای دارد و می‌تواند در حوزه‌های
مختلف به اتاق کمک کند.**

تأمین مالی کارآمد برای پروژه‌های «نهضت ملی زمین و مسکن» معرفی نمود.

نیاز تولید ۵ میلیون مسکن در کشور

محمدرضا میرتاج‌الدینی رئیس فراکسیون راهبردی مجلس نیز در این همایش با تأکید بر اینکه همه تلاش‌ها بر این است تا موضوع مسکن به‌عنوان نیاز اصلی مردم تأمین شود، اظهار کرد: در قانون اصول متعددی برای تأمین مسکن همه‌آحاد جامعه وجود دارد. در این راستا از روزهای ابتدایی انقلاب به موضوع تأمین مسکن توجه شده است و با فرمان امام راحل بنیاد مسکن برای تأمین مسکن محرومان تأسیس شد.

وی با بیان اینکه امروز نیازمند تولید حداقل ۵ میلیون مسکن هستیم، تصریح کرد: ضمن اینکه در سکونتگاه‌های غیررسمی و

بافت فرسوده نیز نیازمند نوسازی حدود ۱۱ میلیون مسکن هستیم.

رئیس فراکسیون راهبردی مجلس با یادآوری اینکه وقتی مسکن مهر اجرا شد بانیان آن ۴۰ هزار میلیارد تومان تأمین مالی کردند تا توانستند ۵۰ درصد از اهداف آن را محقق کنند، افزود: ۵۰ درصد مابقی نیز به دولت بعد رسید که هنوز هم تکمیل و تحویل آن ادامه دارد. میرتاج‌الدینی با اشاره به هدفگذاری دولت و مجلس برای ساخت یک میلیون مسکن گفت: از آقای تیزمغز پرسیدم که چه میزان پول برای ساخت این تعداد (۴ میلیون واحد مسکونی) نیاز است، ایشان گفتند حدود ۵ هزار همت منابع مالی نیاز است یعنی دو و نیم برابر بودجه عمرانی کشور. وی از موافقت دفتر معظم انقلاب با تأمین بخشی از منابع مالی ساخت پروژه‌های نهضت ملی مسکن از محل منابع صندوق توسعه ملی خبر داد و افزود: نیاز است تا روش‌های مدیریت منابع مالی در کشور مورد توجه قرار بگیرد. ضمن اینکه باید به سمت صنعتی‌سازی مسکن برای کاهش زمان ساخت حرکت کنیم.

میرتاج‌الدینی با بیان اینکه ۴ میلیون مسکن با انگیزه سرمایه‌گذاری ساخته شده که مردم توان خرید آن را ندارند گفت: در برنامه هفتم توسعه هدفگذاری شده تا دوره دسترسی به مسکن ۱۲ ساله باشد که البته این عدد مقداری دست‌نیافتنی است. همچنین در برنامه هفتم سالانه ۲۰۰ هزار واحد مسکن روستایی باید نوسازی و در بافت‌های فرسوده نیز صد هزار واحد ساخته شود.

بدون توجه به ظرفیت بخش خصوصی، سیاست‌گذاری در حوزه مسکن کیفیت ندارد

پیام باقری، نائب رئیس اتاق ایران در همایش راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار با اشاره به نقش بخش مسکن در اقتصاد ایران، عنوان کرد: کاهش قیمت تمام‌شده مسکن، گذر به سمت صنعتی‌سازی و توجه به مسکن سبز از جمله الزاماتی است که باید در سال‌های آتی به آن توجه ویژه شود.

نائب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به رونق نسبی

ساخت‌وساز در ۶ ماهه امسال، گفت: یکی از رویکردها و مأموریت‌های جدید برای تقویت تولید، کاهش قیمت تمام‌شده مسکن است و باید هدف‌گذاری‌ها به سمت مسکن اقتصادی سوق پیدا کند. پیام باقری در همایش راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار، افزود: بخش مسکن سهم عمده‌ای از تولید ناخالص داخلی، رشد اقتصادی و اشتغال کشور را به خود اختصاص می‌دهد و ظرفیت تولید بالای این حوزه می‌تواند سرمایه، کار و نیروی انسانی را به صورت گسترده با خود همراه کند.

او ادامه داد: بخش مسکن حدود ۱۴ درصد از اشتغال کشور را در بر می‌گیرد و از منظر فواید اجتماعی و تأمین نیاز جامعه، یک حوزه کاملاً مولد محسوب می‌شود؛ ضمن اینکه اقتصاد مسکن، یک اقتصاد کاملاً درون‌زا است و به واردات کمترین وابستگی را دارد.

نائب رئیس اتاق ایران یکی دیگر از مهم‌ترین شاخص‌های صنعت ساختمان و بخش مسکن را پیوندهای پسین و پیشین قوی با انبوهی از صنایع پایین‌دستی و بالادستی عنوان کرد و گفت: برآورد می‌شود که بخش مسکن با ۱۸۰ صنعت به صورت مستقیم و غیرمستقیم ارتباط دارد و بر همین اساس این بخش، پیشران اقتصاد بوده و رونق اقتصادی با رونق مسکن عجین شده است. باقری با اشاره به اینکه مسکن، کالایی بادوام، اساسی و اجتناب‌ناپذیر است که قابل جایگزینی نیست، گفت: در ایران، بزرگ‌ترین خرید و سرمایه‌گذاری یک خانوار عادی، خرید مسکن مصرفی است و همین موضوع، مسئولیت سازندگان و متولیان مسکن برای بهبود تولید و ارزان‌سازی آن را

دکتر مقدس زاده:

روند نزولی سرمایه‌گذاری در بخش

مسکن و عدم تصویب قوانین محرک

توسعه‌گری از جمله بلاتکلیفی قانون

مشارکت عمومی - خصوصی از

دلایل مشکلات بخش مسکن است.

افزایش می‌دهد.

او در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به برآوردهای پیش‌نگر صنعت ساختمان و بخش مسکن در گزارش‌های شامخ بخش ساختمان، گفت: طبق این شاخص، در ۶ ماهه امسال، ساخت‌وساز رونق داشته و عدد شاخص که در فروردین امسال ۳۳.۹۵ محاسبه شده بود، در مردادماه به ۵۵.۴۹ رسیده است؛ باین حال چالش‌هایی در حوزه ساخت‌وساز وجود دارد که مهم‌ترین آنها، دغدغه سازندگان در مورد رشد فزاینده قیمت‌ها در حوزه تولید و محصول نهایی است.

باقری با اشاره به اینکه رشد فزاینده قیمت‌ها، فاصله میان توان خرید و ارزش مسکن را به شدت افزایش داده است، گفت: در برنامه هفتم توسعه برای رسیدن دوره دسترسی مسکن به ۱۲ سال هدف‌گذاری شد و شاخص فعلی دسترسی مسکن تفاوت معناداری با این هدف‌گذاری دارد. نائب رئیس اتاق ایران با تأکید بر اینکه برای حل مشکلات بازار مسکن، باید هدف‌گذاری‌ها به سمت مسکن اقتصادی سوق پیدا کند، افزود: به نظر می‌رسد در مسیر پیش رو، رویکردها و مأموریت‌های جدید متولیان و فعالان حوزه مسکن باید به سمت کاهش قیمت تمام‌شده مسکن باشد که یکی از راهکارهای آن، گذار از سنتی‌سازی به صنعتی‌سازی است. به گفته او، ساخت‌وساز کشور باید به سمت مسکن سبز برود که تأثیر قابل توجهی در کاهش هزینه انرژی و مقرون‌به‌صرفه کردن مسکن دارد.

مشارکت عمومی - خصوصی بلاتکلیف است

در بخش دیگری از این همایش دکتر علی‌رضا مقدس‌زاده، رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های فنی مهندسی کشور گفت: روند نزولی سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و عدم تصویب قوانین محرک توسعه‌گری از جمله بلاتکلیفی قانون مشارکت عمومی - خصوصی از دلایل مشکلات بخش مسکن است.

علیرضا مقدس‌زاده اردبیلی اظهار کرد: پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۷ برنامه توسعه نوشته شده که ۶ برنامه را پشت سر

گذاشتیم. در همه این برنامه‌ها تامین مسکن به ویژه برای اقشار پایین در دستور کار بوده ولی به دلیل نبود راهبرد اصولی به نتیجه نرسیده است. وی خاطر نشان کرد: مسکن مهر، مسکن اجتماعی و اقدام ملی از جمله برنامه‌های دولت‌ها بوده اما می‌بینیم که هنوز با مسئله مسکن در کشور مواجهیم. رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های فنی مهندسی کشور گفت: روند نزولی سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و عدم تصویب قوانین محرک توسعه گری از جمله بلاتکلیفی قانون مشارکت عمومی خصوصی از دلایل مشکلات بخش مسکن است. مقدس زاده اردبیلی در همایش راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار تاکید کرد: صرفاً با یک راهبرد نمی‌توان برای مسکن اقشار مختلف جامعه برنامه‌ریزی کرد. سیاستگذاران باید تعادل بین عرضه و تقاضا را مورد توجه قرار دهند و مسکن بخش خصوصی را مشارکت دهند.

دگرذیسی سیکل‌های تجاری مسکن

در این همایش عباس شوکتی از دگرذیسی کامل سیکل‌های منطقی رونق و رکود بازار معاملاتی مسکن خبر داد. شوکتی در همایش راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار اظهار کرد: خوشبختانه از خرداد امسال به بعد تحت تاثیر ثبات قیمت ارز و اقتصاد کلان، بازار مسکن به ثبات رسیده و شاهد ریزش‌هایی در این بازار هستیم. البته تجربه نشان داده که این شرایط می‌تواند شکننده باشد؛ چرا که بازار مسکن از متغیرهای متعددی شامل میزان تولید، هزینه‌های ساخت و ساز، نوسانات بازارهای موازی و دستمزد تاثیر می‌پذیرد. وی با اشاره به نوسان افزایشی بازار مسکن که از سال ۱۳۹۷ آغاز شد و تا پایان سال گذشته ادامه پیدا کرد، گفت: در سال ۱۳۹۹ انتظار داشتیم که بازار مسکن به یک ثبات برسد اما دیدیم که این اتفاق نیفتاد و در واقع سیکل‌های منطقی بازار مسکن کاملاً دگرگون شده است. این موضوع از عوامل متعددی نشأت گرفته که به‌طور خلاصه می‌توان تحریم‌های ظالمانه، جهش‌های قیمت ارز، تغییر هزینه‌های تولید، انتظارات افزایشی

و وجود فضای سوداگری در بازار مسکن را از جمله دلایل آن دانست. شوکتی با اشاره به برنامه ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی توسط دولت گفت: عرضه کافی مسکن به تعداد کافی می‌تواند بازار مسکن را به آرامش برساند. برآورد عمده کارشناسان این است که تا پایان سال نوسان افزایشی در بازار مسکن نخواهیم داشت. البته شاید آن طور که مسوولان وزارت راه و شهرسازی تحلیل می‌کنند نتوان قاطع نیز درخصوص ریزش قیمت‌ها در آینده سخن گفت. این انبوه‌ساز تاکید کرد: نهضت ملی مسکن برای آنکه به توفیق برسد باید با مشارکت بخش خصوصی اجرا شود. هم‌اکنون بخش عمده‌ای از سازندگان با دولت در طرح نهضت ملی مسکن همکاری می‌کنند. در صورتی که مسائل قراردادی این پروژه‌ها که حدود ۴۲ ایراد است برطرف شود مجموعه‌های انبوه‌سازی بیشتری می‌توانند با این طرح همسو شوند و انشاءالله در نیمه دوم امسال و سال آینده شاهد رونق بیشتری در بخش ساختمان باشیم.

هیچکس شرایط وام با پرداخت ماهی ۱۲ میلیون تومان را ندارد

در بخش دیگری از این همایش محمدرضا رضایی‌کوچی، رییس کمیسیون عمران مجلس با انتقاد از شرایط وام مسکن گفت: وام مسکن ۵۵۰ تومان است به شرطی که یک میلیارد تومان سپرده شده باشد آن هم با اقساط ۱۲ میلیون تومانی. کدام جوان توانایی پرداخت این وام را دارد؟ محمدرضا رضایی‌کوچی در همایش

رضایی‌کوچی:

در حال حاضر با کسری پنج میلیون واحد مسکونی مواجه هستیم و شش میلیون مستاجر داریم، در کشورمان هم دانش و هم نیروی متخصص ساخت مسکن وجود دارد و نباید در این بخش احساس نیاز داشته باشیم.

راهبردهای اقتصاد مسکن با بیان اینکه در مجلس با علم به نقش مهم مسکن در اقتصاد کشور سه قانون در حوزه مسکن تصویب کردیم، گفت: در حال حاضر با کسری پنج میلیون واحد مسکونی مواجه هستیم و شش میلیون مستاجر داریم، در کشورمان هم دانش و هم نیروی متخصص ساخت مسکن وجود دارد و نباید در این بخش احساس نیاز داشته باشیم. وی ادامه داد: در همین تهران در مناطق معمولی بدون احتساب قیمت زمین، هزینه ساخت هر متر مربع مسکن به ۱۴ میلیون تومان رسیده است. قرار شده که ۵۵۰ میلیون تومان وام مسکن ارائه شود اما با بازپرداخت ۱۲ میلیون تومان آن هم اگر یک میلیارد تومان آورده داشته باشند حال اینکه کدام جوان می‌تواند اقساط ۱۲ میلیون تومان را بپردازد و یک میلیارد تومان آورده داشته باشد. بسیاری از جوانان از ترس تامین مسکن ازدواج نمی‌کنند.

قرائت بیانیه کنفرانس ملی راهبردهای اقتصاد مسکن توسط مشاور وزیر راه و شهرسازی

حسن تیزمغز، مشاور وزیر راه و شهرسازی در پایان کنفرانس ملی راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار که عصر روز شنبه ۲۲ مهرماه در سالن همایش‌های صدا و سیما برگزار شد، بیانیه ۲۲ بندی این کنفرانس را قرائت کرد. در این بیانیه بر صنعتی سازی در مسکن به منظور کاهش زمان ساخت تاکید شده است. بررسی قوانین با هدف حذف قوانین غیر ضروری و اجرای دستور رهبر انقلاب در ساقط کردن اعتبار اسناد عادی و افزایش اعتبار اسناد رسمی از دیگر مواردی بود که در این بیانیه بر آن تاکید شد. یکی از محورهای این بیانیه، خارج کردن مسکن از بازار سفته بازی و سوداگری و لزوم همکاری و حذف مقررات مزاحم دیگر وزارتخانه‌ها بود. در بندهای ۲۲ گانه بیانیه کنفرانس ملی راهبردهای اقتصاد مسکن، انبوه‌سازی و معماری پایدار، همکاری جدی بانک‌های دولتی و خصوصی، جذب سرمایه داخلی و خارجی، لزوم توسعه طرح‌های جامع شهری و... مورد تاکید قرار گرفته است.

در سمینار درس آموخته‌های زلزله قاضی آنتپ ترکیه بررسی شد

عملکرد ساختمانها در زلزله‌های دوگانه ترکیه

سمینار درس آموخته‌های زلزله قاضی آنتپ ترکیه، روز پنجشنبه در تاریخ ۲ شهریورماه در شرکت کیسون برگزار شد. در این نشست مهندس محمدرضا انصاری رئیس هیات مدیره شرکت کیسون، مهدی زارع مدیرگروه زلزله شناسی مهندسی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی، دکتر ابراهیم حق شناس مدیرگروه مخابرات زمین شناسی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی، مرتضی بسطامی هیات علمی گروه مهندسی زلزله پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی و مهندس علیرضا اینانلو مدیر مهندسی شرکت ساختمانی کیسون به ایراد سخنرانی پرداختند.

پیام آبادگران
مهر و آبان ۱۴۰۲
شماره ۴۱۲

خاکهای اطراف و ریختن آن در سنگ شکن برای بیس آسفالت دیده‌ام. همین آسفالت بود که در زمان تحویل ترک خورد. انسان وجدانی دارد که باید در فقدان نظارت وارد عمل شود. در سالهایی که می‌شد بیرون از ایران کار کرد شرکت‌های ما بهترین عملکرد را داشتند و یک مورد ضبط ضمانت نامه هم نداشتیم.

وی با اشاره به بررسی مبحث ۱۱ در شورای مقررات ملی ساختمان عنوان کرد: مبحث ۱۱ یک کار تحقیقی برای صنعتی کردن ساخت و ساز بود، البته در انبوه سازی روشهای صنعتی سازی پیاده شده بود اما تلاش ما برای ۹۵ درصد دیگر ساختمانها بود که در مسیر صنعتی سازی قدم بردارند. صنعتی سازی هزینه‌های ساخت و ساز را ۲۵ درصد نسبت به روشهای سنتی پایین می‌آورد.

وی در پایان عنوان کرد: شرکت‌های پیمانکار می‌توانند با جمع‌بندی روش‌های حل

نمونه‌هایی از آن را با چشم خود در زمینه کم گذاشتن از میلگرد یا استفاده از سنگ کوه و

مهندس انصاری:

شرکت‌های پیمانکار می‌توانند با جمع‌بندی روش‌های حل موانع و تجربیات ۴۸ سال کار و فعالیت، این دانش به دست آمده را مدیریت کنند. نتیجه مدیریت دانش، تاثیر مستقیمی بر مهندسی ارزش خواهد گذاشت. مهندسی ارزش به مجموعه اصلاحاتی گفته می‌شود که در طراحی به سبب کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت انجام می‌شود.

در آغاز این نشست محمد رضا انصاری رئیس هیات مدیره شرکت کیسون با اشاره به این نکته که سیستم تونلی یکی از روشهای ۱۷ گانه صنعتی سازی است عنوان کرد: یکی از علل اصلی تخریب‌های زلزله ترکیه این بود که سرعت رونق اقتصادی ترکها بیشتر از آموزش بود. اگرچه قیمت پایین ترکها رقابت را برای ما سخت می‌کند اما از لحاظ کیفیت کار ایرانی‌ها بهتر از ترکها کار می‌کنند که یکی از دلایل این امر بحث غیرت است، غیرت پیمانکار است که در فقدان نظارت اهمیت می‌یابد. ۷۰۰ مورد کار بیرون از ایران در خارج از کشور که توسط ۶۰ شرکت ایرانی صورت گرفته نشان از کیفیت خوب کار پیمانکاران ایرانی دارد.

وی عنوان کرد: آیین نامه ما سخت‌گیرانه تر از آیین نامه ترکها است. در شرایطی که پیمانکار ایرانی در فقدان نظارت هم تمایلی به تخلف ندارد پیمانکاران ترک در فقدان نظارت بی‌قید عمل می‌کنند که شخصا

موانع و تجربیات ۴۸ سال کار و فعالیت، این دانش به دست آمده را مدیریت کنند. نتیجه مدیریت دانش، تاثیر مستقیمی بر مهندسی ارزش خواهد گذاشت. مهندسی ارزش به مجموعه اصلاحاتی گفته می شود که در طراحی به سبب کاهش هزینه ها و افزایش کیفیت انجام می شود.

در ادامه مهندس بهمن اسماعیلی، مجری کارشناس برنامه با اشاره به اینکه بلایای طبیعی به ایجاد خسارت، نابسامانی، مرگ و میر، و کاهش سطح خدمات بهداشتی می انجامد، عنوان کرد: تاکنون در جهان ۴۵ بلای طبیعی شناسی شده که زلزله یکی از آنهاست. ایران از بلاخیزترین کشورهای جهان با رتبه ۱۰ در دنیا و رتبه ۴ در آسیاست. در چنین شرایطی رعایت استانداردها و توجه به عناصری که آسیب های ناشی از بلایای طبیعی را کاهش می دهد در ساخت بناها اهمیت دارد.

وی افزود: صنعت ساختمان جلوتر از بقیه صنایع با بلایای طبیعی روبرو می شود. همین امر اهمیت بررسی و توجه به موضوع زلزله را به عنوان یکی از بلایای طبیعی در کار ما نشان می دهد. اگر صنعت ساختمان و زیرساخت هایی همچون راه ها، پل ها و شریان های حیاتی، خطوط انتقال انرژی و پالایشگاه ها به خوبی از عهده مواجهه با سوانح طبیعی (به خصوص زلزله) برآیند از بسیاری از تبعات اقتصادی، اجتماعی و انسانی این بلایا پیشگیری خواهد شد.

توسعه شهری در محل گسلها آسیب زا است

در ادامه این نشست دکتر مهدی زارع، مدیر گروه زلزله شناسی مهندسی پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی عنوان کرد: زلزله ۶ فوریه مصادف با بهمن ۱۴۰۱ ترکیه، در نزدیکی مرز ترکیه و سوریه اتفاق افتاد که محل تلاقی ورقه آناتولی با ورقه عربی بود. زلزله های زیادی در آن منطقه تجربه شده بود اما طی ۵۵ سال اخیر زلزله ای به این شدت روی نداده بود. این قسمت از گسل با وقوع زلزله در طول حدود ۲۲۰ کیلومتر در سه قطعه پشت سر هم دچار گسیختگی شد. اتفاقی که ممکن است در مورد گسل مشاء که سه قطعه شرقی، مرکزی و غربی دارد روی دهد که حدود ۲۱۰ کیلومتر است و گسیختگی آن می تواند زلزله ای حدود ۷/۸ ریشتر ایجاد کند.

زارع افزود: رخداد دیگری که می توان به آن اشاره کرد با تحرکات گسیختگی اول در نزدیکی مالاتیا، با فاصله ۱۰۰ کیلومتر از گسیختگی اول روی داد و زلزله ای ۷/۵ ریشتری ایجاد کرد که تا حدی شبیه زلزله طبس در ایران بود. این زلزله بر روی خسارات زلزله اول اثر تشدید کننده ای داشت. گسیختگی اول و دوم با هم شکلی مانند عدد ۷ لاتین ایجاد کردند. وی افزود: اگر به ۲۰ سال قبل از وقوع این

دکتر زارع:

این نحوه توسعه شهری در پای گسل های فعال آسیب زا خواهد بود و می تواند مسائل مهمی را برای شهرها ایجاد کند، هر آسبایی به این شهرها وارد شود تبعات جدی برای کل کشور خواهد داشت.

دو زلزله نگاه کنیم، منطقه ۲۲۰ کیلومتری را کم لرزه ارزیابی می کنیم. البته قطعه مجاور آن در ۲۴ ژانویه ۲۰۲۰ زلزله مهمی را با حدود ۶/۸ ریشتر تجربه کرده بود که به نظر می رسد یکی از آخرین تحرکات بزرگ گسل آناتولی شرقی بوده است و سه سال طول کشیده که قطعه بعدی فشار مربوط به آن را رها کند. پس لرزه هایی که ۴۸ ساعت بعد از زلزله روی داد روی همین منطقه گسیخته شده یعنی آناتولی شرقی و گسل مالاتیا قرار می گیرد. یکی از کارهایی که ما انجام دادیم بررسی ۳۰ سال ماقبل از اتفاق بود که مبدا آن ساخت سد بزرگ آتاتورک در سال ۱۹۹۲ بود. این سد از نظر مخزن سومین سد بزرگ دنیا است و برای ما مهم بود که بدانیم ساخت این سد و آبرگیری آن روی تحریک و روند گسیختگی اثر داشته است یا نه که به لحاظ تئوریک به نظر می رسد که حداقل در تحریک گسل های فرعی تاثیر داشته است. البته باید در این باره کار جدی علمی صورت بگیرد و مدلسازی لازم صورت گیرد. دکتر زارع افزود: بر طبق داده های شبکه ترکیه، در طی ۳۰ سال و به مرور زمان ثبت زلزله ها بیشتر شده است. از سال ۲۰۰۰ به بعد تمرکز در اطراف گسل زلزله ای روی داده است. از سال ۲۰۰۸ به بعد نقاط

زلزله خیز در اطراف سد آتاتورک بیشتر شده است مخصوصاً در جناح چپ دریاچه. در سال ۲۰۱۸ شاهد زلزله‌ای در حدود ۵ ریشتر هستیم. ماههای قبل از زلزله، در این مناطق زلزله‌هایی رخ داد و پس از زلزله نیز شاهد تمرکز پس لرزه‌ها بودیم.

وی گفت: زلزله اول نزدیک ۲ دقیقه طول کشید به عبارتی مدت زمان تدموم جنبش زیاد بود که فاکتور مهمی برای شدت تخریب‌ها بود. زلزله دوم حدود ۱ دقیقه و ۱۰ ثانیه طول کشید. بیشترین خسارت در شهر آتاکیا(هاتای) دیده شد که در انتهای پهنه گسیختگی قرار داشت. گسیختگی به سمت جنوب شرق یعنی هاتای حرکت کرده و امواج لرزه‌ای عمود بر گسل در راستای شرقی غربی روی داد که به آن اثر جهت‌پذیری گفته می‌شود. البته هاتای مشکلاتی مانند اثر خاک، بافت فرسوده و ساختمانهای خارج از استاندارد هم داشت. به نظر می‌رسد این عوامل در کنار عامل ثانویه یعنی عبور گسل از وسط باند فرودگاه بین‌المللی هاتای و خارج کردن آن از سرویس بر شدت خسارات افزود. وی تصریح کرد: ترکها عنوان می‌کنند از ۸۰ سال پیش مقررات لرزه‌ای دارند البته این آیین‌نامه را از ایتالیا گرفته و ترجمه کرده‌اند. اما واقعیت این است که توسعه آیین‌نامه‌ای آنها نشان می‌دهد در این زمینه سابقه‌ای مانند ما دارند. البته ما از نظر متریا ل موجود در آیین‌نامه و پارامترهای نوین، در دهه ۹۰ از ترکها جلوتر بودیم. به هر حال آخرین نسخه آیین‌نامه آنها مربوط به سال ۲۰۱۹ است که از نسخه ایرانی فعال‌تر و قابل استفاده‌تر است. در نقشه همین آیین‌نامه هر دو پهنه یاد شده به عنوان منطقه پرخطر شناسایی شده بود و گویای این نکته بود که بروز اتفاقی مانند زلزله در منطقه با وجود این حجم از ساخت و ساز خسارات شدیدی به همراه خواهد داشت. در ۹ استانی که بیشترین خسارات را دیدند حدود ۱۴ میلیون نفر ساکن بودند که برآورد اولیه ما حدود ۷۰-۸۰ هزار نفر کشته بود که تاکنون حدود ۶۰ هزار نفر کشته ثبت شده است.

وی گفت: منطقه مورد نظر تحت تاثیر تلاقی گسلها است که مانند نوک یک پیکان به هم می‌رسند. تداوم این تلاقی‌ها در ایران ادامه پیدا می‌کند و حتی در شهر خوی شاهد زلزله‌های متعددی از شهریور ۱۴۰۱ تا کنون بوده‌ایم. شدت زلزله معمولاً بر اساس

محاسبه خرابی به دست می‌آید، با داده‌های شتاب‌نگاری می‌توان جایی را که بیشترین خسارات را خواهد داشت پیش بینی کرد و برای مدیریت بحران آماده بود که در زلزله ترکیه این داده‌ها هاتای را نشان داد. اولین داده‌های ثبت شده شتاب‌نگاری شتابی ۲ برابر شتاب جاذبه زمین را نشان داده که می‌تواند حالت بی‌وزنی ایجاد کند اتفاقی که در منجیل و طیس هم دیده شده و باعث پرتاب و بی‌وزنی ماشینها و افراد می‌شود. وی گفت: آثار مهمی از اثر خاک و جهت‌پذیری در سمت جنوب غربی هاتای دیده شد. البته طرز ساخت و ساز در ترکیه و وجود ساختمانهای بلند مرتبه پتانسیل فروریختن ساختمانها را در اثر نوسان بالا برد. ما طی بازدید محلی از هاتای گسیختگی‌های سطحی را در جاهای مختلف دیدیم که به جا به جا کردن جاده و خطوط انتقال نیرو انجامیده بود.

زارع افزود: سد آتاتورک ۱۱۶ کیلومتر از کانون زلزله اول و ۱۲۰ کیلومتر از کانون دوم فاصله داشته اما همچنان پرونده‌ای در مورد تاثیر این سد بر روی زلزله باز است. پرونده دیگر که در این مورد قابل بررسی تاثیر مسئله خشکسالی و از بین رفتن آبهای زیرزمینی بر روی احتمال وقوع و شدت زلزله است. اخیراً مقاله‌ای در مورد زلزله ۲۰۱۵ نپال منتشر شد که به ارتباط تغییرات تنش (در اثر خشکسالی و تخلیه آبهای زیرزمینی) با زلزله پرداخته بود.

وی با اشاره به همجواری قاضی آنتپ با کوبانی که در مرز سوریه و ترکیه است عنوان کرد: آثار خرابی در ادلب و حلب هم دیده شد. ادلب تحت تاثیر داعش و در بی‌قانونی و بی‌دولتی شاهد زلزله بود و طبق گزارش‌ها حدود ۸-۱۰ هزار کشته بر جا گذاشت. زلزله باعث مهاجرت شد و در اثر همین مهاجرتها، تنش‌هایی بین عربهای مهاجر و شهروندان ترکیه دیده می‌شود.

وی با اشاره به لزوم توجه به مسئله زلزله در ایران عنوان کرد: شاید ساخت و ساز در مناطقی که تحت تاثیر گسل هستند از روی ناچاری روی دهد اما بارگذاری و بردن جمعیت فوق‌العاده در این مناطق امری اصولی نیست. در ۳۰ سال اخیر در حاشیه شهرها توسعه‌هایی داده شده که می‌شد جلوی آن را گرفت از جمله در مورد دارآباد (با وجود بیمارسان مسیح دانشوری در آن منطقه) که بارگذاری بیشتری با ساخت و ساز

در اطراف آن صورت گرفته است. برج‌های دوقلو در ولنجک نیز روی گسل شمال تهران و در حریم رودخانه ولنجک ساخته شده‌اند. اما این نحوه توسعه شهری در پای گسل‌های فعال آسیب‌زا خواهد بود و می‌تواند مسائل مهمی را برای شهرها ایجاد کند، هر آسیبی به این شهرها وارد شود تبعات جدی برای کل کشور خواهد داشت.

دکتر زارع در پایان گفت: کما اینکه زلزله ۵/۲ ریشتری ۲۹ آذر ۱۳۹۶ که بین ملارد و شهریار رخ داد و ۶ بار تغییر تنش را نشان داد در مجاورت گسل شمال تهران است. این ناحیه در جایی است که رکورددار فرونشست زمین در جهان است. این اتفاق و زلزله نپال بود که باعث شد ایده مطالعاتی در زمینه تاثیر مداخلات انسانی بر روی زلزله را دنبال کنیم که نتایج اولیه نشان از تاثیر عواملی مانند برداشت‌های زیرزمینی به مرور زمان به بارگذاری تنش در منطقه و لرزه خیزی آن می‌انجامد.

در توسعه شهرها باید اثر ساختگاه مورد توجه قرار گیرد

در ادامه این نشست دکتر ابراهیم حق شناس، مدیر گروه مخابرات زمین شناسی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی در زمینه «زمین لرزه ترکیه از نظر مسائل زمین‌شناختی و ژئوتکنیکی» صحبت کرد. وی عنوان نمود: مسائل زمین‌شناختی و ژئوتکنیکی بر مخاطرات ثانویه زلزله اثر دارد و باعث افزایش مستقیم و غیرمستقیم تلفات و خسارات آن از جمله تخریب ساختمانهای بلند مرتبه در مکزیکوسیتی یا کشته شدن ۵۰۰ نفر در اثر جریانات واریزه‌ای ناشی از آن بود. متأسفانه خیلی از این اتفاقات از عدم توجه به مسائل ژئوتکنیکی در طرحهای توسعه شهری، و ساخت و ساز غیرقانونی ناشی می‌شود. ساخت و ساز در خلایر یکی از همین نمونه‌ها است. البته ساخت و سازهایی با مجوز قانونی دیده می‌شود از جمله در شهر فراغی در استان گلستان که بعد از سیل با تجمع روستاها پایه‌گذاری شد اما این شهر روی خاک رمنبده و بدون ملاحظات لازم ساخته شد در نتیجه فاضلاب این شهر که به شیوه جذبی اجرا شده بود در خاک رمنبده مشکلاتی ایجاد کرد. نمونه بعدی مسکن مهر کلاله در استان گلستان است که روی تپه رسی ساخته شده غافل از اینکه خاک

ضعیف در زلزله آسیب پذیری را بالا می برد. در استان مازندران نیز شهرک ویلایی بر روی یک زمین لغزش قدیمی ساخته شده و اثرات ترک خوردگی روی خانه ها دیده می شود.

وی گفت: با نگاهی به شتاب نگاری زلزله اول ترکیه می توان گفت بیشترین شتابها مربوط به منطقه گسل بود اما شتابهای قابل ملاحظه ای دور از گسل دیده شد. در زلزله دوم هم مناطقی با فاصله قابل قبول از گسل، شتابهای زیادی را نشان دادند که می تواند به دلیل اثر خاک و وجود خاک نرم باشد. همین امر نشان می دهد که در توسعه شهرها باید اثر ساختگاه مورد توجه قرار گیرد. حق شناس افزود: مخاطرات زمین شناختی همراه با زلزله شامل مواردی مانند ناپایداری دامنه ها، روانگرایی و گسترش جانبی ناشی از آن و ... است. در بحث ناپایداری دامنه ها مسائلی مانند طبیعت کوهستانی و تناوب سنگ های ماری و ماسه سنگی همراه با پوشش خاک و واریزه های ضخیم، و رطوبت بالای خاک دخیل اند. توزیع شتاب های ثبت شده ناشی از زلزله اول ترکیه، بیشترین شتابها را در مسیر گسل نشان داد اما برخی از این شتابها در فاصله قابل توجه از گسل بوده که به نظر می رسد این امر به دلیل اثر خاک در این مناطق بوده است به عبارتی یک سری از فرکانسها تشدید شده که حاصل اثر ساختگاه بوده است. عموماً حرکات لغزشی در فاصله نزدیکی از گسل بوده در حالی که حرکات ریزشی در فاصله بیشتری از زلزله هم قابلیت بروز داشته است.

وی با اشاره به نمونه هایی از ناپایداری دامنه ها در زلزله ترکیه عنوان کرد: در نزدیک روستای تپه هان که سابقه زمین لغزش داشته، زمین لغزش بزرگی ایجاد شد و در جایی که شیب دامنه زیاد نبود جابجایی بزرگی ایجاد کرد. نمونه مشابه این مورد را در زلزله سر پل ذهاب در روستای چناره داشته ایم. یکی از موارد ناپایداری در غرب شهر اصلاحیه بود که در حاشیه رودخانه زمین لغزش بزرگی روی داد که سد زمین لغزشی ایجاد کرد و نگرانی از شکافته شدن این سد را به وجود آورد. دره های شمال تهران نیز مستعد تشکیل سدهای زمین لغزشی هستند. در شهر انتاکیه ریزش های سنگی و جریانهای واریزه ای دیده شد. در این شهر توسعه ساخت و ساز در پهنه های ریزشی صورت گرفته که در زمان زلزله تهدید آفرین است. توسعه منطقه مسکونی به

سمت ارتفاعات ریزشی نیز دیده شد که می تواند ایجاد خطر کند.

دکتر حق شناس گفت: مهم ترین مخاطره زمین شناسی در زلزله ترکیه روانگرایی بود. در این پدیده خاک اشباع در اثر تنش شدیدی که به آن وارد می شود، مقاومت و سختی خود را به طور کامل از دست می دهد. این امر به طور گسترده در این زلزله اتفاق افتاده که دلیل آن لایه های خاک ریزدانه و تراز آب زیرزمینی بوده که در انتاکیه، اسکندرون، دورتیول، گلپاشی، درتیول و سمن داغ خسارات زیادی را به بار آورده است. ما حدود ۱۰۰۴ نقطه را شناسایی کردیم که دچار روانگرایی و گسترش جانبی ناشی از روانگرایی شدند. برای نمونه فرودگاه های علاوه بر آسیب ناشی از گسل از روانگرایی هم آسیب دید. در خود شهر انتاکیه یک پل اصلی آسیب هایی ناشی از روانگرایی دیده بود. روانگرایی در جاده دسترسی انتاکیه به شهر ریحانلی نیز باعث تخریب پل و ۷۲۵ متر از جاده شده بود. در شهر اسکندرون نمونه زیادی از روانگرایی دیده شد که باعث جوشش آب و ماسه و آبگرفتگی معابر طی چندین روز بعد از زلزله شده بود.

وی با اشاره به شهر گلپاشی عنوان کرد: این شهر در انتهای شمالی گسل بود از همه عوامل یاد شده آسیب دیده بود. برخی تصاویر نشان از کج شدگی و فرورفتن ساختمانها در زمین داشت. در این شهر غرق شدگی بخشی از تاسیسات و مدرسه فنی شهر دیده شد. عملکرد همزمان گسلش سطحی و روانگرایی در جاده ها و

دکتر حق شناس:

مخاطرات زمین شناسی شهر تهران

قابل توجه است چون به جز مسائل

خاک در جنوب تهران، پتانسیل وقوع

ناپایداری در شمال تهران نیز وجود

دارد.

ریختن کامل ساختمانها و اعوجاج راه آهن نیز مشاهده شد. این مشاهدات ما را بر آن داشت که در شهر گلپاشی اثر ساختگاه را بررسی کنیم که متوجه شدیم شهر در یک دره آبرفتی با رسوبات ریزدانه بر پا شده و از سه طرف با ارتفاعات محاصره شده است. در واقع وقوع یک زمین لغزش بزرگ در حدود ۳۲۰۰ سال پیش مسیر رودخانه اکسور تغییر داده و به ایجاد یک حوزه رسوبی منتهی شده بود.

دکتر حق شناس با اشاره به اینکه سدهای موجود در منطقه زلزله زده ترکیه دچار گسیختگی نشدند عنوان کرد: سد "سلطان سویو" این کشور بالاترین آسیب را متحمل شد، چرا که این سد دچار روانگرایی در پاشنه سد و ترک طولی در تاج سد شده بود.

وی با اشاره به شرایط ایران گفت: روانگرایی در زلزله ۶/۱ ریشتری بوشهر در فروردین ۱۳۹۲ باعث خسارات زیادی به روستاهای دشتی بوشهر شد. نمونه دیگر زمین لرزه ۵/۹ ریشتری برازجان در ۷ آذر ۱۳۹۲ بود که در اثر روانگرایی پل ارتباطی منطقه را که هنوز مورد بهره برداری قرار نگرفته بود با خساراتی مواجه کرد. علاوه بر آن زمین لرزه های سه گانه ۱۱ تیر ماه سال ۱۴۰۱ در بندر خمیر استان هرمزگان با بزرگای ۶/۱ و ۶/۲ ریشتر موجب خسارات زیادی به روستاهای شهرستان های بندر لنگه شد و همچنین در اثر این زمین لرزه ها، پدیده روانگرایی و گسترش جانبی در ناحیه سایت پرورش میگو "سایه خوش" و همچنین اسکله های سنگی منطقه در سطح گسترده ای رخ داد که موجب خسارات سنگینی شد. وقوع ناپایداری های دامنه ای در زمین لرزه ۷/۳ ریشتری آبان ۱۳۹۶ سر پل ذهاب در گسترده ای به طول ۱۵۰ کیلومتر را نمونه دیگری از رخداد های پس از زلزله در ایران است. پدیده سنگ لغزش چناره با جایی حدود ۲۰ متر در دامنه ای کم شیب و با ارتفاع کم مشابه لغزش تپه هان ترکیه است. وی در پایان گفت: مخاطرات زمین شناسی شهر تهران قابل توجه است چون به جز مسائل خاک در جنوب تهران، پتانسیل وقوع ناپایداری در شمال تهران نیز وجود دارد. در صورت وقوع زلزله بزرگ در تهران احتمال ریزش سنگی در مناطق شمالی شهر تهران، جریان های خاکی و لغزش های خاکی بر روی شیب دامنه ها و لغزش در حاشیه رودخانه ها و شیب های فاقد اصلاحات هندسی وجود دارد.

در پایان دکتر حق شناس از اجرای طرح تحقیقاتی در زمینه پهنه بندی زمین لغزش در تهران خبر داد و گفت: در این مطالعات ۴۴ منطقه زمین لغزش شناسایی شد که این مناطق در صورت وقوع یک زلزله بزرگ دچار مشکلات ناپایداری دامنه‌ای خواهند شد. محله گلابدره، محله دارآباد، مجتمع باغ نرگس، محله فرحزاد و شهرک نفت و بیمارستان شریعی از جمله مناطق دارای پتانسیل زمین لغزش در شهر تهران به شمار می‌روند.

عملکرد ساختمانها

در زلزله‌های دوگانه ترکیه

در ادامه این نشست مرتضی بسطامی هیأت علمی گروه مهندسی زلزله پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی در زمینه عملکرد ساختمانها در زلزله‌های دو گانه ترکیه و چالشهای صنعتی سازی ساختمان در ایران به ایراد سخنرانی پرداخت. وی گفت: خوشبختانه در ترکیه بیشتر ساختمانهای سنتی جمع شده و آمار این ساختمانها زیر ۲۰ درصد است. در زلزله اخیر ترکیه ساختمانهای بنایی متحمل خرابی قابل توجهی شدند و یا تحت تاثیر حرکت دو زلزله، فرو ریختند. ریزش ساختمانهای مصالح بنایی ساخته شده با مصالح نسبتا بهتر و دارای یک تا ۳ طبقه در مقایسه با ساختمانهای بتنی ۸-۱۰ طبقه کمتر بوده است.

وی خاطر نشان کرد: در ۱۱ استان تحت تاثیر زلزله ۸۳۰ هزار ساختمان آسیب دیده که حدود ۳ میلیون و ۲۷۰ هزار واحد مسکونی آسیب کلی یا جزئی دیده‌اند. ساختمانهایی که تخریب شده یا نیاز به تخریب داشته‌اند حدود ۱۰۵ هزار ساختمان بوده و ۲۷ درصد آنها غیر قابل سکونت بوده است. البته تصاویر منتشر شده ارزیابی‌های اولیه را زیر سوال می‌برد. مثلا در شهرهای تصاویر مربوط به آواربرداری نشان می‌دهد حدود ۷۰ درصد ساختمانها جمع شده که این امر یا ناشی از ارزیابی اولیه نادرست بوده یا سیاستهایی که سمت و سوی دوباره سازی داشته است.

وی گفت: در زمینه علل آسیب سازه‌ای در ساختمانهای زلزله دیده اولین بحث مربوط به کیفیت مصالح بود که شامل کیفیت نامطلوب و مقاومت پایین بتن، استفاده از شن و ماسه رودخانه‌ای بخصوص در

ساختمانهای قدیمی، تمیز نبودن شن و ماسه، استاندارد نبودن دانه بندی (وجود قلوه سنگ در بتن) و ... بوده است. در مورد بتن نیز مواردی مانند کیفیت نامطلوب بتن از جمله عدم و بیره مناسب (وجود بتن متخلخل در ساختمان ۱۰ طبقه دیده شد) و کمبود سیمان مشاهده شد. مسائل بدیهی در زمینه بتن رعایت نشده بود. آرماتور ساده به بتن نچسبیده بود. آرماتورها غیر استاندارد و ترد بودند و در بسیاری موارد خم شده و شکسته بودند در حالی که از آرماتور انتظار می‌رود تا ۲۰ درصد کشش داشته باشد.

وی با اشاره به ایرادات اجرایی ساختمانها که طی مشاهدات خود از منطقه زلزله زده ترکیه شاهد آن بود عنوان کرد: آرماتور در پایین تر سطح بتن بود و فاصله آن از بتن پوششی فقط یک سانت بود. بتن خرد شده بود و آرماتور کمانه کرده بود. در مواردی هم آرماتور در وسط بتن بود که بود و نبود آن تاثیری نداشت. عدم رعایت فاصله بین آرماتورها دیده می‌شد. در بعضی موارد هم آرماتورها چسبیده به هم بودند. در بسیاری از ساختمانهای آسیب دیده ضخامت بسیار کم بتن پوششی و خم‌های ۹۰ درجه خاموت دیده می‌شد که قابل قبول نبود. فاصله نامنظم و نامناسب خاموتها (تنگ) در ناحیه بحرانی، عدم اجرای خم انتهایی میلگردها، عدم اجرای درست آرماتورها در محل اجرا، عدم رعایت خاموت گذاری در چشمه اتصال

دکتر بسطامی:

تفکر مهندسی در ساختمانهای

آسیب دیده حاکم نبود. شاید ترکها

در زمینه سبک سازی و مصالح از ما

جلوتر باشند اما در مورد سازه از ما

عقب هستند، می‌توان گفت آنها از

مصالح خوب استفاده‌ای نادرست

کرده بودند.

و ... مشاهده شد. در مجموع می‌توان گفت اصول مهندسی رعایت نشده بود از جمله عرض ستونها ۲۵ سانتی متر بود که قابل قبول نبود.

وی گفت: در کشور ما سالها است «تیر ضعیف- ستون قوی» جا افتاده اما در ترکیه برعکس بود و ضخامت ستونها در یک بعد ۲۵ سانتی متر بود که به نظر می‌رسید به دلیل اولویت یافتن ملاحظات معماری بر مهندسی سازه بود. این در حالی است که ستون کتابی ساختمان را در یک جهت ضعیف می‌کند و به شکست و واژگونی ساختمان منجر می‌شود. در یک کلام، تفکر مهندسی در ساختمانهای آسیب دیده حاکم نبود. شاید ترکها در زمینه سبک سازی و مصالح از ما جلوتر باشند اما در مورد سازه از ما عقب هستند، می‌توان گفت آنها از مصالح خوب استفاده‌ای نادرست کرده بودند.

وی با اشاره به بهبود ساختمان سازی بعد از سال ۲۰۰۰ در ترکیه عنوان کرد: ابعاد مقاطع در این ساختمانها بیشتر و مصالح مصرفی بیشتر شده بود. آرماتورها عاج دار شده بودند. وضعیت شن و ماسه بهتر شده بود. اگرچه همین ساختمانها آسیب دیده بودند و ضخامت ستونها در ساختمانهای بلند طبقه هم در یک بعد همچنان ۲۵ سانتی متر بود.

وی گفت: در بخشهای تازه ساز شهر نیز شاهد ایراداتی در ساختمانهای بتنی بودیم که شامل تغییرات سختی در ارتفاع، رفتار متفاوت طبقات، وجود طبقه نرم، ضربه زدن ساختمانها به هم، عدم رعایت درز بین ساختمانها، مفصل پلاستیک در خارج از ناحیه بحرانی تیرها، مفصل پلاستیک در ستونها، شکست برشی در ستونها، وجود ستونهای کوتاه، سنگین بودن دالها، شکست پانچ دال، آویزان شدن راه پله‌ها، شکست برشی در ستونها، سقف‌های ضخیم و سنگین و ... بود.

وی با اشاره به ریزش دیوارها در طبقات پایین و شباهت آن با اتفاقی که در مسکن سر پل ذهاب افتاده بود، عنوان کرد: این امر به دلیل بیشتر بودن تغییرات خمشی در طبقات پایین تر است. مسئولان به مردم گفتند فقط دیوارهای مسکن مهر ریخته در حالی که مشاهده میدانی من آسیب‌های سازه‌ای مانند شکست برشی ستون و ... را نشان می‌داد که گویای ضعف نظارت و عدم رعایت حداقلها بود.

وی با اشاره به آسیبی که در ساختمان‌های تازه‌ساز و در حال فروش دیده شد، عنوان کرد: این امر نشان از سیستم معیوب نظارت دارد. در همین مورد یکی از رسانه‌ها از نابلدی آنهایی که به آنها مهندس عمران می‌گویند به ویژه مهندسانی که تازه وارد بازار کار شده‌اند انتقاد کرده بود. البته ساختمانهای خوبی در ترکیه هم وجود داشت که از زلزله صدمه ندیده بودند از جمله یک هتل-موزه فولادی در شهر انتاکیه که خاک اطراف آن دچار گسیختگی شده بود اما ساختمان صدمه‌ای ندیده بود. توجه کنید که در استان‌های تاریخی و بیشتر آسیب در جاهایی بوده که شتاب زمین بالا و در خاکهای آبرفتی بوده است.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: دادستانی ترکیه پس از زلزله دستور نمونه‌برداری از بتن و دستگیری بیش از ۶۰۰ پیمانکار را داد. دولت ترکیه نیز ۳۰۰ میلیارد لیره برای ساخت ۱۰۰ هزار واحد با سیستم تونلی اختصاص داد. کمترین آسیب در ترکیه به ساختمانهایی که با روش تونلی و با آیین‌نامه ACB18-19 اجرا شده بودند وارد گردیده بود. این روش تونلی یکی از روش‌های سیستم پانلی است. در روش تونلی ۲۵ درصد از حجم آرماتور کاسته می‌شود، سرعت سازه بیشتر می‌شود (به خاطر مدولار بودن، استفاده از مش، همزمانی اجرا با سفت کاری)، دیوار سازه‌ای بیشتر تامین می‌شود و عملکرد سازه‌ای بهبود می‌یابد، سازه یکپارچه‌تر می‌شود. البته این سیستم معایبی هم دارد از جمله هزینه بالای قالب، گران بودن برای طبقات با پلان‌های مختلف و... که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی با اشاره به سوال پیمانکاران در زمینه اینکه چرا قیمت شرکت‌های ترک ۱۰۰ دلار از شرکت‌های ایرانی کمتر است عنوان کرد: استفاده از مزایای روش تونلی و نماهای صنعتی ساده و ارزان از دلایل این قیمت پایین است. ضمن اینکه ترک‌ها رعایت برخی ضوابط را نمی‌کنند از جمله از مش‌های فولادی غیر استاندارد، ضخامت کمتر دیوارها، عدم استفاده از وال پست (Wall Post) و... است. ترک‌ها در پرند از مش COLD FORMED استفاده کرده بودند که ما با آزمایش آن در آزمایشگاه پیشرفته مهندسی زلزله متوجه شدیم این مش با زلزله دچار شکست برشی می‌شود.

مرتضی بسطامی با اشاره به راه اندازی آزمایشگاه پیشرفته مهندسی توسط

پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله عنوان کرد: راه اندازی چنین آزمایشگاهی برای پاسخگویی به نیازهای کشور در زمینه‌های مختلف صنعت ساختمان و ابنیه فنی، صنایع دفاعی، نفت و پتروشیمی، آب و برق، نیروگاه هسته‌ای و حتی وسیع‌تر از آن در منطقه ضروری بود. از آنجایی که آزمایشگاه مهندسی زلزله ملی است کل کشور می‌تواند برای تست مقاومت لرزه‌ای ساختمان، پل یا هر سازه‌ای از خدمات آن بهره‌برد. بخش «مهندسی سازه» این آزمایشگاه یکی از پیشرفته‌ترین و مجهزترین آزمایشگاه‌های دینامیک سازه در کشور است که توانایی انجام اکثر آزمایش‌های استاتیکی و دینامیکی سازه‌ها، آزمایش‌های مخرب و غیر مخرب در محل را دارد.

وی در پایان گفت: برای افزایش توان رقابت با ترک‌ها می‌توان از مزایای سیستم پانلی، نماهای صنعتی، سبک‌سازی، شناسایی نقاط ضعف حریف، خلاقیت (از آزمایشگاه و بهینه‌سازی) بهره برد.

در بخش پایانی این نشست مهندس علی‌رضا اینانلو مدیر مهندسی شرکت ساختمانی کیسون در زمینه آسیب‌پذیری لرزه‌ای طرح‌های انبوه‌سازی مسکن در ایران به ایراد سخنرانی پرداخت. وی عنوان کرد در اجرای پروژه‌های انبوه‌سازی اسناد بالادستی (طرح جامع و تفصیلی) و طراحی و اجرای ساختمانها و تاسیسات زیربنایی اهمیت دارد. در اسناد بالادستی مطالعات زمین‌شناسی، مطالعه عوارض زمین (ژئومورفولوژی)، مطالعات هیدرولوژی و هیدروژئولوژی، مطالعات ژئوتکنیک مقدماتی، بررسی خط‌زمین لغزش و بررسی خطر فرونشست زمین مورد توجه قرار می‌گیرد.

وی گفت: بررسی خطر روانگرایی، تعیین راهبردهایی برای نحوه مدیریت آب‌های سطحی و فاضلاب، تعیین راهبردهایی برای انجام بهسازی و پایدارسازی خاک، و توجه به ابعادی اقتصادی طرح‌ها لازم است تا در نهایت یک پهنه بندی خوب به وجود آید و تعیین ضوابط و محدودیت‌های فنی اختصاصی برای ساخت و ساز مورد توجه قرار گیرد. البته موارد محیط زیستی، اقتصادی و سیاسی هم باید مد نظر قرار گیرد.

وی افزود: متأسفانه در انبوه‌سازی‌های جدید در ایران معمولاً خروجی مطالعات یک نقشه رنگی کاربری اراضی است و توجهی به مکان پروژه ندارد. در نهایت ساخت و ساز

پرتراکم در دامنه کوهها به وجود می‌آید که می‌تواند بر روی گسل باشد یا مستعد زمین لغزش‌های بزرگ باشد.

مدیر مهندسی شرکت ساختمانی کیسون عنوان کرد: در زمینه طراحی و ساخت زیربناها انتخاب یک روش متناسب با خطرپذیری زلزله، انتخاب مصالح مناسب با خطرپذیری، تامین سختی کافی در برابر بارهای جانبی (فاصل و ضخامت المانهای سازه‌ای)، تامین شکل‌پذیری کافی برای استهلاک نیروهای رفتی و برگشتی دینامیکی، انعطاف‌پذیری تکنولوژی ساخت در مورد ابعاد المانهای سازه‌ای، امکان کنترل کیفیت مستمر، رعایت الزامات معماری و شهرسازی، تامین ایمنی حین ساخت، و ملاحظات هزینه و زمان اهمیت دارد.

علی‌رضا اینانلو با تمرکز بر طرح‌های انبوه‌سازی مسکن در ایران، به پروژه اقدام طرح ملی مسکن اراک اشاره و اعلام کرد که بخش مسکونی پروژه در ۷۸ بلوک (هرکدام در ۱۵ طبقه شامل یک طبقه زیرزمین، یک طبقه همکف و ۱۳ طبقه مسکونی) در دست اجراست. یکی از اقدامات اصلی برای مقاوم‌سازی سازه در برابر زلزله در این پروژه، جداسازی پارکینگ با درزهای انقطاع و اجرای سیستم قاب خمشی برای این قسمت از سازه است.

وی در ادامه توضیحات این پروژه افزود: «پیش از اجرای پروژه مطالعات ژئوتکنیک با مشارکت گروهی از مشاوران بومی استان و گروهی از ناظران، در شهر اراک انجام شد و پتانسیل خطر در مورد گسل‌های نزدیک و تأثیرات آنها روی طراحی، بررسی شد. لایه‌های خاک با گمانه‌هایی به عمق ۳۰ متر به تعداد کافی مورد مطالعه قرار گرفتند و عملیات ژئوفیزیک سطحی نیز انجام شد تا برای هرگونه ناهمگونی خاک در سایت تدابیری اندیشیده شود. با استفاده از سکشن‌های طولی و امواج ژئوفیزیکی این اطمینان حاصل شد که جانمایی پروژه به درستی انجام شده است. اندرکنش خاک و سازه به صورت همزمان با تکنیک المان محدود بررسی شد. در این پروژه با در نظر گرفتن مبحث ۹ مقررات ملی ساختمان، سیستم مقاوم لرزه‌ای که سیستمی با شکل‌پذیری زیاد (ویژه) است، انتخاب شد.

لزوم ارتباط صنعت و دانشگاه

را مطرح می‌کند. شورای هماهنگی در حال حاضر ۵ کارگروه مشترک با سازمان برنامه و بودجه دارد که در حوزه نظام فنی و اجرایی، سرمایه‌گذاری، صدور خدمات فنی و مهندسی، توسعه کسب و کار، و فناوری‌های نوین فعالیت می‌کنند.

در ادامه این نشست مهندس مصطفی احمدوند رئیس مرکز تحقیقات بتن با اشاره به آشنایی و همکاری ۲۵ ساله سندیکا با مرکز تحقیقات بتن عنوان کرد: کشور با کمبود تکنسین در صنعت ساختمان روبرو است. از مسائل بسیار ضروری در برهنه کنونی کشور وجود افراد ماهری است که بتوانند کارهای فنی مربوط به پروژه را انجام دهند. متأسفانه با ایجاد دانشگاه‌های متعدد همه را به سمت مهندس بودن سوق دادیم اما در زمینه تربیت تکنسین اقدامی نکردیم. مفهوم تکنسین در یک مجموعه مفهومی بزرگتر به نام ارتباط صنعت و دانشگاه قرار می‌گیرد که از سال ۱۳۹۴ مورد توجه ما قرار گرفته است.

وی با بیان این که ارتباط صنعت و دانشگاه از سال ۲۰۲۱ مورد توجه سایر کشورهای جهان قرار گرفته عنوان کرد: هدف ما از آغاز این بحث تصویب قانونی در مجلس است تا

شرکتهای ساختمانی قدیمی‌ترین شکل مردم نهاد ایران است که برای فعالیت بیشتر در حوزه سازندگی شکل گرفته است و اعضای آن از شرکتهای برجسته بخش خصوصی هستند.

وی با اشاره به حضور محوری سندیکا در شورای هماهنگی تشکلهای فنی، مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور عنوان کرد: در شورای هماهنگی ۱۸ تشکل صنعت احداث عضو هستند. این شورا در قالب نهاد تعامل با رئیس سازمان برنامه و بودجه به گفتگو می‌نشیند و مسائل خود

دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران، روز سه شنبه ۲۵ مهرماه و در آستانه برگزاری کنفرانس بتن با اعضای هیات رئیسه مرکز تحقیقات بتن و هیات تحریریه نشریه تخصصی مرکز تحقیقات بتن دیدار داشت. در این دیدار مهندس مصطفی احمدوند رئیس مرکز تحقیقات بتن و دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران ضمن تاکید بر لزوم ارتباط صنعت و دانشگاه به واکاوی مسائل و مشکلات صنعت احداث از جمله در زمینه نیروی انسانی پرداختند.

در این نشست که با حضور مصطفی احمدوند رئیس مرکز تحقیقات بتن، دکتر محسن قائمیان سردبیر نشریه تخصصی مرکز تحقیقات بتن، دکتر علی نورزاد عضو هیات تحریریه نشریه تخصصی مرکز تحقیقات بتن، مهندس آریا احمدوند معاون پژوهشی مرکز تحقیقات بتن، و مهندس تقی فخرمحمدی مدیر واحد اجرایی و پشتیبانی مرکز تحقیقات بتن برگزار شد، دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ضمن خیر مقدم به حاضران در زمینه تاریخچه، ساختار و موضوع فعالیت سندیکا توضیحاتی ارائه داد و عنوان کرد: سندیکای

مهندس مصطفی احمدوند

رئیس مرکز تحقیقات بتن:

متأسفانه با ایجاد دانشگاه‌های

متعدد همه را به سمت

مهندس بودن سوق دادیم اما

در زمینه تربیت تکنسین اقدامی

نکردیم. مفهوم تکنسین در یک

مجموعه مفهومی بزرگتر به نام

ارتباط صنعت و دانشگاه قرار

می‌گیرد که از سال ۱۳۹۴ مورد

توجه ما قرار گرفته است.

به مثابه یک حکم اجرایی امکان پیاده کردن مدلی برای تثبیت رابطه صنعت و دانشگاه را با همکاری شرکتها و دولت عملی کند.

وی افزود: همچنان که این موضوع در کنفرانس بتن محوری خواهد بود، قرار است روسای دانشگاهها در کنفرانس مشهد نیز درباره ارتباط دانشگاه و صنعت گفتگو کنند.

دکتر گلابتونچی در واکنش به سخنان مهندس احمدوند عنوان کرد: متأسفانه بیشتر ما ایرانیها عموماً از بچه‌های خود می‌خواهیم دکتر و مهندس شوند. ایجاد دانشگاههای متعدد نیز تحقق این آرزو را تسهیل می‌کند. ناگفته پیداست، جوانی که مهندس شود دیگر حاضر نمی‌شود آرماتور ببندد یا جوشکاری کند. به عبارتی جوانانی که بعد از دیپلم می‌توانستند کار یاد بگیرند و وارد بازار کار شوند در مسیر دیگری سوق داده می‌شوند برای همین است که امروز پیدا کردن یک آرماتور بند ماهر، یک تکنسین بتن ریز، یک تکنسین جوشکار و... بسیار دشوار شده است. از طرفی شغل‌هایی راه افتاده که افراد را قادر می‌کند با دشواری کمتری پول بیشتری کسب کنند در نتیجه فرد حاضر نمی‌شوند در شرایط دشوار کارگاهی با حقوقی که جوابگوی تورم نیست تن به کار بدهد. البته وزارت کار تلاش‌هایی برای میزان حقوق این افراد کرده اما به دلیل تورم قطعاً پاسخگو نیست. دبیر سندیکا افزود: در حال حاضر صنعت احداث برای ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر بیمه پرداخت می‌کند اما با شرایط موجود زمانی می‌رسد که تامین هزینه و مدیریت این افراد برای شرکتها دشوار شود. در نهایت بخش تحصیل کرده این نیروی انسانی مهاجرت می‌کنند و بخش دیگر به دنبال کار جایگزین می‌گردند.

ایرج گلابتونچی افزود: تعداد دانشگاههای ایران از مجموع دانشگاههای ده کشور مهم جهان از جمله استرالیا، کانادا، آلمان، هلند، سوئیس دانمارک و... بیشتر است. در ایران ۲۶۴۰ دانشگاه وجود دارد.

این در حالی است که چین با وجود

جمعیت میلیاردي تنها ۲۴۰۰ دانشگاه دارد. این تعداد دانشگاه سالانه حدود ۵ هزار میلیارد تومان از بودجه کشور را مصرف می‌کند و ۵۰ درصد از جمعیت بیکار و تحصیل کرده کشور را تولید می‌کند.

وی با اشاره به فارغ‌التحصیلان حوزه ساخت و ساز گفت: کارهای عمرانی برای اشتغال جوانان فارغ‌التحصیل در رشته‌های مهندسی پاسخگو نیست. ضمن این که رقبای زیادی از شرکت‌های شبه دولتی برای همین بازار ایجاد شده است.

دکتر علی نورزاد عضو هیات تحریریه نشریه فناوری بتن (نشریه تخصصی مرکز تحقیقات بتن) که در این جلسه حاضر بود نیز عنوان کرد: در گذشته توافق شده بود شرکت‌های دولتی از ورود به پروژه‌های کوچک از جمله زیر ۲۰۰ میلیارد دلار خودداری کنند اما باز هم در پای قراردادهایی با مبالغ کم نام این شرکتها دیده می‌شد. البته در نهایت امر آنها خودشان پروژه را انجام نمی‌دهند و آن را با همکاری پیمانکاران دست دوم از بخش خصوصی به سرانجام می‌رسانند.

وی تصریح کرد: باید از ظرفیت و توان بخش خصوصی استفاده کرد. چنانچه در قطعه اول آزادراه تهران - شمال با کنار رفتن چینی‌ها بود که پیمانکاران ایرانی به میدان

دکتر گلابتونچی:

دانشگاههای ایران از مجموع

دانشگاههای ده کشور مهم

جهان از جمله استرالیا، کانادا،

آلمان، هلند، سوئیس دانمارک

و... بیشتر است. در ایران ۲۶۴۰

دانشگاه وجود دارد که سهم

وزارت علوم از این جمعیت

دانشگاهی ۳۲ درصد و سهم

دانشگاه آزاد ۶۸ درصد است.

این در حالی است که چین با

وجود جمعیت میلیاردي تنها

۲۴۰۰ دانشگاه دارد.

آمدند و کار را به اتمام رساندند. برای حفظ و نگهداری از همین پیمانکاران است که از ضرورت برخی بازنگری‌ها از جمله آموزش نیروی انسانی ماهر سخن می‌گوییم.

دکتر محسن قائمیان سردبیر نشریه تخصصی مرکز تحقیقات بتن با تایید سخنان دکتر نورزاد، تصریح کرد: پیمانکاران سرمایه کشور و ستونهای صنعت احداثند.

چنانچه شاهدیم در دوران بعد از انقلاب تمام طرح‌های عمرانی کشور به دست همین پیمانکاران اجرا شده و کشور نیازی به مهندسان خارجی نداشته است.

در ادامه این نشست، دکتر گلابتونچی گفت: برخی پیشنهاد می‌کنند که پیمانکاران بخش خصوصی به شکل دست دوم برای شرکت‌های دولتی کار کنند اما واقعیت این است که شرکت‌های توانمند بخش خصوصی - که توانایی انجام کارهای بزرگی را دارند - حاضر نیستند به عنوان پیمانکار دست دوم کار کنند. متأسفانه همین شرکت‌های توانمند خصوصی وقتی در مناقصات شرکت می‌کنند باید با شرکت‌های دولتی رقابت کنند که برخی از آنها از حدود سه ماه پیش از دادن ضمانت‌نامه معاف شده‌اند و به جای آن از یک نامه معرفی استفاده می‌کنند.

وی گفت: حقیقت این است که پیمانکارانی که در شرایط کنونی مشغول به کار هستند فقط قادرند ۱۵-۲۰ درصد از ظرفیت خود را فعال کنند برای همین است که بسیاری از پیمانکاران به فکر پایان دادن به فعالیت حرفه‌ای خود هستند.

دبیر سندیکا تأکید کرد: متأسفانه تفکر نادرستی در مورد پیمانکاران بخش خصوصی وجود داشت که همین تفکر در بستر اقتصاد دولتی تشدید شد. شرکتها با مشکلات دیگری هم دست به گریبان هستند که توان آنها را برای حفظ نیروی انسانی کم می‌کند. اداره بیمه در مورد پروژه‌هایی که مفاصاحساب دارند دستور بررسی مجدد می‌دهد و با طرح برخی مسائل، جریمه‌هایی طلب می‌کند. مالیات و مالیات بر ارزش افزوده هم این روزها

مسائل مربوط به خود را دارد. در شرایطی که این موارد دست به دست هم می دهند تا توان شرکت داری را پایین بیاورد، بحران نیروی انسانی هم سر برمی آورد. وی افزود: متأسفانه این روزها شاهد مهاجرت مهندسان و کمبود تکنسین در بازار کار هستیم. دولت برنامه‌ای برای تربیت تکنسین ندارد، از طرفی هم شرایط دشوار حرفه پیمانکاری، فرصت و امکان پرورش تکنسین را از شرکتها می‌گیرد. دکتر گلابتونچی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تلاشهای سندیکا برای بهبود شرایط صنعت احداث عنوان کرد: اگر تلاشهای سندیکا نبود بسیاری از شرکتهایی که امروز چراغ آنها روشن است از گردونه فعالیت خارج شده بودند.

برای نمونه در مورد مسئله تعدیل، زمانی که مدیریت سازمان برنامه و بودجه در ابتدای دولت فعلی عوض شد، تغییر رویه‌ای دیده شد بر این مبنا قیمتها دستوری و بدون توجه به روح قانون بهبود و مستمر فضای کسب و کار به صورت یک طرفه تعیین و ابلاغ شد. وی افزود: سندیکا برای حل این موضوع سه بار تا شورای گفتگو رفت اما رئیس وقت

دکتر علی نورزاد:

باید از ظرفیت و توان بخش

خصوصی استفاده کرد. چنانچه

در قطعه اول آزادراه تهران-

شمال با کنار رفتن چینی‌ها بود

که پیمانکاران ایرانی به میدان

آمدند و کار را به اتمام رساندند.

برای حفظ و نگهداری از همین

پیمانکاران است که از ضرورت

برخی بازنگری‌ها از جمله آموزش

نیروی انسانی ماهر سخن

می‌گوییم.

سازمان برنامه و بودجه برای بررسی مسئله در جلسات شورا حاضر نشد. استدلال نهایی ایشان هم این بود که پرداخت تعدیل با نرخ واقعی به پیمانکاران تورم ایجاد می‌کند. غافل از این که عدم پرداخت واقعی تعدیل پیمانکاران به تطویل پروژه می‌انجامد و با ناتوان کردن شرکتها به موج بیکاری دامن می‌زند. در نهایت بعد از رفت و آمدهای بسیار نمایندگان سندیکا و مکاتبات متعدد با مسئولان دولتی، با تغییر رئیس سازمان برنامه موضوع مجدد

به روال خود بازگشت. خوشبختانه از حدود سه ماه پیش و با آمدن آقای دکتر منظور، روند کارها با توجه به اینکه ایشان شناخت خوبی از کارهای پیمانکاری و اجرایی کشور دارند به روال مطلوب تری برگشته است. ایشان مسیر هم‌اندیشی با تشکلهای صنفی را در پیش گرفته بود.

در پایان این نشست دکتر گلابتونچی عنوان کرد: هدف این گفتگوها توجه به بحث تکنسین و الزام‌آور بودن آموزش و تربیت تکنسین در قانون است. در مورد این بحث که زیرمجموعه بحث «ارتباط دانشگاه و صنعت» است می‌توانیم با سازمان برنامه و بودجه هم‌اندیشی کنیم. استفاده از ظرفیت سازمان برنامه و بودجه به معنای استفاده از ظرفیت شورای هماهنگی و تشکلهای صنعت احداث است. تشکیل یک مثلث با سه راس دانشگاه، صنعت احداث و سازمان برنامه نه تنها روند کار را جلو می‌اندازد بلکه وزارت علوم را تشویق می‌کند که مشارکت بیشتری در این امر نشان دهد. می‌توانیم با هماهنگی شورای هماهنگی نظر تشکلهای ۱۸ گانه را به موضوع ارتباط دانشگاه و صنعت جلب کنیم.

ساختمان‌ها و مستحدثات جدید الاحداث درجه‌بندی می‌شوند

نظام مهندسی ساختمان ارجاع نمایند. از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، کارکنان دستگاه‌های اجرائی، امکان فعالیت به عنوان مجری یا نماینده مجری در فرایند ساخت و ساز ساختمانها را ندارند. آئین‌نامه اجرائی این بند شامل تکالیف دستگاه‌ها، عوامل فنی، اجرائی و نظارت ساختمان، فرایندهای تهیه و صدور شناسنامه فنی-ملکی ساختمان و ضوابط و معیارهای صنعتی سازی و بهره‌وری انرژی ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و با همکاری وزارتخانه‌های کشور، نفت و نیرو، سازمان، سازمان نظام مهندسی و نماینده شورای عالی استانها تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

اقدام نماید به طوری که امکان درجه بندی ساختمان‌ها و مستحدثات جدید الاحداث در دو بخش کیفیت ساخت و بهره‌وری انرژی در ۴ رده فراهم گردد. تکمیل مرحله‌ای شناسنامه فنی-ملکی از شروع اخذ پروانه ساخت و در زمان تنظیم گزارش‌های مرحله‌ای توسط مهندسین ناظر تا صدور پایانکار الزامی بوده و شهرداری‌ها مکلفند از صدور پایان کار برای ساختمان‌های فاقد شناسنامه فنی-ملکی مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان خودداری نمایند و حسب مورد پرونده تخلفات ساختمانی را برای تعیین تکلیف به کمیسیون مواد ۹۹ و ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و تخلف ناظرین نظام مهندسی را به شورای انتظامی سازمان

با تصویب مجلس، ساختمان‌ها و مستحدثات جدید الاحداث در دو بخش کیفیت ساخت و بهره‌وری انرژی و در ۴ رده درجه بندی می‌شوند. به گزارش ایسنا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت عصر روز ۲۱ آبان و در ادامه بررسی موارد ارجاعی از کمیسیون تلفیق، بند (ب) ماده ۵۵ لایحه برنامه هفتم را تصویب کردند. طبق این مصوبه، به منظور بهبود کیفیت و کاهش هزینه‌های ساخت و ساز مسکن، اقدامات زیر انجام می‌شود:

وزارت راه و شهرسازی موظف است نسبت به بازنگری شناسنامه فنی-ملکی برای کلیه ساختمانهای جدید الاحداث و همچنین ایجاد و راهبری سامانه صدور الکترونیکی آن

اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند

نشست هیات رئیسه اتاق ایران بازرگانی ایران با رئیس و برخی از اعضای شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای دوشنبه ۳ مهر برگزار شد. در این نشست دکتر علیرضا مقدس زاده دبیر شورای هماهنگی با اشاره به ظرفیت بسیار زیاد این تشکل، خواهان استفاده اتاق بازرگانی از ظرفیت این شورا در حوزه‌های مختلف شد.

اپراتور زنجیره ارزش صنعت ساختمان باید شکل بگیرد، گفت: هر روز بودجه پروژه‌های عمرانی کوچک‌تر می‌شود. بنابراین باید با همکاری اتاق، فدراسیون صنعت احداث و مرکز پژوهش‌های اتاق به دنبال طراحی ابزارهای تأمین مالی جدید باشیم تا مانع از بین رفتن شرکت‌های بخش خصوصی شویم.

نباید از هیچ فرصتی برای بهبود شرایط بخش خصوصی عبور کنیم

محمد رضا بهرامن، نایب رئیس اتاق ایران نیز در این نشست، گفت: بخش خصوصی با ظرفیت بالای شورای هماهنگی می‌تواند سهم خوبی در اقتصاد داشته باشد. باید مطالبه‌گری داشت. سیاست هیات رئیسه استفاده مطلوب از ظرفیت تشکل‌هاست و به دنبال برون‌سپاری برخی مأموریت‌ها به تشکل‌ها هستیم.

او افزود: ما با تقویت و انسجام تشکل‌های معدنی توانستیم آن قدر قوی شویم که امروز

خصوصی در اقتصاد و سهولت کسب و کار، دوراه رشد پایدار است. اما متأسفانه شرایط به‌گونه‌ای است که سقف خواسته‌های بخش خصوصی ایران اجرای قوانین شده است.

او ادامه داد: در پایشی که درباره قانون بهبود ۱۲ سال بعد از تصویب آن انجام شده، مشخص شد که کمتر از ۵۰ درصد قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار اجرا شده؛ در حالی که این قانون مؤثری بوده است. سلاح ورزی اصلی‌ترین مشکل اقتصاد کشور را مسئله رقابت دانست و افزود: تولید ما رقابت‌پذیر نیست. در صنعت و به‌ویژه در صنعت احداث به دلیل مداخلات نابرابر همین شرایط حاکم است. بنابراین نه تنها سهمی که برای بخش خصوصی و تعاون در اقتصاد دیده شده بود و باید بزرگ‌تر می‌شد محقق نشده که امروز بخش‌های خصولتی و غیردولتی نیز به‌عنوان رقیب بخش خصوصی متولد شده‌اند. او با بیان اینکه

در آغاز این نشست حسین سلاح ورزی رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در آغاز این نشست تصریح کرد: اتاق وقتی می‌تواند مأموریت‌های اصلی خود را ایفا کند که تشکل‌ها به‌عنوان بازوی اجرایی و کمیسیون‌ها به‌عنوان بازوی مشورتی آن به حرکت دربیایند. ما معتقدیم بدنه اتاق باید تا جای ممکن چابک‌تر و دبیرخانه تشکل‌ها تقویت شود.

وی با ابراز امیدواری درباره اینکه امکان پیگیری موضوعات تخصصی از سوی تشکل‌ها با هدایت اتاق ایران فراهم شود، افزود: یکی از مأموریت‌های اصلی اتاق می‌تواند این موضوع باشد که در پایان ۴ سال در رقابت‌پذیری و سهولت فضای کسب و کار از نقطه الف به نقطه ب برسیم.

رئیس اتاق ایران با بیان اینکه یکی از دلایل عدم دست‌یابی به رشد مستمر اقتصادی شکست سیاست‌های اصل ۴۴ است، اظهار کرد: خصوصی‌سازی و افزایش سهم بخش

دولت بدون حضور بخش خصوصی در حوزه معدن نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. این تجربه در صنعت احداث نیز می‌تواند به کار گرفته شود. باید در کنار هم باشیم. باید از ظرفیت کمیسیون‌های مجلس برای بهبود شرایط بخش خصوصی استفاده کنیم و از هیچ فرصتی عبور نکنیم. به دنبال واگذاری مأموریت‌ها به تشکل‌های تخصصی هستیم

پیام باقری، نایب‌رئیس اتاق ایران با بیان اینکه صنعت احداث و انرژی یکی از صنایع پیشران کشور است، گفت: شورای هماهنگی مرجع و بازوی مشورتی بسیار خوبی برای اتاق در حوزه احداث است. اتاق در این دوره به دنبال واگذاری مأموریت‌ها به تشکل‌های تخصصی است. در بخش خصوصی مقداری پراکنده عمل کردیم درحالی‌که باید موضوعات را متمرکز دنبال کنیم.

اتاق ایران از ظرفیت شورای هماهنگی استفاده کند

علیرضا مقدس زاده، رئیس شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور با اشاره به قدمت ۲۰ ساله این شورا به‌عنوان یک نهاد فراتشکلی، گفت: شورای هماهنگی از سوی سازمان‌های مختلفی ازجمله سازمان برنامه‌بودجه به رسمیت شناخته شده و در تصمیم‌سازی‌ها نقش مؤثری دارد. بنابراین شورای هماهنگی ظرفیت بسیار زیادی دارد و می‌تواند در حوزه‌های مختلف به اتاق کمک کند.

مهرداد اشتري، دبیر شورای هماهنگی نیز با بیان اینکه اتاق ایران ظرفیت‌های زیادی در حوزه شرکت‌های بخش خصوصی پروژه

محور دارد، ادامه داد: از ۱۸ تشکل عضو این شورا ۱۱ تشکل عضو اتاق نیز هستند و تا آخر امسال این تعداد به ۱۴ تشکل خواهد رسید. خواسته شورای هماهنگی این است که اتاق ایران از این ظرفیت پرتوان استفاده کند تا با همراهی شورای هماهنگی و کمیسیون‌های تخصصی اتاق مسائل بخش خصوصی پیش برود.

فروزان عبداللهی، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و ساخت، با تأکید بر اینکه بیش از ۹۵ درصد شرکت‌های عضو این شورا بخش خصوصی واقعی هستند، گفت: بنابراین همکاری اتاق و شورا به هم‌افزایی بخش خصوصی می‌انجامد. شرکت‌های پروژه محور با وجود شرکت‌های دولتی و خصوصی با مشکلات زیادی ازجمله نابرابری در مناقصه‌ها و ارجاع کار به این شرکت مواجه‌اند که باعث شده بسیاری از آنها در معرض تعطیلی قرار بگیرند. امیدواریم با همراهی اتاق راه‌حلی برای این موضوع با هدف تقویت بخش خصوصی پیدا کنیم.

محمدرضا طیب زاده، عضو هیات مدیره انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی ایران با اشاره به تصویب قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، گفت: اتاق قوه چهارم است و انتظار داریم حامی بخش خصوصی باشد. انجمن ما ۲۹۰ عضو دارد و اغراق نیست اگر بگوییم صنعت نفت و پتروشیمی در دست این پیمانکاران است. اما با متولد شدن بخش‌های خصوصی و غیردولتی فضا برای فعالیت بخش خصوصی تنگ‌تر شده است و کم‌کم ما را از اقتصاد بیرون می‌کنند.

مدیران شرکت‌های فنی و اجرایی کشور هم با بیان اینکه فرصت‌های حضور بخش خصوصی در صنعت احداث به شدت محدود شده است، ادامه داد: سرمایه‌گذاری برای فعالان بخش خصوصی احداث در حاله‌ای از ابهام است. همه پول‌ها به سمت خرید خودرو سرازیر شده و نه بانک‌ها و نه بخش خصوصی و نه مردم حاضر نیستند در این بخش سرمایه‌گذاری کنند. بنابراین انتظارمان حمایت اتاق از این صنعت است. فلاحتی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و فناوران صنعتی ساختمان هم با اشاره به اینکه امروز دولت در ضعیف‌ترین دوره خود به سر می‌برد و این بهترین فرصت برای فعال‌تر شدن بخش خصوصی است، گفت: متأسفانه اما بخش خصوصی هم آن قدر قدرتمند نیست که نقش‌آفرینی کند و لذا نقش اتاق می‌تواند پررنگ باشد. صنعت احداث می‌تواند بازوی کمکی اتاق باشد؛ بنابراین آن وقت موازی کاری نیست و باید همدیگر را تقویت کنیم.

حسن شیروانی، عضو هیات مدیره انجمن شرکت‌های بازرسی فنی هم معتقد بود: نگاه بخش دولتی این است که اساساً کاری به بخش خصوصی ندارد و به دنبال بزرگ‌تر کردن فضای بخش دولتی است و این خطر همه ما را تهدید می‌کند.

سهیل آل رسول، عضو هیات مدیره انجمن صدور خدمات فنی و مهندسی نیز در این نشست، گفت: باید ظرفیت‌های جدیدی خارج از شورای گفت‌وگو پیدا کنیم که بتوان خواسته‌های شورای هماهنگی و جامعه احداث کشور را از آن طریق پیش ببریم. ما می‌خواهیم آر ظرفیت مرکز پژوهش‌های اتاق نیز استفاده کنیم.

چگونگی تخریب ساختمانها در ژاپن

اخیرا فیلم کوتاهی در فضای مجازی از تخریب ساختمانی در محله خلایزیر تهران پخش شد که گفته می‌شود شهرداری تهران به دلیل غیر مجاز بودن ساخت آن دستور تخریب داده است. اما اجراکنندگان این دستور کار عجیب و خطرناکی را مرتکب شدند بدین ترتیب که سیم بکسلی به یکی از ستونهای اصلی و کناری ساختمان پیچیده و سر دیگر آنرا با بولدوزر می‌کشیدند. اسکلت فلزی ساختمان ابتدا تغییر شکل داد و آنگاه با ساختمان کناری برخورد نمود و قسمتی از ساختمان مزبور را هم تخریب کرد که بنا به شنیده‌ها چهارتن از هموطنان بی‌گناه به درجه شهادت رسیدند و خسارات زیادی هم به تاسیسات شهری از جمله تیر چراغ برق وارد شد. این فیلم هر بیننده‌ای را به فکر

وامی دارد که آیا مسئولین تخریب سر خود عمل کرده‌اند یا دستور چنین بوده است؟ بر فرض که سر خود هم عمل کرده باشند آیا تا این حد از عقلانیت به دور بوده‌اند که یک سری احتیاط معمولی که هر شهروند عادی به آن اشراف دارد هم وجود نداشته است؟ آیا در مورد اینگونه تخریب‌های خطرناک و حادثه خیز، شهرداری نباید مسئولینی با تجربه و تا حدودی آشنا به ضوابط انتخاب می‌نمود و بدین گونه جان هموطنان را به خطر نمی‌انداخت؟ اگر این مسئله را کلی‌تر نگاه کنیم آیا در تمام شئون مملکت، تصمیمات و اجرای آن مانند همین نمونه نیست؟ با نگاهی به وضعیت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور به نظر می‌رسد جواب مثبت باشد. بهر روی با اظهار تأسف از حادثه اتفاق افتاده، گزارش مصوری از نحوه تخریب ساختمانها در کشور ژاپن بدستمان رسید که خلاصه آنرا جهت آموزش و مقایسه عملکرد یک کشور پیشرفته با آنچه در این حادثه روی داده است می‌آوریم. امیدواریم برای همگان به ویژه دست اندر کاران خودسر شهرداری عبرت آموز باشد.

همچنین حفاظت از محیط زیست را مد نظر قرار داده و تولید نیرو حین روند تخریب برای استفاده از آن در مکان تخریب انجام می‌شود. نیرو توسط موتور تولید می‌شود که انرژی مورد نیاز آن از انتقال نخاله‌های ساختمانی به پایین توسط جرثقیل تامین می‌شود. برق تولید شده در یک باتری ذخیره می‌شود. هنگامی که یک دسته پنج تنی از نخاله‌های ساختمانی از ارتفاع ۱۰۰ متری پایین آورده می‌شود می‌تواند حدود ۱۰۰ کیلووات برق در ساعت تولید کند. این مشابه با اصول تبدیل الکتریکی انرژی است که با اعمال ترمز در قطار یا خودرو ایجاد می‌شود. برق تولید شده برای روشنایی در مکان تخریب و اهداف دیگر استفاده می‌شود. افزون بر این، استفاده از سامانه تکورپ می‌تواند کار موقت برای ایجاد پوشش محافظ برای ساختمان را به حداقل رسانده و نیاز به مواد محافظ تا بیش از ۵۰ درصد کاهش یابد. تخریب ساختمان در فضایی بسته در مقایسه با روش‌های تخریب عادی می‌تواند میزان سر و صدا را بین ۱۷ تا ۲۳ دسی بل یا حتی بیشتر کاهش دهد. در شرایط عادی، میزان گرد و غبار ناشی از تخریب می‌تواند تا شعاع ۲۰۰ تا ۳۰۰ متری برسد، اما در روش تخریب سامانه تکورپ می‌توان میزان گرد و خاک را تا ۹۰ درصد کاهش داد. / عصر ایران

(Tecorep System) شناخته می‌شود و توسط شرکت تاییسی توسعه یافته است. در سامانه تکورپ، ساختمان به عنوان یک فضای بسته نگه داشته می‌شود و سقف طبقه بالا به عنوان پوشش حفظ می‌شود. محیط بیرونی طبقه بالا با پل‌های عایق صدا پوشانده می‌شود تا انتشار صدا و گرد و خاک به حداقل برسد. در پروژه تخریب هتل آکاساکا سقف طبقه بالا توسط ۱۵ ستون موقت به ارتفاع ۲۰ متر پشتیبانی می‌شد که در دو طبقه پایین‌تر روی تیرهایی عظیم قرار داشتند. در فضای بسته داخل، اجزای ساختمان مانند ستون‌های فولادی، تیرها و کفیوش‌ها جدا شده و از طریق سوراخی که در هر طبقه وجود داشت به پایین منتقل می‌شد. هر زمان که کار تخریب دو طبقه بالاتر به پایان می‌رسد، جک‌هایی که در ستون‌های موقت قرار دارند پایین آورده می‌شوند و ساختمان به طور کلی دو طبقه پایین می‌آید. زمانی که از بیرون به ساختمان نگاه می‌کنید، هیچ راهی وجود ندارد که متوجه در حال تخریب بود ساختمان شوید و فقط این‌گونه به نظر می‌رسد که ساختمان به تدریج در حال کوتاه شدن است.

تخریبی که نیرو تولید می‌کند

سامانه تکورپ صرفه‌جویی در انرژی و

آسمانخراش‌ها یکی پس از دیگری در سراسر جهان ساخته می‌شوند و به نظر می‌رسد کشورها برای افزایش ارتفاع ساختمان‌های خود وارد یک رقابت جدی شده‌اند. این روند معرفی سامانه‌های ساخت و ساز جدید را نیز به همراه داشته است. در مقابل، روند تخریب ساختمان هنوز هم بیشتر به روش‌های قدیمی و با استفاده از ماشین‌آلات سنگین یا انفجار صورت می‌گیرد. اما ژاپنی‌ها قصد دارند شرایط در این زمینه را نیز تغییر دهند. فناوری‌های جالب توجهی از سوی مهندسان این کشور برای تخریب ساختمان‌های بلند معرفی شده‌اند که ایمن، کارآمد و حتی از نظر دیداری زیبا هستند.

کوچک شدن ساختمان

یکی از روش‌های جدید تخریب ساختمان‌های بلند در سال ۲۰۱۳ برای ساختمانی ۴۰ طبقه در نزدیکی آکاساکا، منطقه تفریحی توکیو، استفاده شد. این ساختمان ۱۴۰ متری دارای ساختار بتنی تقویت شده با فولاد به عنوان گزند پرینس هتل آکاساکا Grand Prince Hotel (Akasaka) در سال ۱۹۸۳ افتتاح شد و در مارس ۲۰۱۱ تعطیل شد. روش تخریب جدید به نام «سامانه بازتولید بوم شناختی تاییسی» (Taisei Ecological Reproduction System) یا به اختصار سامانه تکورپ

چرا دریاچه ارومیه خشک شد؟

گفت‌وگوی هومان دوراندیش با دکتر محمدعلی حامدی، کارشناس برجسته حوزه آب

خبرها حاکی از خشک شدن بخش اعظم دریاچه ارومیه است. برخی حتی گفته‌اند ۹۵ درصد این دریاچه خشک شده است. اینکه علل خشک شدن دریاچه چه بوده، موضوع اصلی مصاحبه هومان دوراندیش با دکتر محمدعلی حامدی، کارشناس برجسته حوزه آب است. امکان احیای دریاچه و پیامدهای خشک شدن آن نیز موضوعات دیگری است که در این مصاحبه مورد توجه قرار گرفته است.

• آقای دکتر حامدی، اگرچه این سوال تکراری است، ولی لطفا ابتدا بفرمایید علل ابتلای دریاچه ارومیه به وضع کنونی چه بوده است؟

اول نگاهی به کل ساختار دریاچه ارومیه داشته باشیم، بعد به این موضوع بپردازیم؛ چون بین ساختار فضایی و جغرافیایی دریاچه ارومیه با عللی که این شرایط را برای دریاچه ایجاد کرده، رابطه‌ای وجود دارد. دریاچه ارومیه سه حوضه آبریز بزرگ دارد: سیمینه‌رود که عمدتاً در استان آذربایجان غربی است، زینه‌رود که از کردستان شکل می‌گیرد، تپه‌رود که از سمت آذربایجان شرقی سرشاخه می‌گیرد. این سه حوضه آبریز در دریاچه ارومیه تخلیه می‌شوند. این رودخانه‌های بزرگ، سالانه ۳/۵ میلیارد متر مکعب آب می‌آوردند به دریاچه ارومیه. این میزان آب، آن تبخیری را که به طور طبیعی در دریاچه صورت می‌گرفت، جبران می‌کرد. در این سه استانی که آب دریاچه ارومیه را تامین می‌کردند، تحولات بزرگی در حوزه کشاورزی و توسعه شهری رخ داده. مثلاً تبریز و ارومیه کلان شهر شده‌اند. در نتیجه توسعه شهری و توسعه در بخش کشاورزی یعنی در زراعت و باغداری و در محصولات آب‌بر، تقاضا برای آب در آذربایجان غربی و شرقی و در کردستان افزایش پیدا کرده. بیشتر از همه در آذربایجان غربی، سپس آذربایجان شرقی و کمتر از همه در کردستان. منابع آبی که از کردستان به دریاچه می‌آمد،

کماکان دارد می‌آید. یعنی یک و نیم میلیارد متر مکعب آب بعد از وارد شدن به سد شهید کاظمی، وارد حوضه دریاچه ارومیه می‌شود. کردستان توسعه زیادی نداشته است. ولی در آذربایجان غربی، که دریاچه هم عمدتاً در آن مستقر است، تقاضا برای آب در بخش شهری و بویژه در بخش کشاورزی به شدت افزایش پیدا کرده است. سطح زیر کشت در این استان، از ۱۸۰ هزار هکتار در اوایل انقلاب به حدود ۶۰۰ هزار هکتار در همین دهه اخیر رسیده است. ۴۰۰ هزار هکتار توسعه، قاعدتاً حجم بزرگی از آب حوضه سیمینه‌رود را می‌بلعد. بخشی از این آب هم از آب زیرزمینی، که رابطه‌ای هیدرولیکی با دریاچه دارد، تامین می‌شود. یعنی هم آب سدی کاهش پیدا کرده، هم برای منابعی که از طریق سفره‌های زیرزمینی، دریاچه را تغذیه می‌کردند، تقاضای زیادی پیدا شده است. در نتیجه، ورودی سه و نیم میلیارد متر مکعب آب به دریاچه، بسیار کاهش یافته است. اگر ۴۰۰ هکتار را ضریب ۱۰ هزار متر مکعب بکنیم، می‌توان برآورد کرد چه حجمی از آب قبل از اینکه به دریاچه برسد، در سطح دشت‌های حوضه سیمینه‌رود و آذربایجان غربی وارد بخش کشاورزی می‌شود و این جا تبخیر می‌گردد، حالا یا از سد یا از سطح سبز. بنابراین علت واضح وضعیت فعلی دریاچه ارومیه، افزایش تقاضای آب به دلیل توسعه نسجیده بخش کشاورزی و شهری است. شهر هم افزایش تقاضا برای آب شرب دارد. شهر تبریز خودش یک بلعنده بزرگ است. در آذربایجان غربی هم ارومیه به شدت توسعه پیدا کرده و شهرهای پیرامونش هم توسعه پیدا کرده‌اند. این شهرها آب شرب تصفیه شده می‌خواهند و منابع آبی را که قبلاً وارد دریاچه می‌شدند، می‌بلعد.

این آبی که صرف توسعه کشاورزی شده، قبل از رسیدن به دریاچه، عمدتاً صرف تولید چه محصولاتی شده است؟ ترکیب کشت بسیار متنوعی در آن منطقه وجود دارد. از چغندر قند بگیرد تا باغات

سیب و انگور و محصولات سیفی عمدتاً محصولات آب‌بر هستند. مثلاً توسعه دامپروری صورت گرفته است. توسعه دامپروری قطعاً به توسعه علوفه‌کاری منجر می‌شود. علوفه هم بسیار آب‌بر است. باغات آب‌بر هستند. چغندر قند هم یکی از محصولات کشاورزی پرتقاضا از حیث مصرف آب است. چیزی وجود دارد به نام حقایق تالاب‌ها. ما حقایق تالاب‌ها را برای صرف توسعه بخش کشاورزی کرده‌ایم. در همه جای ایران حقایق تالاب‌ها را برای توسعه مصرف کرده‌ایم. در گاوخونی، تالاب‌های فارس: "پرشان" و "طشک و بختگان". در سی چهل سال گذشته، وقتی می‌خواستیم بین حقایق تالاب‌ها و توسعه کشاورزی روستاییان انتخاب کنیم، دومی را انتخاب کرده‌ایم و این انتخاب‌ها گاه محصول رویکردی بویولیستی بوده.

• این مصداق سوءمدیریت بوده یا لازمه طبیعی زندگی و پیشرفت بوده؟

اینکه الان بگویم چنین انتخابی مصداق سوءمدیریت بوده، بسیار ساده است. ولی چهل سال قبل، ما جمعیت روستایی بزرگی داشتیم که تقاضای شرب و توسعه کیفی زندگی داشت و طبیعتاً به افزایش درآمد نیاز داشت و باید به این نیاز پاسخ داده می‌شد. نزدیک‌ترین راه برای تامین این نیاز، مسیر توسعه کشاورزی بود. پیچیده‌ترین مسیر هم توسعه صنعتی و توسعه معیشت جایگزین بود. خود مردم به طور طبیعی تقاضای پیمودن مسیر ساده را داشتند. یعنی جامعه روستایی در بسیاری جاها با دولت درگیر شده. من اعتقادم این است که یک تحول جمعی رخ داده است. نمی‌توانم بگویم این وضع فقط محصول سوءمدیریت دستگاه‌های دولتی است. چون تقاضا برای توسعه بخش کشاورزی، فقط از سوی مقامات دولتی ارائه نمی‌شد. رفتار مدیریتی ما در این زمینه بیشتر عکس‌العملی بوده.

رویکرد برخورد با ساخت و ساز غیرمجاز، از تخلف به جرم کیفری، تغییر پیدا کند

قیومی معاون استاندار و فرماندار تهران: لازم است ساخت و ساز غیرمجاز از تخلف به جرم دارای اثرات بازدارنده تغییر رویکرد پیدا کند و بایستی در افکار عمومی آن را عامل توسعه ناموزون شهری تلقی کرد

معاون استاندار و فرماندار تهران گفت: تخلف‌های ایجاد شده از سوی سازندگان خانه و مهندسان ناظر از یک سو و قابل پیگیری نبودن موارد کوچک و جزئی در واحدهای مسکونی از سوی دیگر عملاً کار نظارت را با دشواری‌های بسیاری روبه رو کرده است. بحث نظام ساخت و ساز بایستی در مرحله نخست تخلف‌های گسترده ایجاد شده در مراحل مختلف ساخت واحدهای مسکونی را کنترل کند و در گام دوم کیفیت سازه‌ها را تضمین کرده و افزایش دهد. قیومی تصریح کرد: که قوانین موجود درباره مقابله با احداث بناهای فاقد پروانه ساخت از صراحت لازم برخوردار نیست و بعضاً شهرداریها در میدان برخورد با متخلفین ساختمانی تنها مانده اند. متأسفانه عده ای سودجو در مناطق ممنوعه با تغییر کاربری‌ها، نسبت به احداث ساخت و سازهای غیرمجاز، ویلاها، آلاچیق و... اقدام می‌کنند که علاوه بر تخریب کالبد شهری و محیط زیست، موجب بروز مشکلات امنیتی، فرهنگی و اجتماعی می‌شود و ارگانها را نیز دچار مشکلات عدیده ای می‌کند.

قیومی ادامه داد که اگر تخطی یا کوتاهی توسط سازندگان، مهندسان ناظر و ارگان‌های کنترل کننده ساخت و ساز غیرمجاز مشاهده گردد، نباید تعللی صورت پذیرد؛ چراکه ساخت و ساز غیرمجاز به معنی تهدیدی آشکار برای محیط شهری و سلامت جامعه است و آینده ای مبهم را پیش روی شهر قرار می‌دهد. قیومی گفت: اگر در برابر زیاده خواهان کوتاهی شود، تخلف و زیر پا گذاشتن حقوق مادی و

معنوی شهروندان به حقی برای آنها تبدیل می‌شود و روزبه روز شاهد افزایش اقدامات متخلفانه آنان خواهیم بود.

فرماندار تهران با اشاره به اینکه در شکل تخلف عموماً افراد بدون مجوز ساخت و ساز یا خلاف مجوز صادر شده، مبادرت به ساخت و ساز می‌کنند، تاکید کرد در شکل جرم انگاری شده آن، بایستی ساخت و ساز جرم کیفری محسوب شود.

فرماندار تهران گفت: لازم است قانون گذار با اصلاح قانون و به صراحت، تمامی موارد ساخت و ساز غیرمجاز چه در محدوده شهر و حریم آن و چه در محدوده روستا و خواه اینکه عملیات ساختمانی بدون اخذ پروانه یا برخلاف مفاد پروانه صورت گرفته باشد را جرم انگاری کند زیرا ضرورت چنین اقدامی در کنار سایر اقدامات غیر کیفری با توجه به مضرات و خطرات سنگین ناشی از ساخت و سازهای غیرمجاز در ارتکاب تخلفات و سایر جرائم انکارناپذیر است.

قیومی با اشاره به بررسی مطالعات تطبیقی در قوانین کشورهایمانند سنگاپور، هندوستان، فرانسه انگلستان و... تصریح کرد در این جوامع بعضاً شاهد وجود ضمانت‌های اجرایی کیفری برای ساخت و

سازهای غیرمجاز هستیم و در واقع با جرم شناختن موضوع استنکاف و تمدد از اجرای دستور توقف و همچنین استنکاف از اجرای آرای صادره و اعمال مجازات‌هایی همچون حبس، جزای نقدی و سایر مجازات‌های تکمیلی (همانند درج در جراید) در جلوگیری از ساخت و سازهای غیر مجاز مواجه هستیم. فرماندار تهران افزود: ماده ۲ قانون مجازات اسلامی مقرر می‌دارد: هر فعل یا ترک فعلی که قانون برای آن مجازات تعیین کرده باشد، جرم است. بر اساس این تعریف تخلفات ساختمانی نیز جرم است زیرا مقنن برای مرتکب آن مجازات تعیین کرده است؛ اما مجازات این عمل واجد جنبه کیفری نیست، یعنی آثار آن محکوم را طبق مواد ۲۵ و ۲۶ قانون مجازات اسلامی از حقوق اجتماعی محروم نمی‌کند و در سجل کیفری او درج نمی‌شود.

قیومی در پایان گفت: برابر آسیب شناسی انجام شده جرائم کیفری و موضوعاتی همچون محرومیت از حقوق اجتماعی برای متخلفان یا بهتر بگوییم مجرمان ساخت و سازهای غیرمجاز تأثیرگذارتر بوده و بازدارندگی موثرتری در این زمینه ایجاد خواهد کرد.

تشکل های بخش خصوصی برای مطالبه گری مشکلات تامین اجتماعی منسجم می شوند

تامین اجتماعی صورت می گیرد که در این نشست مقرر شد که اجرای ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی با امضای ۶ تشکل غیردولتی از سازمان تامین اجتماعی درخواست شود.

ایجاد انسجام، وحدت رویه و همگرایی میان ۶ تشکل غیردولتی با هدف هم افزایی در رسیدن به اهداف مشترک و انعکاس مشکلات و مطالبه گری در حوزه تامین اجتماعی و سایر حوزه ها تصوب شد.

گفتنی است، ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی می گوید: کارفرمایان مکلفند صورت مزد و حقوق و مزایای بیمه شدگان همچنین دفاتر و مدارک لازم را در موقع مراجعه به بازرس به سازمان در اختیار او بگذارند. بازرسان سازمان می توانند از تمام یا قسمتی از دفاتر و مدارک مذکور رونوشت یا عکس تهیه و برای کسب اطلاعات لازم به هر یک از روسا و کارمندان و کارگران کارگاه و مراجع ذیربط مراجعه نمایند. بازرسان سازمان حق دارند کارگاه های مشمول قانون را مورد بازرسی قرار دهند و دارای همان اختیارات و مسئولیتهای مذکور در مواد ۵۲ و ۵۳ قانون کار خواهند بود. نتیجه بازرسی حداکثر ظرف یکماه از طرف سازمان به کارفرما اعلام خواهد شد.

علیخانزاده خاطر نشان کرد: در ادامه جلسه امروز، تغییر ساختار هیات امناء سازمان تامین اجتماعی پیشنهاد شد. وی افزود: توجه به نقش شرکاء اجتماعی و اقتصادی باید پررنگ تر شود چراکه سازمان تامین اجتماعی، کارگزاری برای کارفرمایان و کارگرانی (مردم) است که حق بیمه را پرداخت می کنند.

وی در بخش دیگری از این گفتگو از تهیه پیشنویس تفاهم نامه توسط قانون عالی کارفرمایی ایران خبر داد و گفت: مقرر شد، بنا بر ضرورت هماهنگی های بیشتر، پیشنویس تفاهم نامه ای برای انسجام و هدایت موضوعات در حوزه تامین اجتماعی فیما بین ۶ تشکل غیردولتی تهیه شود.

تسهیلات گیرنده، بهتر است با اعداد و ارقام میزان بهره عملیاتی را در این شرایط بررسی کنیم. علیخانزاده افزود: نرخ سود تسهیلات ظاهراً ۲۳ درصد می باشد. حال با اخذ تسهیلات و ایجاد معدل و میانگین ۳۰ درصد در سال یعنی از میزان تسهیلات اخذ شده با نرخ سود ۲۳ درصد در طول یکسال، می بایست به میزان ۳۰ درصد از تسهیلات بعنوان معدل و میانگین در حساب باقی بماند تا امکان تمدید تسهیلات فراهم گردد که در اینصورت نرخ سود آن، حدود ۷ درصد می باشد و در واقع با این سیاست اعمالی از سوی بانک ها برای یک بنگاه اقتصادی نرخ سود سالانه عددی در حدود ۳۱ درصد بعنوان سود دوره باید به بانک پرداخت شود و این میزان سود جدا از هزینه های رهنه و اسناد مالی در اختیار بانک می باشد. حال سؤال اینجاست که یک واحد تولیدی چه میزان سود باید در سال داشته باشد تا بتواند هم این میزان سود را پوشش دهد و هم سود بنگاه خود را برای حفظ بقای خود اتیاع نماید؟

رئیس کمیسیون پایش و بهبود فضای کسب و کار ابراز اداشت: در ادامه این جلسه، انسجام و وحدت رویه تشکل های غیر دولتی در راستای انعکاس مشکلات و مطالبه گری در حوزه تامین اجتماعی به تصویب اعضا رسید.

وی گفت: درحالیکه مطابق ماده ۴۷ قانون تامین اجتماعی باید بازرسی در حوزه حقوق و دستمزد صورت گیرد، اما این بازرسی در حوزه های دیگر توسط سازمان

رئیس کمیسیون پایش و بهبود فضای کسب و کار اتاق تعاون ایران گفت: ایجاد انسجام، وحدت رویه و همگرایی میان ۶ تشکل غیردولتی با هدف هم افزایی در رسیدن به اهداف مشترک و انعکاس مشکلات و مطالبه گری در حوزه تامین اجتماعی و سایر حوزه ها از مهمترین مصوبات نشست بود. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی اتاق تعاون ایران، سی و سومین جلسه کمیسیون پایش و بهبود فضای کسب و کار با حضور عضو هیات امناء سازمان تامین اجتماعی و نمایندگان شرکاء اجتماعی در حوزه کارفرمایی (اتاق های بازرگانی، اصناف و قانون عالی کارفرمایی ایران) در اتاق تعاون ایران برگزار شد.

در این جلسه عضو هیات امناء سازمان تامین اجتماعی گزارشی از عملکرد این سازمان مرتبط با محیط کسب و کار ارائه و نظرات اعضای کمیسیون و نمایندگان شرکاء اجتماعی را خواستار شد.

رضا علیخانزاده رئیس کمیسیون پایش و بهبود فضای کسب و کار بیان داشت: تاکنون سه محور اصلی و اساسی پایش محیط کسب و کار شامل بانک، مالیات و تامین اجتماعی بوده است و نیروی انسانی نیز محور مهمی است که باید در پایش محیط کسب و کار مورد توجه قرار گیرد.

وی در ادامه با اشاره به اهمیت موضوع نرخ واقعی و عملیاتی سودهای بانکی ابراز داشت: بمنظور آگاهی از اثر ایجاد معدل و میانگین آنهم به میزان ۳۰ درصد بر

پل راه آهن سارای

سازه برتر بتنی در کنفرانس ملی بتن

دانست و گفت: اجرای روش طره متعادل با استفاده از قالب‌های شاریو به صورت درجا در ارتفاع از ویژگی‌های عرشه این پل محسوب می‌شود.

به گزارش مدیریت ارتباطات و اطلاع‌رسانی شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور، وی در تحلیل سایر ویژگی‌های این پل اظهار کرد: این پل به طول ۵۵۶ متر با ۹ پایه با ارتفاع متغیر تا ۵۳ متر و ۱۰ دهانه با طول متغیر تا ۹۵ متر احداث شده است و با توجه به قوس افقی پل در پلان، ارتفاع صندوقه‌های بتنی آن از ۷ متر بر روی پایه تا ۴ متر در وسط دهانه متغیر است.

معاون ساخت و توسعه راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌ها تکیه بر توان و تخصص داخلی در ساخت این پل را نقطه عطفی در روش‌های ابداعی ساخت پل‌ها در راهسازی اعلام کرد و افزود: دو دستگاه تجهیزات قالب شاریو با ظرفیت ۲۵۰ تن برای اولین بار در کشور توسط مهندسان ایرانی با روش مهندسی معکوس از روی نمونه‌های اروپایی ساخته شد و این اقدام سرآغازی برای بومی‌سازی این فناوری برای سایر پروژه‌های راهسازی در کشور شد.

به حساب می‌آید. معاون ساخت و توسعه راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌ها از اهتمام ویژه در ارتقای کیفیت بتن این سازه خبر داد و بیان کرد: تیم کنترل کیفی خاص بتن پل سارای علاوه بر تولید بتن با مقاومت بالا و به دست آوردن مقاومت سریع متناسب با شیوه اجرا با شناسایی و اعلام پتانسیل واکنش قلیایی بالای مصالح مورد استفاده از بستر رود قزل اوزن نقش کلیدی در اصلاح موضوع و چاره اندیشی مناسب در بتن‌های مورد مصرف در این پل و کل محور میانه-اردبیل ایفا کردند. خطیبی طراحی عرشه پل با صندوقه‌های بتنی پیش تنیده را از نقاط قوت این پل

عاون ساخت و توسعه راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌های شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل از برگزاری پانزدهمین کنفرانس ملی بتن و یکمین همایش روز بتن در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی خبر داد و گفت: پل سارای در راه‌آهن میانه- اردبیل با رای هیات داوران به عنوان پروژه بتنی برتر سال انتخاب شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت و به نقل از وزارت راه و شهرسازی، عباس خطیبی معاون ساخت و توسعه راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌های شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل گفت: هیات داوران پانزدهمین کنفرانس ملی بتن، پل سارای در مسیر ریلی میانه- اردبیل را به عنوان پل بتنی برتر کشور در سال ۱۴۰۲ انتخاب کرد.

وی در خصوص ویژگی‌های پل سارای توضیح داد: این پل در صعب‌العبورترین مناطق کوهستانی راه‌آهن میانه- اردبیل واقع شده است و یکی از پرچالش‌ترین ابنیه‌های ریلی کشور محسوب می‌شود.

خطیبی ادامه داد: این پل از نظر ابعاد، دهانه بندی، شرایط خاستگاه از لحاظ توپوگرافی و ژئولوژی، شیوه ساخت عرشه و رعایت اصول زیبایی شناختی سازه‌ای خاص

**پل به طول ۵۵۶ متر با ۹ پایه
با ارتفاع متغیر تا ۵۳ متر و ۱۰
دهانه با طول متغیر تا ۹۵ متر
احداث شده است و با توجه به
قوس افقی پل در پلان، ارتفاع
صندوقه‌های بتنی آن از ۷ متر بر
روی پایه تا ۴ متر در وسط دهانه
متغیر است.**

۷۴ الی ۸۵ تن تبرید

۳۰ الی ۴۳ تن تبرید

۱۵ الی ۲۰ تن تبرید

۲,۵ الی ۱۰ تن تبرید

صدای کم، عملکرد پایدار
و قابلیت اطمینان بالا

کنترل از راه دور، افزایش آسایش
و تسهیل سرویس و نگهداری

- دارای سیستم عیب‌یابی هوشمند
- مجهز به حفاظت چندگانه برای افزایش قابلیت اطمینان
- قابلیت کنترل از راه دور هوشمند (در حال راه‌اندازی)
- عایق‌بندی کامل سطوح داخلی برای به حداقل رساندن صدای کارکرد
- پایش همزمان فشار و دمای مبرد خروجی از اواپراتور به منظور عملکرد
- بهینه‌شیر انبساط
- مبرد سازگار با محیط زیست R410A

- قابلیت ترکیب و نصب مازولار تا ۱۶ دستگاه (۱۳۶۰۰ تن تبرید)
- مجهز به کمپرسور اسکرال EVI به همراه اکونومایزر
- ظرفیت وسیع عملکرد (۱۰ تا ۴۸ درجه سانتی‌گراد)
- طراحی خاص کندانسور با استفاده از لوله‌های ۱۶/۵ اینچ، به منظور حصول بیش‌ترین تبادل حرارت
- مجهز به مبدل‌های صفحه‌ای با طراحی نامتقارن و بازدهی بالا
- دارای مدارهای کاملاً مجزا برای استقلال عملکرد

بانکداری برای شرکت شما

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

بانک خاورمیانه از طریق تعامل نزدیک با شرکت‌ها و درک ساختار مالی و نیازهای منحصر به فرد آنها، مجموعه‌ای از راهکارهای متناسب مالی و خدمات بانکی را با حفظ محرمانگی و اثربخشی ارائه می‌دهد.

مهمترین مزایای کلیدی خدمات بانکداری شرکتی ما عبارتند از:

- ابزارهای متنوع تامین مالی کوتاه‌مدت، بلندمدت و کمک به ایفای تعهدات
- راهکارهای متنوع بانکداری آنلاین مانند اینترنت بانک شرکتی و بانکداری باز
- ارائه زیرساخت برای کسب‌وکارهای نوآور به منظور ترکیب خدمات بانکداری با محصولات و خدمات آنها

کارکنان مجرب بانک خاورمیانه با تعاملی پویا و سازنده، برای پشتیبانی از نیازهای شما همواره در دسترس هستند.